

SAPONIA d.d. i ovisna društva, Osijek

Konsolidirani finansijski izvještaji i godišnje izvješće
za godinu koja je završila **31. prosinca 2018. godine**
zajedno s Izvješćem neovisnog revizora

Sadržaj

	<i>Stranica</i>
Izvješće Uprave o poslovanju Grupe	1-41
Odgovornosti Uprave za odvojene finansijske izvještaje	43
Izvješće neovisnog revizora	44-48
Konsolidirani izvještaj o računu dobiti ili gubitka i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	49
Konsolidirani izvještaj o finansijskom položaju	50-51
Konsolidirani izvještaj o promjenama vlasničke glavnice	52
Konsolidirani izvještaj o novčanim tokovima	53-54
Bilješke uz odvojene finansijske izvještaje	55-109

SAPONIA D.D. i ovisna društva, Osijek

Izvješće o poslovanju Grupe

UVOD

Izvješće Uprave o poslovanju	3
Misija, vizija i korporativne vrijednosti	4
Korporativno upravljanje	5
Izjava o primjeni korporativnog upravljanja	6

Izvješće Uprave o poslovanju

Saponia Grupa je, u skladu s izazovima i prilikama u protekloj 2018. godini, ostvarila pozitivne učinke u području svoje ekonomske aktivnosti. Prilično složeno okruženje impliciralo je strategiju kontroliranog organskog rasta prodaje uz kontrolu operativnih troškova poslovanja i troškove interne transformacije.

Uslijed materijaliziranog institucionalnog sistemskog rizika hrvatskog gospodarstva, primarni fokus Grupe je bila stabilnost novčanih tokova i likvidnost. Racionalnim upravljanjem pozitivnim novčanim tokovima od poslovnih aktivnosti u kombinaciji s neto pozitivnim novčanim tokovima od investicijskih aktivnosti, postignuto je smanjenje neto duga. Provedeno je restrukturiranje ročnosti obveza uslijed čega je neto radni kapital kao i ukupni radni kapital značajno poboljšan.

Situacija s Agrokorom, kao ključni događaj koji je obilježio 2017. godinu, je u 2018. godini dobila epilog. Nagodbom je u postupku izvanredne uprave nad Agrokom, Saponia Grupa stekla 0,6% udjela. Paralelno s tim, potraživanje od Agrokora je svedeno na nominalnu vrijednost stečenog udjela, a za potraživanje iznad stečenog udjela proveden je otpis. Usljedio je negativni efekt na poslovanje tekuće godine i kontrakciju vlastitog kapitala.

Efikasnim iskorištavanjem i kombiniranjem vlastitih resursa adekvatno je kreirana marketinška ponuda. Brendovi Saponije, Kandita i Maraske drže čvrstu poziciju na tržištu, kako u Hrvatskoj, tako i na izvoznim tržištima. Članice Grupe su lansirale u 2018. godini nove proizvode koji su se pokazali izuzetno uspješnim.

Razvoj novih proizvoda kontinuiran je proces. Globalni trendovi i smjer u kojem se domicilna branša razvija, nameću potrebu tehnološke konkurentnosti i ulaganja u istraživanje i razvoj kao generatore daljnog rasta svih članica Grupe. Namjera je u 2019. godini i idućih par godina snažnije investirati u tehničko-tehnološku opremljenost. Cilj je postići visoku razinu efikasnosti radi prilagođavanja trendovima poslovanja.

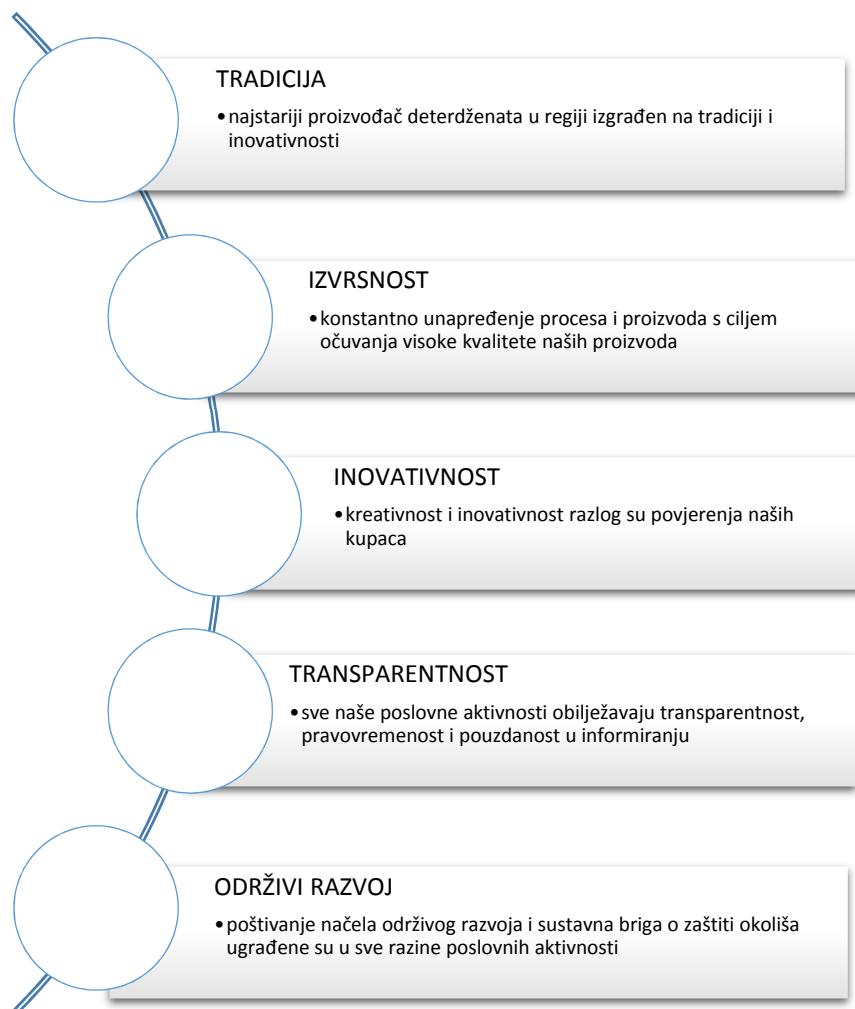
U predstojećoj 2019. godini obilježava se važan jubilej – 125 godina postojanja Saponije. I u tom ozračju i dalje je strateško opredijeljenje usmjereno stvaranju vrijednosti i zadovoljstva potrošača kreirajući snažne i kvalitetne odnose s kupcima. Prepoznatljiv poslovni model Saponije i njezinih pridruženih društava je poslovna uspješnost u kontinuitetu, temeljena na načelima kvalitete, održivog razvoja, socijalne odgovornosti i poslovne etike.

Misija, vizija i korporativne vrijednosti

Misija Saponije: Svakodnevno unapređenje življenja razvijanjem kulture čistoće i zdravlja kao životnog stila.

Vizija Saponije: Saponia će biti vodeća deterdžentsko-toaletna industrija u regiji. Zahvaljujući inovativnim i superiornim proizvodima te korporacijskoj odgovornosti prema sveukupnom okruženju, Saponia će, ne samo zadovoljavati potrebe svojih klijenata iznad njihovih očekivanja, već i osigurati prosperitet svojih zaposlenika, dioničara i okruženja u kojem djeluje.

Korporativne vrijednosti Saponije

Korporativno upravljanje

Saponia posluje u skladu s najboljom praksom u području korporativnog upravljanja koja se temelji na Kodeksu korporativnog upravljanja usaglašenom sa zakonskom regulativom Republike Hrvatske i usvojenim međunarodnim standardima i direktivama Europske unije. Kodeks je objavljen na stranicama Društva, kao i na stranicama Zagrebačke Burze.

Usvojena načela korporativnog upravljanja Saponije javno su dostupna na web stranicama društva i na službenim stranicama Zagrebačke burze. Sukladno zakonskim propisima Saponia je i za 2018. godinu izradila Izjavu o primjeni Kodeksa korporativnog upravljanja kojom potvrđuje provođenje načela korporativnog upravljanja, a koje je također javno dostupno na službenim stranicama Zagrebačke burze, te je ispunila propisani upitnik s odgovorima na pitanja koje odredbe Kodeksa Zagrebačke burze i HANFA-e primjenjujemo, što je također dostupno na stranicama burze.

Kodeks korporativnog upravljanja Saponije omogućava transparentnost poslovanja te kvalitetnu zaštitu zaposlenika, dioničara, ali isto tako imenovanih nositelja odgovornih funkcija u Društvu. Cilj korporativnog upravljanja je stvaranje dugoročne ekonomske vrijednosti za svoje dioničare. U izvršavanju ove misije Uprava i Nadzorni odbor vode računa i o ostalim interesnim skupinama. Nadzorni odbor i Uprava dioničkog društva smatraju da se moraju održavati visoki standardi korporativnoga upravljanja te voditi briga o zaposlenicima, održivom razvoju i očuvanju okoliša. Društvo u okviru svojeg organizacijskog modela, u kojem posluje i unutar kojeg se događaju svi poslovni procesi, ima razvijene sustave internih kontrola na svim važnim razinama. Ti sustavi, među ostalim, omogućavaju objektivno i korektno predstavljanje finansijskih i poslovnih izvješća, kao i kontrolu provođenja planova, analizu efikasnosti korištenja sredstava, kontrolu troškova, sagledavanje rizika i poduzimanje mjera za smanjenje svih rizika.

Usvojena načela temelje se na odgovornom upravljanju u svrhu uspostave visokih standarda korporativnog upravljanja usmjerenog prema otvorenom, profesionalnom i transparentnom pristupu u odnosima sa svim investitorima i cjelokupnom javnošću, s ciljem daljnog razvoja Društva po načelima modernog korporativnog upravljanja. Uspostavljeni kontrolni i nadzorni mehanizmi djelotvorno sprečavaju kršenje primjenjivih propisa u svim segmentima poslovanja uključujući i područja zaštite na radu, zaštite osobnih podataka kao i propisa vezanih uz zaštitu okoliša.

Korporativno upravljanje (nastavak)

Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja

a) Saponia d.d. (u dalnjem tekstu: Društvo) primjenjuje Kodeks korporativnog upravljanja koji su zajedno izradile Uprava i Nadzorni odbor Društva, a usvojen je Odlukom Uprave broj 804/08. od 7.3.2008. godine i Odlukom Nadzornog odbora s 39. sjednice održane 7.3.2008. godine, te je objavljen na web stranicama Zagrebačke burze i glasilu Društva.

b) Društvo se bez iznimke pridržava odredbi Kodeksa korporativnog upravljanja.

c) Društvo primjenjuje i preporuke Kodeksa korporativnog upravljanja koji su izradile Hrvatska agencija za nadzor finansijskih usluga (HANFA) i Zagrebačka burza d.d., te je u vezi s tim Društvo ispunilo godišnji upitnik koji je objavljen na web stranicama HANFA-e i Zagrebačke burze d.d..

d) Kroz svoju otvorenu i neograničenu komunikaciju sa stručnim službama Financija i kontrolinga Nadzorni odbor uspostavlja dobru i kvalitetnu unutarnju kontrolu u društvu u svrhu uspješnosti korporacijskog upravljanja, zakonitosti te transparentnosti u odvijanju svih poslovnih procesa u Društvu.

Stručne službe Financija i kontrolinga redovito dostavljaju pravovremene i periodične prikaze finansijskih izvještaja i srodnih dokumenata prije javnog objavljivanja tih podataka, dostavljaju podatke o računovodstvenim politikama i eventualnim promjenama, kao i podatke o svakom bitnijem odstupanju između knjigovodstvenih i stvarnih vrijednosti po pojedinim stavkama. Izvješća su sastavljena na jasan i pregledan način. Izvješća uključuju sve aspekte poslovnih aktivnosti tijekom cijele godine u odnosu na prethodne godine te izražavaju točan, potpun i pošten prikaz imovine i rashoda, finansijskog položaja društva kao i plan budućeg poslovanja.

Stručne službe Financija i kontrolinga Nadzornom odboru, najmanje jednom godišnje, pružaju podatke o sustavu internih računovodstvenih kontrola. Nadzorni odbor ocjenjuje metode i postupke interne kontrole i njihovu efikasnost u djelovanju poslovnog sustava te daje preporuke o njihovoj provedbi. Politike, procedure, praksa i organizacijske mjere interne kontrole provode se kako bi pružile razumno jamstvo da će se poslovni ciljevi postići, te da će se neželjeni događaji sprječiti ili ustanoviti i ispraviti.

Društvo ima nezavisne vanjske revizore kao važan instrument korporacijskog upravljanja i sukladno osnovnoj funkciji vanjskih revizora da daju mišenje o objavljenim finansijskim izvješćima.

Nadzorni odbor i stručne službe Financija i kontrolinga raspravljali su s nezavisnim revizorom o promjenama ili zadržavanju računovodstvenih politika, primjeni propisa, važnim procjenama i zaključcima u pripremanju finansijskih izvještaja, metodama procjena rizika, visoko rizičnim područjima djelovanja, uočenim većim nedostacima i značajnim manjkavostima u unutrašnjem nadzoru, djelovanju vanjskih čimbenika (ekonomskih, pravnih i industrijskih) na finansijske izvještaje i revizorske postupke.

Stručne službe Financija i kontrolinga dostavljali su Nadzornom odboru kvalitetne informacije o ovisnim i povezanim društvima radi utjecaja takvih podataka na konsolidirana finansijska izvješća.

Korporativno upravljanje (nastavak)

e) Značajni imatelji dionica u Društvu su: većinski vlasnik Društva je Mepas d.o.o. Široki Brijeg koji u svom vlasništvu ima 87,30 posto dionica. Vlastite dionice iznose 0,48 posto, a ostali dioničari u svom vlasništvu imaju 12,22 posto dionica.

Nadzorni odbor Društva imenovao je predsjednika i članove Uprave svojom odlukom na 94. sjednici održanoj dana 6.6.2016. godine.

Upravu Društva čini četiri člana. Uprava djeluje u sastavu: Damir Skender iz Osijeka, predsjednik Uprave, Mirko Grbešić iz Širokog Brijega, član Uprave, Milenko Erkapić iz Čepina, član Uprave i Dajana Mrčela iz Osijeka, član Uprave.

Članovi Uprave zastupaju i predstavljaju Društvo samostalno i bez ograničenja. Uprava vodi poslove Društva samostalno i sve odluke donosi prema vlastitoj prosudbi, a prema pravilima struke i sukladno propisima.

U Nadzorni odbor "Saponije" d.d. Osijek na Glavnoj skupštini održanoj 3. lipnja 2016. godine izabran je ROBERT KNEZOVIĆ, a na istoj skupštini ponovno je izabran IVAN GRBEŠIĆ. Član Nadzornog odbora TONČO ZOVKO ponovno je izabran na skupštini održanoj 13. lipnja 2017. godine, a član Nadzornog odbora ŽELJKO GRBAČIĆ, kao predstavnik radnika imenovan je od strane Radničkog vijeća, stupio je na dužnost dana 14. lipnja 2017. godine. Na Glavnoj skupštini održanoj 5. lipnja 2018. ponovno je izabran ZDRAVKO PAVIĆ. Predsjednik Nadzornog odbora je Zdravko Pavić, a zamjenik Ivan Grbešić.

Nadzorni odbor djeluje na sjednicama na kojima razmatra i ocjenjuje izvješća uprave o vođenju poslovanja i upravljanja Društвom. Nadzorni odbor nadzire vođenje poslova Društva. O tome nadzoru podnosi izvješće Glavnoj skupštini.

Nadzorni odbor je na 104. sjednici održanoj 26. siječnja 2018. godine imenovao članove i predsjednika Revizijskog odbora. Za članove Revizijskog odbora imenovani su članovi Nadzornog odbora Tončo Zovko, Ivan Grbešić i Robert Knezović. Za predsjednika Revizijskog odbora imenovan je Tončo Zovko.

POSLOVNI IZVJEŠTAJ

Tržište, prodaja i očekivani razvoj društva 9

Istraživanje i razvoj 14

Politika kvalitete 17

Rizici 18

Dionice i ovisna društva 23

Tržište, prodaja i očekivani razvoj društva

Saponia

Poslovanje Saponije se u 2018. godini odvijalo u ozračju neizvjesnosti oko rješavanja problema vezanih uz restrukturiranje koncerna Agrokor. Poslovna strategija Uprave fokusirala se na osiguranje maksimalne stabilnosti poslovanja i ostvarivanje planiranih poslovnih ciljeva.

Sve grupe proizvoda, na kojima Saponia ostvaruje glavninu prihoda, zadržale su svoje čvrste pozicije na tržištu, kako u Hrvatskoj tako i na izvoznim tržištima. Saponia se tijekom 2018. godine fokusirala na osvježenje ponude i snažne i upečatljive propagandne kampanje za glavne robne marke iz asortimana Saponije. Realizirani projekti tijekom godine pokazali su se izuzetno uspješni.

Najznačajniji projekt u 2018. godini vezan je za obilježavanje 50 godina uspješnog postojanja Faks helizima na tržištu. Ova važna obljetnica obilježena je uvođenjem inovativnih proizvoda, u vidu četiri varijante kapsula tekućeg deterdženta Faks helizim. Novi, atraktivni proizvod privukao je potrošače u premium segmentu s većom kupovnom moći što nam omogućava dodatno jačanje pozicije na tržištu.

Kako bi se ojačala premium pozicija Faks helizima razvijena je i linija najmodernejih proizvoda s Micellar formulom koja je, osim Faks helizima (praškastog i tekućeg) uključivala i najznačajnije Saponijine brendove: Ornel, Nilu, Likvi, Arf i Bis. Kombinacija inovativne formulacije i mirisa Molecule No1 rezultirala je odličnim prodajnim rezultatima nakon lansiranja na tržište i doprinjela jačanju imagea svih brendova.

Zahvaljujući vrhunskoj kvaliteti i inovativnoj tehnologiji proizvodi za pranje i njegu rublja pozicionirani su među vodeće brendove u regiji. Uz snažnu medijsku podršku, kroz integriranu kampanju, ostvareni su planirani ciljevi. Saponia je zadržala lidersku poziciju na hrvatskom tržištu u kategorijama deterdženata za rublje i oplemenjivača te u ostalim kategorijama visoko pozicionirano mjesto.

Liniju proizvoda Ornel u 2018. godini upotpunila je zbirka autentičnih, elegantnih mirisa kreiranih od pomno odabranih sirovina pod nazivom Ornel French Style. Kreiranje mirisa jedinstvena je umjetnička vještina, a ovi mirisi rezultat su znanja i stručnosti tima Saponije. Dodatno ulaganje u oglašavanje i promociju novog proizvoda rezultiralo je izvrsnim prodajnim rezultatima.

Tržište, prodaja i očekivani razvoj društva (nastavak)

Saponia

Tijekom godine je u segmentu deterdženata lansirano više novih proizvoda. Linija deterdženata za strojno pranje posuđa upotpunjena je Likvi automat gelom, a unutar linije sredstava za čišćenje uvedeno je novo sredstvo Arf odmašćivač. Unutar segmenta toaletno-kozmetičkih proizvoda za sezonu proljeće/ljeto 2018. godine, potrošačima je ponuđena Di kolekcija proizvoda za sunčanje, novog, modernijeg izgleda i sastava u skladu s najnovijim postignućima na području sredstava za zaštitu od sunca.

Krajem 2018. godine na tržište izlaze nove KALODONT paste za zube PREMIUM WHITENING, modernog dizajna, vrhunskih formulacija i profinjenih aroma koje će svoj puni doprinos povećanju realizacije dati u slijedećoj godini. Ostale Kalodont paste za zube su uskladene s trendovima na tržištu i u njih su ugrađene atraktivne arome sa zaštićenom tehnologijom kao i novi aktivni sastojci.

Kaina kreme za ruke su u potpunosti reformulirane i obogaćene prirodnim ekstraktima, a na tržište su izašle s novim dizajnom koji će privući segment mlađih potrošača. Uz nove i inovirane proizvode, doprinos povećanju prodaje dala su i promotivna pakiranja za hrvatsko i izvozna tržišta, te niz nagradnih igra organiziranih za pojedine kupce i za određena izvozna tržišta.

U nadolazećem razdoblju planira se uvođenje palete novih proizvoda u skladu s tržišnim zahtjevima i trendovima. S ciljem obilježavanja 125 godina kontinuiranog rada tvrtke, u pripremi su novi projekti i linije proizvoda.

Fokus Saponije će i u budućnosti biti jačanje pozicije na hrvatskom tržištu. U prilog tomu ide i blagi rast životnog standarda koji otvara nove mogućnosti u širenju portftelja premium proizvoda. Prognoza Euromonitor Internationala je blagi, ali kontinuirani rast sredstva za pranje i čišćenje u Europi u sljedećih 5 godina. Težište aktivnosti Saponije će u nadolazećim godinama biti u razvoju i osvremenjavanju proizvoda iz grupe tekućih deterdženata, kao kategorije s trendom rasta na hrvatskom i izvoznim tržištima.

Tržište, prodaja i očekivani razvoj društva (nastavak)

Kandit

Poslovanje Kandita u 2018. godini odvijalo se u okolnostima daljnog rasta osobne potrošnje i povećanja životnog standarda, što se pozitivno odrazilo na poslovne rezultate. Ostvaren je rast ukupnih prihoda od prodaje za 2,9%. Na hrvatskom tržištu prodaja raste 0,6%, a na inozemnim tržištima zabilježen je rast od 5,7%. Na hrvatskom tržištu Kandit se pozicionirao kao jedan od vodećih proizvođača uz Kraš i Mondelez. Takva tržišna pozicija rezultat je kontinuiranog inoviranja assortimenta i kvalitativnog unapređivanja što je tržište prepoznalo i prihvatio. Poslovna strategija Kandita usmjerena je na pozicioniranje kompanije kao proizvođača kvalitetnih i inovativnih proizvoda te jačanje brenda Kandi, osobito u kategoriji čokolada. Sve poslovne funkcije u Društvu fokusirane su na provođenje takve poslovne strategije, a njihovim sinergijskim djelovanjem jača image Kandita i osigurava se daljnji uspjeh u poslovanju.

Proizvodnja je u promatranom periodu u odnosu na prethodnu godinu zabilježila količinski rast od 6,4%. Kontinuitet rasta proizvodnje proteklih godina odražava se i na raspoloživost instaliranih proizvodnih kapaciteta, te u perspektivi incira nova ulaganja. Rast redovnog programa pratila je ponuda novih varijanti, kao i proizvoda sezonskog karaktera, te proizvoda za određenog kupca, što je tržište jako dobro prihvatio. Značajnjim se ističe rast prodaje žele kocki i choco banana, standardnih i novih okusa te će se u narednom razdoblju taj rast nastaviti podržavati predviđenim marketinško-prodajnim aktivnostima.

Najznačajnija kategorija proizvoda su čokolade koje imaju 30% udjela u ukupnim prihodima od prodaje. Uz kontinuirane marketinško-prodajne aktivnosti na najprodavanijim proizvodima, Kandit je u 2018. godini izašao sa linijom novih čokolada pod nazivom Kandi Moments. Linija je izašla u četvrtom kvartalu, kada je prodaja na najvišoj razini te je uz jaku promotivnu podršku, zabilježila dobre prodajne rezultate. Kandit je sa svojim programom prisutan na svim tržištima Adria regije i u 2018. godini je ostvaren ukupan rast

prodaje čokolada za 10%. Najznačajnije izvozno tržište i dalje je BIH, a najveći rast ostvaren je na tržištima Makedonije, Srbije, Crne Gore i Slovenije. Jedan od značajnijih projekata je i rebranding čokolade s rižom Riki, ekstenzija te čokolade na nove okuse i impulsni segment prodaje s malom čokoladom od 21 g. S druge strane, na tržište je plasirana i čokolada Riki od 330 g koja se, u prodaji, pokazala izuzetno uspješna. Povratak brenda Riki te redesign cijele linije pozitivno su se odrazili na ukupnu prodaju.

U 2018. godini proširena je linija Bonko karamela s velikim pakiranjem. U cijelom programu bombona, još uvjek najznačajnije mjesto zauzimaju tvrdi bomboni no, obzirom na nova kretanja, cilj je daljnje jačanje programa karamela. Kandit je na tržištu prepoznat i kao proizvođač prigodnog programa te je i u 2018. godini ponudio široku paletu proizvoda za Uskrs i Božić. Božićni program je bio posebno zanimljiv potrošačima zbog atraktivnosti dizajna i širine ponude prigodnih proizvoda. Uz ova prodajno najznačajnija razdoblja, Kandit je posebno osmišljenim proizvodima ispratio djecu u školu te uljepšao Valentinovo.

Tržište, prodaja i očekivani razvoj društva (nastavak)

Kandit

U programu čokolada za kuhanje, evidentan je daljnji rast prodaje i u Hrvatskoj i na izvoznim tržištima. Bijela čokolada za kuhanje bilježi pozitivne trendove, što potvrđuje da Kandit ima izuzetno snažan brend u ovoj kategoriji.

Značajan doprinos rastu prodaje dala je linija Unicorn, koja je povezala nekoliko novih i postojećih proizvoda Kandita kroz atraktivan dizajn i snažnu promotivnu kampanju. Proizvodi su tržištu bili ponuđeni u poslijeposkrbsnom razdoblju, kada prodaja čokolada ima blago silaznu putanju. Potrošači su dodatno motivirani putovanjem u Disneyland odlično prihvatali cijeli, na kraju vrlo uspješan projekt.

Poslovna strategija fokusirana je na jačanje brendova, no nije zanemariv niti segment privatnih robnih marki. Kandit se zadnjih godina pozicionira kao kvalitetan partner u proizvodnji robnih marki za neke od vodećih europskih međunarodnih trgovackih lanaca. Na taj način osigurava se popunjenoš kapaciteta i povećava produktivnost. Vodeći računa o dugoročnoj strategiji, pri donošenju odluke o prihvaćanju proizvodnje privatne robne marke najvažnija je profitabilnost, ali i snaga trgovackog lanca. Glavni partneri su nam Lidl, austrijska Bila i Penny, Spar te pojedini hrvatski trgovaci lanci. Ograničenjem u suradnji s Agrokorom, bitno je smanjen promet privatnim robnim markama na domaćem tržištu, dok je za međunarodne lance proizvodnja rasla u odnosu na 2017. godinu.

Prateći tržišne trendove i zahtjeve potrošača, Kandit je u 2019. godini proširio svoj assortiman lansirajući proizvode bez šećera, ulazeći tako u novu tržišnu nišu s proizvodima prilagođenima novom segmentu potrošača. Novost je i linija proizvoda Slatkići, koja povezuje čokolade Pucko i Gumenko te više proizvoda pod zajedničkim imenom Mljacko. Snažna promotivna kampanja ima za cilj osigurati prihvaćenost ovih proizvoda kod mlađe ciljne skupine te mlađu populaciju još više vezati uz Kanditove proizvode. Program čokolada ovo ljeto nudi i dvije limitirane edicije ljetnih čokolada, novih osvježavajućih okusa, inspirirane najpopularnijim koktelima – Mojito i Pina Colada.

Do kraja godine planira se još niz projekata koji će učvrstiti poziciju Kandita kao značajnog regionalnog proizvođača slatkog programa.

Tržište, prodaja i očekivani razvoj društva (nastavak)

Maraska

Marketinške aktivnosti u 2018. godini bile su usmjerenе na širenje assortimenta jakih pića ulaskom u premium kategorije pića Rum i Gin. Plasiran je novi Gin Rebel 42% 0,70L i Simons's bijeli Rum 1/1.

Linije jakih alkoholnih pića doatile su svoju inačicu u 0,05L varijanti i to: Gin Empirie, Pelinkovac, Šljivovica, Cherry Brandy liker, Orahovac, Vodka, Maraschino i Travarica.

Odrađen je potpuni redizajn sokova u pakiranjima bočica 0,2L, sokova brik 1L i kategorija sirupa pet 1L.

U 2019. godini Maraska planira rast proizvodnje i realizacije za 3,5 posto u odnosu na prošlu godinu.

Do 2020. godini planira se širenje i otvaranje novih tržišta kao što su Rusija, Kina, Japan, Kamerun i skandinavske zemlje te povećanje prometa kod postojećih inozemnih kupaca.

Planira se proširenje assortimenta jakih alkoholnih pića, ulaskom pet vrsta premium kategorije likera i rakija: Šljivovica Gold 0,7L, Viljamovka 0,7L, Amarena Višnjevac 0,7L, Borovnica 0,7L te Orahovac 0,7L.

Kod bezalkoholnog programa planira se investicija u novu liniju proizvoda Joy Kids Zoo 0,2L s četiri okusa: Joy Kids Limun, Jabuka i Limeta; Joy Kids Zoo 100% Jabuka; Joy Kids Zoo Marelica, Jabuka, Naranča i Joy Kids Zoo Breskva mix.

Istraživanje i razvoj

Saponia

U 57 godina postojanja Instituta, odjela zaduženog za razvoj novih i unapređivanja kvalitete postojećih proizvoda na tržište je izašlo nekoliko stotina novih proizvoda. Za to su zaslužni timovi stručnjaka različitih profila, a danas je na tržištu prisutno više od četiristo proizvoda. Sigurnost, djelotvornost i kvaliteta proizvoda testiraju se u vlastitim laboratorijima ili u ovlaštenim i specijalističkim laboratorijima u Hrvatskoj i svijetu, dok se neškodljivost za čovjeka ispituje u suradnji s dermatološkim i stomatološkim klinikama.

Dugogodišnje iskustvo i znanje stečeno u suradnji s najpoznatijim svjetskim tvrtkama te stalno praćenje i primjena znanstvenih i tehničkih dostignuća jamstvo su kvalitete Saponijinih proizvoda. Znanstveno-istraživački rad Saponia usmjerava na razvojna i primjenjena znanstvena istraživanja s ciljem stjecanja novih znanja koja će omogućiti unapređenja u formulacijama proizvoda i tehnologijama proizvodnje. Uz svakodnevni rad na razvoju novih proizvoda, naši stručnjaci surađuju s osječkim Sveučilištem Josipa Jurja Strossmayera na projektima ili kao vanjski suradnici u nastavi, drugim istraživačkim institucijama u okviru raznih projekata, objavljaju znanstvene i stručne radove, i aktivni su članovi strukovnih udruženja.

Usmjerenost na primjenu novih rješenja koja će biti povoljnija za okoliš i primjenjivati elemente kružnog gospodarstva vidljiva je i u sudjelovanju na tri projekta u okviru Obzora 2020, Funguschain, Circ-pack i Embraced.

Funguschain projekt, započet 2016. godine, s proračunom od 11 milijuna eura, sufinanciran je od strane *Bio Based Industries Joint Undertaking* (BBI JU) u okviru programa za istraživanje i inovacije Obzor 2020 Europske Unije. Cilj projekta je iskoristiti nove kaskadne procese kako bi se izvukle visokovrijedne molekule iz ostataka proizvodnje gljiva koje će zadovoljavati potrebe niza krajnjih korisnika. S obzirom na do sada otkriveno, ekstrakti dobiveni iz gljiva probat će se iskoristiti kao aktivni sastojci sredstava za osobnu njegu i kozmetiku, s obzirom da su provedena istraživanja pokazala kako ciljani spojevi s antimikrobnim svojstvima nemaju dovoljno dobru djelotvornost da bi se uklopili u nove proizvode za čišćenje.

Projekt Circ-pack, vrijedan 9,2 milijuna eura i sufinanciran od BBI JU, usmjeren je na zeleniji ciklus plastike – poboljšanje prikupljanja, recikliranja i primjene novih, 100% biodegradabilnih ili reciklirajućih materijala za pakiranje deteđenata, hrane i drugih proizvoda s ciljem ostvarivanja ušteda od minimalno 60 milijuna eura kroz primjenu cirkularne ekonomije. U okviru projekta Saponia će u suradnji s partnerima valorizirati biorazgradivu plastiku za pakiranje kozmetike i sredstava za čišćenje, kao i inovativnu papirnu ambalažu s membranom za pakiranje praškastih deterdženata koja je za razliku od sadašnjih rješenja 100% reciklirajuća. Trenutno je projekt u fazi pripreme testiranja kod potrošača.

Istraživanje i razvoj (nastavak)

Saponia

Projekt Embraced, vrijedan 17,3 milijuna eura, vezan je uz reciklažu apsorpcijskih higijenskih proizvoda s ciljem maksimalnog smanjenja količine AHP proizvoda koji odlaze na odlagalište, iskorištavanje plastike, celuloze, apsorpcijskih gelova i dobivanje između ostalog limonena koji se koristi u proizvodnji sredstava za čišćenje.

Sve strožiji propisi o zaštiti okoliša, povećana ekološka svijest potrošača te težnja za poštivanjem principa kružnog gospodarstva usmjeravaju razvoj nove generacije deterdženata prema biorazgradljivim sirovinama, ambalažnim materijalima koji se mogu reciklirati i novim tehnologijama sa smanjenim utjecajem na okoliš.

Aktivnosti istraživanja i razvoja u 2018. godini bile su usmjerenе na istraživanje primjene ekološki prihvativijih proizvoda koji imaju smanjen utjecaj na okoliš, od početne faze uporabe sirovina, preko proizvodnje pa sve do njihova korištenja i konačnog odlaganja.

Poseban naglasak, uz okolišne aspekte, stavljen je i na sigurnost primjene te funkcionalnost proizvoda, zamjene standardnih komponenti ili kemikalija manje štetnima za okoliš kako bi zadovoljili visoke standarde reduciranih utjecaja na okoliš i kriterije koji promiču ekološku izvrsnost. Ova istraživanja kao i svake godine rezultirala su nizom novih i inoviranih proizvoda u assortimanu praškastih i tekućih deterdženata, sredstava za čišćenje i toaletno-kozmetičkih proizvoda.

Istraživanje i razvoj (nastavak)

Kandit

Razvojno istraživački tim Kandita u 2018. godini prateći impulse tržišta razvijao je nove okuse, proizvode i ambalažu te sudjelovao u aktivnostima uspješne finalizacije i puštanja na tržište nekoliko novih projekata. Dio finaliziranih projekata su potpuno novi proizvodi od kojih kao najznačajnije izdvajamo Kandi moments čokolade (Sweet dreams, Celebration i Party time) atraktivnog dizajna i potpuno nove kombinacije okusa te projekti započeti u 2017. godini, Rum white 48g kao limitirana edicija, koja je zbog dobre prihvaćenosti potrošača ostala u stalnom assortimanu. Tu je i Jelly kicks cola 100g i Praline pepermint 280g. Uz nekoliko novih proizvoda razvijenih tijekom prethodne godine poseban naglasak imaju limitirane edicije i prigodan program s ciljem povećanja segmenta potrošača novim, ukusnim i zanimljivim proizvodima te atraktivnim dizajnjima pakiranja. Među proizvodima limitirane edicije posebno se izdvajaju osvježavajući žele limeta i marakuja te sočni žele mandarina i jabuka. Osim navedenog, realizirano je i nekoliko projekata za privatne robne marke te Bonko funny mix 250g i KDC čokolada 400g.

Jedan od značajnijih projekata je Unicorn. On obuhvaća razvoj devet proizvoda u kojima se osim standardnih redizajniranih proizvoda nalazi i nova punjena čokolada s komadićima jagode te Una's magic box. Posebno dizajniran kofer sa nekoliko proizvoda iz Unicorn kolekcije.

Prilagođenim dizajnom ambalaže obilježeno je Valentino a u razigranom proljetnom ruhu prezentiran je projekt Uskrs. Navijački program s pet proizvoda neizostavan je bio u razdoblju ljeta, a za povratak u školske klupe dorađen je projekt Back to school. U zimskom ruhu dočekali su Kanditovi proizvodi kupce za Božićne blagdane. Tu su dokazano uspješna prigodna pakiranja: kutija Bor, kutija Djed Božićnjak i kutija Kamion. Ove blagdane obilježile su i posebno dizajnirane kutije Saonice i kutije Bombon u skladu s trendovima na tržištu i sa svrhom povećanja konkurentnosti u pogledu kvalitete proizvoda i ambalaže, gramature i cijene.

Osim proizvoda Kanditovih brendova, prema zahtjevima trgovačkih lanaca razvijen je i čitav niz tailor made proizvoda. Kandit je u 2019. godini krenuo s proizvodnjom nove kategorije proizvoda. To su proizvodi bez dodanog šećera. Za sada su proizvedene i na tržište plasirane čokolade s tri različita okusa pod zajedničkim nazivom No Guilty, a radi se i na razvoju novih okusa i proizvoda. Proizvodi su vrhunske kvalitete i prilagođeni su dijabetičarima, što je potvrđio i Hrvatski savez dijabetičkih udruga.

Od ostalih značajnijih projekata koji će biti finalizirani u 2019. godini ističu se čokolade s okusom koktela Pina colada i Mojito te dječje čokolade sa gumenim i pucketajućim bombonima. Sve razvojne aktivnosti su u skladu s HACCP sustavom i IFS Food sustavom kvalitete prema kojima se osigurava ujednačena kvaliteta proizvoda kroz praćenje i analizu sirovina, poluproizvoda i gotovih proizvoda. Stalnim ulaganjem u znanje razvojno-istraživačkog tima doprinosi se ne samo razvoju kvalitetnih i prepoznatljivih proizvoda, nego i poboljšanju postojećih proizvoda i tehnoloških procesa, a time i snažniju konkurentnost na tržištu.

Politika kvalitete

Kontinuirano praćenje i sudjelovanje u novim znanstvenim dostignućima te konstantne promjene zakonskih propisa Europske Unije, zahtjevaju neprekidno aktivno sudjelovanje svih naših stručnjaka iz područja istraživanja i razvoja, kontrole kvalitete i očuvanja okoliša. Značajnost ovog dijela poslovanja rezultiralo je donošenjem opsežnijih politika i procedura usmjerenih na očuvanje kvalitete proizvoda.

Osnovna načela politike kvalitete:

- kvaliteta je sredstvo za postizanje povjerenja kupaca i poslovnog uspjeha,
- odgovornost za kvalitetu u najširem smislu pripada Upravi,
- svaki zaposlenik osobno je odgovoran za rezultate i kvalitetu svoga rada,
- konačna ocjena naše kvalitete dolazi od kupaca; ta ocjena se uvažava i teži se stalnom poboljšanju kvalitete proizvoda i djelotvornosti sustava,
- da bi se ostvario zacrtani cilj, kvaliteti se prilazi sustavno; teži se najvišoj stručnoj osposobljenosti svih zaposlenih, uz stalni protok informacija i organizaciju koja omogućuje kontinuirana poboljšanja.

Ciljevi kvalitete usmjereni na uvođenje novih proizvoda, investicije u proizvodnju, te povećanje izvoza u potpunosti su ostvareni.

Osiguranje kvalitete temelji se na kompleksno postavljenim ciljevima i procesima te je neizbjegna sinergija i suradnja stručnih osoba od razvoja novih proizvoda, nabave, proizvodnje do kontrole kvalitete. Organizirani proces praćenja kvalitete proizvoda obuhvaća kontrolu ulaznih sirovina, praćenje svih faza proizvodnog procesa, logističke procese, potvrđivanje kvalitete gotovih proizvoda i povratne informacije o zadovoljstvu potrošača.

Politikom kvalitete Grupa želi istaknuti svoju opredijeljenost za ispunjenje zahtjeva kupaca i proizvodnju kvalitetnog i zdravstveno ispravnog proizvoda, a provođenje i unapređenje zadanih odredbi stalna su obveza svih zaposlenih.

Provođenjem zahtjeva svih usvojenih standarda; HACCP Codex Alimentarius, IFS International Food Standard, UTZ Chain of Custody, Halal i Kosher, uspostavlja se sljediv sustav kontrole temeljen na analizi rizika i mjere koje osiguravaju kvalitetan i zdravstveno ispravan proizvod te uspješno poslovanje i zadovoljstvo svih interesnih skupina.

Rizici

U provođenju poslovnih aktivnosti Grupa je izložena mnogobrojnim rizicima kako na domaćem tako i na inozemnim tržištima. Poduzetnička aktivnost zahtjeva precizno i kontinuirano upravljanje rizicima kako se ne bi narušila stabilnosti poslovanja. Upravljanje rizicima predstavlja predviđanje potencijalnih događaja, učinaka i posljedica s kojima se Grupa može suočiti u budućnosti te pravovremeno poduzimanje kontrolnih aktivnosti radi minimalizacije rizika i smanjenja nepovoljnih učinaka.

Zakonska regulativa na različitim tržištima posebno u kemijskoj industriji zahtjeva izuzetu prilagodbu i profesionalno usmjeravanje na specifična područja djelovanja. Nedostatak snalaženja u velikom broju propisa može donijeti značajne probleme. Iz ovih se razloga Saponia uz vlastite snage oslanja i na usluge vanjskih stručnjaka kako bi uskladila svoje poslovanje unutar aktualnih zakonskih okvira.

Poštivanje zakonske regulative preduvjet je za smanjivanje rizika u poslovanju. Prehrambena industrija podrazumijeva niz zakona, pravilnika i normi s čijim se zahtjevima potrebno kontinuirano uskladjavati. Primjena načela HACCP već nekoliko godina zakonski je imperativ za proizvođače hrane u EU, a temeljem Zakona o hrani postao je zakonski preduvjet prehrambene industrije i u Republici Hrvatskoj. Uskladom sa smjernicama HACCP-a i ostalom zakonskom regulativom smanjuje se rizik od zdravstvene neispravnosti i narušavanja kvalitete proizvoda.

Poslovni rizici

Rizik poslovnog okruženja

Široki je spektar rizika na nacionalnim i regionalnim tržištima u kojima Grupa posluje, a obuhvaćaju političke, makroekonomске i socijalne aspekte potencijalnih rizika. Svako gospodarstvo je definirano različitim političkim, ekonomskim, kulturnim i geografskim uvjetima. Rizici s kojima se Grupa susreće na inozemnim tržištima uključuju rizike do kojih dolazi zbog razlika u obilježjima nacionalnih gospodarstava. Iako na ovu vrstu rizika pojedine kompanije i industrije ne mogu utjecati, kontinuirano se prate događaji u zemlji i regiji kako bi se pravovremeno reagiralo na potencijalne, a po članice Grupe negativne događaje.

Kvalificiranje rizika poslovnog okruženja velikim dijelom ovisi o makroekonomskim činjenicama kao i o promjenama unutar industrije kojoj članice Grupe pripadaju. Prerađivačku i kemijsku industriju obilježjava stabilnost. Unatoč tome na njeno poslovanje značajno utječu makroekonomski faktori poput osobne potrošnje, visine raspoloživog dohotka, razine investicija i zaposlenosti te kretanja trgovine na malo. Iz tih razloga je neophodno kontinuirano i oprezno pratiti trendove industrije, gospodarstva i ekonomije uopće.

Proizvodnja članica Grupe odvija se isključivo na području Hrvatske, a prodaja je uz hrvatsko tržište okrenuta prodaji na regionalnim tržištima. Stoga su potencijalni rizici najosjetljiviji upravo na području regije posebno zbog političkog i društvenog aspekta. Manjeg intenziteta su rizici na globalnoj razini, ali se mogu detektirati kroz politički i opće društveni položaj zemalja s kojima se razvijaju ostali komercijalni odnosi. Ovi su rizici vezani za tržišta nabave, posebno za burzovnu robu kao što je kakakovac.

Rizici (nastavak)

Rizik industrije, konkurenčije i trgovine

Prerađivačka industrija i konkurenčija značajan su čimbenik u definiranju potencijalnih rizika. Velik broj svjetskih ali i domaćih proizvođača i konkurenata zahtjeva raznovrsost brendova, povećanje kvalitete proizvoda te diferenciranost ponude. Tip industrija u kojima Grupa djeluje ovisi o kupovnoj moći potrošača, a obilježavaju je konkurentnost stranih multinacionalnih kompanija, njihova agresivna prodaja i brza prilagodljivost psihologiji kupaca i zahtjevima tržišta. Grupa polako osigurava svoje mjesto u pripadajućim tržišnim segmentima, kontinuirano prati konkurenčiju, te nastoji pravovremeno detektirati trenutne potrošačke zahtjeve kako bi spremno odgovorila na sve postavljene izazove.

U procesu osnaživanja konkurentnosti vlastitih brendova, konstanta poslovanja su kapitalna ulaganja usmjereni na podizanje kvalitete proizvoda i povećanje efikasnosti proizvodnih kapaciteta. Cilj Grupe je biti cjenovno i kvalitativno konkurentno u situaciji ograničenih tržišnih udjela, trenutnih stopa rasta industrije i cjenovne osjetljivosti. Sve navedeno zahtjeva značajna finansijska ulaganja u tehničko-tehnološke kapacitete s ciljem povećanja efikasnosti.

Ekološki rizik

Poznato je da su rizici nezaobilazni dio ljudskih aktivnosti i svakog posla te da postoje u svakom poslovnom sustavu. Pojavljuju se od misije, vizije, određivanja i realizacije poslovnih ciljeva, poslovnih procesa, pa sve do ostvarenja ili neostvarenja ih. Postoji niz prijetnji, koje mogu izazvati negativne događaje, a oni rezultirati neželjenim posljedicama. Da se to ne bi dogodilo, nužno je predvidjeti rizike koliko je to moguće i poduzimati preventivne mjere postupanja s ciljem njihovog smanjenja. Svrha upravljanja rizicima je povećati vjerojatnost da se otklone ili umanje nepovoljne situacije. Gotovo je nemoguće rizike otkloniti u potpunosti, stoga je od velikog značaja svesti ih na prihvatljivu razinu.

Poznavajući navedene činjenice jasno je da ekološki rizici u kemijskoj i prehrambenoj industriji predstavljaju jedno od strateških područja. Ekološki rizici su identificirani, detaljno analizirani i ocjenjeni u okviru Sustava upravljanja okolišem pojedinih članica Grupe u skladu s normom ISO 14001:2015. Provedena je identifikacija mogućih rizika i njihovih izvora s ciljem da se evidentiraju svi eventualni događaji koji bi u negativnom smislu mogli utjecati na okoliš. Analizom identificiranih ekoloških rizika omogućeno je njihovo bolje razumijevanje, sagledavanje uzroka, posljedica i vjerojatnosti. Pri analizi rizika uzete su u obzir i postojeće mjere kontrole te određena njihova efikasnost i učinkovitost. Kroz Sustav upravljanja okolišem također je i proveden postupak „ocjenjivanja“ rizika koji je nužan da bi se uspostavilo adekvatno upravljanje rizicima. Značajni mogući rizici se drže pod nadzorom uspostavljenim sustavom vanjske i unutarnje kontrole, koja nastoji minimalizirati njihov utjecaj na okoliš. Značajniji rizici se odnose na eventualnu mogućnost neželjenih onečišćenja voda, slučaj rasipanja sirovina tijekom transporta te neželjenih emisija u zrak. Svi djelatnici su, u skladu sa svojom pozicijom unutar sustava, educirani za preventivno i kontrolno djelovanje radi maksimalnog smanjenja rizika, kao i za postupanje u slučaju nastanka rizičnih okolnosti.

Rizici (nastavak)

Financijski rizici

Značajan segment u upravljanju korporativnim rizicima odnosi se na financijske rizike. Financijski rizici obuhvaćaju nepredviđene tržišne rizike kroz cjenovna, valutna i kamatna kretanja, kreditni rizik i rizik likvidnosti.

Potencijalni financijski rizici mogu posljedično narušiti uravnoveženo upravljanje financijskim obvezama, likvidnošću, imovinom i dugom. Grupa u svom poslovanju koristi isključivo izvore financijske instrumente. U upravljanju rizicima Grupa ne koristi derivativne financijske instrumente.

Cjenovni rizik

Upravljanje tržištima nabave ključnih sirovina jedno je od najznačajnijih strateških područja u poslovanju Grupe. Ovisnost kemijske i prehrambene industrije o uvoznim sirovinama predstavlja značajan rizik Grupe posebno u uvjetima ograničene ponude i ovisnosti o cjenovnoj volatilnosti.

Kako bi umanjila potencijalne rizike tržišta nabave, strateški zadaci nabavne funkcije usmjereni su na redovito praćenje kretanja cijena sirovina i reagiranje u pravom trenutku. U suprotnom, gubitak iz neplaniranog povećanja cijena repromaterijala, mora se nadoknaditi na drugim strateškim područjima što može dovesti do poremećaja u poslovanju Grupe.

Jedna od strateških mjera u upravljanju cjenovnim rizikom je razvijanje partnerskih odnosa s dobavljačima, povećanje volumena nabave bez ugrožavanja optimalnog nivoa zaliha, proizvodnje i likvidnosti te pronalaženje alternativnih rješenja u odabiru repromaterijala i dobavljača.

Valutni rizik

Djelovanje na međunarodnom tržištu podrazumijeva rizik izloženosti promjenama tečaja kune prema stranim valutama. Rizik se povećava kada dolazi do neuravnoveženosti između imovine i obveza u bilanci Grupe u određenoj valuti.

U najvećoj mjeri radi se o izloženosti riziku promjene tečaja između EUR i HRK, a odnosi se na transakcije s dobavljačima, kupcima i kreditima denominiranim u stranoj valuti.

Zanemarive volatilnosti u kretanju tečaja eura nisu značajnije utjecale na poslovanje Grupe te se nisu morali aktivirati financijski instrumenti zaštite. Implementirani poslovni model koji Grupi omogućuje tzv. prirodni hedging kao zaštitu od valutnog rizika, primjenivati će se i u 2019. godini.

Rizici (nastavak)

Kamatni rizik

Kamatni rizik je rizik promjene tržišnih kamatnih stopa u odnosu na kamatne stope primjenjive na finansijske instrumente. Rizik kamatnih stopa kod tijeka novca je rizik da će troškovi kamata na finansijske instrumente biti promjenjivi tijekom razdoblja. Kamatni rizik Grupe proizlazi iz dugoročnih kredita te dijelom iz danih zajmova prvenstveno povezanim društвima. Struktura kreditne zaduženosti sadrži promjenjive i fiksne kamatne stope. Krediti odobreni s promjenjivim kamatnim stopama utječu na rizik novčanog toka dok zaduženost po fiksним kamatnim stopama izlaže Grupu riziku fer vrijednosti kamatne stope.

Sastavni dio poslovnih aktivnosti uključuje redovito praćenje promjena kamatnih stopa i analiziranje alternativnih rješenja financiranja. U okolnostima značajnih poremećaja na finansijskim tržištima Saponia Grupa će biti spremna poduzeti potrebne mјere kako bi ublažila eventualne negativne finansijske efekte. Trenutno su na finansijskim tržištima kamatne stope na prilično niskim razinama te Grupa nije značajnije izložena riziku promjene kamatnih stopa.

Kreditni rizik

Kreditni rizik odnosi se na rizik neispunjerenja ugovornih obveza što bi utjecalo na finansijski rezultat Grupe. Imovina Grupe koja u sebi nosi kreditni rizik odnosi se na dane kredite, depozite, potraživanja od kupaca i novčana sredstva. Potraživanja od kupaca se odnose na velik broj kupaca. Ključni kupci su veliki trgovački lanci i Grupa nije izložena u značajnoj mjeri samo jednom kupcu, ali postoji određena koncentracija kreditne izloženosti.

Upravljanje kreditnim rizikom odvija se u okviru prodajne funkcije u dvije faze – procjena partnerskog odnosa i procjena dospjelog dugovanja. Na osnovi dostupnih informacija procjenjuje se kreditna sposobnost kupca, definiraju instrumenti osiguranja i određuje kreditni limit isporuka. U sljedećem koraku kontinuirano se prati izloženost prema poslovnim partnerima. Poseban je naglasak stavljen na dospjela dugovanja. Prodajnom politikom definirani su limiti dospjelog duga nakon kojeg se uključuje stopiranje isporuka. Redovitim analizama poslovnih partnera u sinergiji prodajne i finansijske službe upravlja se kreditnom izloženošću kako bi se na vrijeme identificirali rizici u poslovanju. Procjena se donosi na temelju kontinuiranog praćenja izloženosti pomoću finansijskih i nefinansijskih pokazatelja. Mјere zaštite od kreditnog rizika podrazumijevaju osiguranje potraživanja putem bankovnih garancija i zadužnica. Od 2014. godine Grupa osigurava dio svojih potraživanja kod osiguravajućih kuća kako bi se potencijalni rizik sveo na najmanju moguću mjeru.

Jedan od ključnih događaja s visokom stopom rizika bilo je otvaranje postupka izvanredne uprave nad koncernom Agrokor kao i svim njegovim ovisnim i povezanim društвima. Tijekom 2018. godine potpisana je i pravomoćno potvrđena Nagodba vjerovnika Agrokora. Saponia Grupa je nastavila poslovnu suradnju s društвima iz Fortenova grupe vodeći računa o ukupnoj izloženosti i dinamici plaćanja. U 2018. godini materijalizirani rizik nenaplativih potraživanja Grupe iznosio je 55,2 milijuna kuna.

Rizici (nastavak)

Rizik likvidnosti i novčanog toka

Suprotno kreditnom riziku, rizik likvidnosti je potencijalna nemogućnost izvršavanja obveza prema vjerovnicima. Ovaj rizik podrazumijeva održavanje dostaone količine novca i obrtnog kapitala, osiguravanje raspoloživih finansijskih sredstava ugovaranjem adekvatnih kreditnih linija i sposobnost podmirenja svih dospjelih obveza.

Kontinuirano planiranje i praćenje novčanog toka omogućava funkcionalnost operativnog poslovanja. Fleksibilno upravljanje kretanjima novca osigurava se određivanjem finansijskih okvira za upravljanje rizikom likvidnosti. Generiranjem pozitivnih poslovnih novčanih tokova i osiguravanjem finansijske podrške kapitalnim projektima, Grupa aktivno kontrolira i usmjerava poslovne procese na smanjenje rizika likvidnosti.

Dionice

Saponia je kao matično društvo uvrštena na kotaciju javnih društava na Zagrebačkoj burzi. Temeljni kapital 2018. godine iznosi 244.169.200 kuna. Podijeljen je na 658.564 dionice bez nominalne vrijednosti.

Na dan 31. prosinca 2018. godine u portfelju Društva nalaze se ukupno 3.140 dionice što je identično stanju na dan 31. prosinca 2017. godine. Vlastite dionice čine 0,48% ukupnog kapitala Društva.

Tržišna kapitalizacija Saponije na dan 31. prosinca 2018. godine iznosi 171.226.640 kuna.

Ovisna društva

Kapitalna ulaganja Društva u dugotrajnu financijsku imovinu odnose se na ovisna i pridružena društva.

Ovisna društva s kojima je Saponia direktno vlasnički povezana su Kandit d.o.o., Osijek, Maraska d.d., Zadar, Mercos d.o.o., Osijek i Saponia Commerce d.o.o., Beograd.

Ovisno društvo	Postotak vlasništva		Aktivnost
	2018	2017	
Mercos d.o.o., Osijek	100%	100%	Trgovina na veliko
Saponia commerce d.o.o., Beograd	100%	100%	Trgovina na veliko
Dalmatien Beteiligungs GmbH, Klagenfurt	-	100%	Djelatnosti holding društava
Kandit d.o.o., Osijek	100%	100%	Proizvodnja bombona i čokolade

Društvo tijekom 2017. godine kontrolu nad društvom Maraska d.d., Zadar vrši kroz kontrolu nad društvom Dalmatien Beteiligungs GmbH, Klagenfurt (*postotak vlasništva društva Dalmatien Beteiligungs GmbH, Klagenfurt u društvu Maraska d.d., Zadar iznosi 20,58% (do 31. ožujka 2017. godine 29,42%)*).

Maraska d.d., Zadar od 31. ožujka 2017. 32,32% 46,19% Proizv. i promet alkoholnih i bezalkoholnih pića

Pripajanjem društva Dalmatien Beteiligungs GmbH, Klagenfurt s datumom 31.12.2018. godine Društvo povećava svoj udjel u ovisnom društvu Maraska d.d., Zadar te postotak vlasništva Društva iznosi 52,90%.

Ulaganje u pridruženo društvo Brodomerkur d.o.o., Široki Brijeg od 63,6 milijuna kuna realizirano je tijekom 2018. godine.

NEFINANCIJSKI IZVJEŠTAJ

Dionici 25

Zaštita okoliša 27

Ljudski resursi 29

Grupa 31

Dionici

Dionici Grupe su svi pojedinci, skupine, organizacije i tvrtke koje imaju, ili mogu imati, značajan interes u uspjehu ili neuspjehu kompanije.

Ključni dionici Grupe su:

- korisnici proizvoda i kupci,
- zaposlenici,
- sindikati,
- dobavljači,
- dioničari,
- lokalna i središnja vlast,
- zajednica (sveučilišta, udruženja, organizacije) i
- mediji.

Svaka od tih skupina ima različite interese, tako da se način komunikacije prilagođava svakoj grupi pojedinačno. Izrazito je važno razumijeti potrebe svih dionika, stoga se kontinuirano radi na međusobnoj suradnji. Potrošači se u Saponia Grupi smatraju jednom od najvažnijih grupa dionika i uz njihovo povjerenje i odobravanje, kao i obostranu komunikaciju putem raznih medija poboljšava se kvaliteta proizvoda i način rada u skladu s njihovim potrebama i očekivanjima.

Grupa sa svojim kupcima gradi partnerske odnose u svim fazama suradnje kako bi na tržištu u svakom trenutku bili prisutni proizvodi koji će opravdati obostrana očekivanja. U tu svrhu uspostavljen je redoviti kontakt s njima s uvažavanjem njihovih primjedbi i sugestija radi ostvarivanja uspješne suradnje.

Uz potrošače, najvažniji dionici i najveća vrijednost Grupe su njezini zaposlenici. Posebna pozornost usmjerena je na ulaganje u razvoj kadrova. Zaposlenici su oni koji stoje iza uspješnih proizvoda, marketinških kampanja i dostupnosti proizvoda na policama te čine temeljnu vrijednost i preduvjet za dugoročnan rast i razvoj tvrtke. Razmjena ideja, znanja i iskustava kao i međusobna dvosmjerna komunikacija ostvaruje se korištenjem raznih kanala, od intraneta do sastanaka i druženja.

Sindikati i Radničko vijeće sudjeluju u donošenju odluka u vezi s gospodarskim i socijalnim pravima i interesima radnika poduzeća unutar Grupe. O aktivnostima sindikata i radničkog vijeća radnici se izvještavaju na skupovima radnika i preko zastupnika radnika iz svih organizacijskih dijelova u sindikatu i radničkom vijeću. Uprave također minimalno jednom u svakom kvartalu obavještavaju Radnička vijeća o svim bitnim pitanjima za poslovanje tvrtke i uvažava prijedloge Radničkog vijeća za poboljšanje poslovanja i aktivnosti pojedinih poduzeća unutar Grupe. Predsjednik sindikalne podružnice Matice, koji je i član radničkog vijeća, sudjeluje u radu Nadzornog odbora kao njegov član, te na taj način sudjeluje u nadziranju rada Matice. Kolektivnim pregovaranjem osiguravaju se dodatna prava radnika iznad zakonskog minimuma.

Dionici (nastavak)

Dioničare se redovito i transparentno obavještava o poslovnim događajima na internetskim stranicama Matice kao i kroz objave u drugim medijima. Na taj se način omogućuje dioničarima uvid u aktivnosti Grupe i nastoji osigurati njihova sigurnost i povjerenje u budućnost Saponia Grupe.

Ugovaranje poslovnih odnosa s dobavljačima i upravljanje njihovom kvalitetom ima značajnu ulogu u ostvarenju ciljeva Grupe. Poslovanje uvelike ovisi o dobavljačima koji trebaju biti naši partneri kako bismo našim potrošačima ponudili višu razinu kvalitete proizvoda i usluga s ciljem smanjenja troškova i jačanja pozitivnog utjecaja na okoliš i društvo u cjelini.

Saponia Grupa želi dati svoj doprinos poboljšanju poslovnog okruženja i društvu u cjelini te aktivno surađuje s različitim tijelima lokalne i državne uprave u skladu s politikama tvrtke.

Suradnja i partnerstvo sa zajednicom u kojoj živimo i radimo od izuzetne su važnosti. S ciljem podizanja kvalitete poslovanja i življena u zajednici, redovito se sudjeluje u razmjeni znanja, projekata, ideja i inicijativa koje u tome mogu pomoći. Predstavnici Grupe redovito sudjeluju na konferencijama, forumima i okruglim stolovima u organizaciji HGK, HUP-a, strukovnih udruga, a razvija se i redovita suradnja sa sveučilišnom zajednicom kroz predavanja studentima o područjima od interesa (ljudski resursi, zaštita okoliša). Podržavaju se različite strukovne i udruge građana. Lokalnim inicijativama i udružama daje se podrška u vidu donacija i sponsorstva.

Zainteresiranim dionicima i širokoj javnosti redovito se putem medija prenose informacije o svim relevantnim temama i promjenama u Saponia Grupi. Sami mediji su dionici s kojima se održava redovita i uspješna suradnja, kroz objave, razgovore i gostovanja. U protekloj godini nastavljena je redovita i strukturirana komunikacija s medijima u cilju točne i pravovremene informiranosti svih dionika te poboljšanja imagea kompanije.

Zaštita okoliša

Briga o zaštiti okoliša jedan je od prioriteta Grupe. Kao takva, ugrađena je u sve razine poslovanja, a provodi se promicanjem i primjenom načela održivog razvoja. Svojim djelovanjem i aktivnostima Grupa promovira smanjenje negativnog utjecaja na okoliš te podržava brojne aktivnosti u zajednici vezane uz zaštitu okoliša.

Osnovni zadatak je stvoriti ekonomski uspješne, ekološki prihvatljive i društveno odgovorne tvrtke. Sustav održivog upravljanja okolišem temelji se na ekološki prihvatljivoj tehnologiji, odgovornom gospodarenju prirodnim resursima i otpadom, uz nastojanje smanjenja otpada.

Usklađenost vlastitog sustava upravljanja okolišem s međunarodnim standardima potvrđen je certifikacijom u skladu s normom ISO 14001, a tijekom 2017. provedena je tranzicija na novu normu ISO 14001:2015 koja postavlja više standarde i zahtjeve u odnosu na prethodnu verziju.

Saponia Grupa je sustav upravljanja okolišem prepoznala kao jedan od najvažnijih čimbenika strategije razvoja, te se donošenjem Politike zaštite okoliša obvezala:

- kontinuirano usklađivati, poštivati i provoditi zakonske propise i odredbe te međunarodne norme
- odgovorno upravljati, kontinuirano pratiti i nadzirati aspekte okoliša s težnjom stalnog smanjenja utjecaja na okoliš i zdravje ljudi
- na racionalno korištenje prirodnih resursa, okolišno prihvatljivih energenata, sirovina i ambalažnih materijala
- kontinuirano provoditi edukacije zaposlenika u smislu potpunog razumijevanja sustava zaštite okoliša i podizanja svijesti o očuvanju, održivom korištenju i zaštiti okoliša
- kontinuirano educirati i podizati svijesti zaposlenika o potrebi sigurnog načina rada i zaštite na radu
- neprestano razvijati i poboljšavati procese, proizvode i usluge s ciljem smanjenja negativnog utjecaja na okoliš
- na stalnu komunikaciju s okruženjem, poslovnim partnerima, potrošačima i lokalnom zajednicom s ciljem promicanja odgovornog odnosa prema okolišu.

Svaki zaposlenik Grupe sukladno svojim ovlastima i odgovornostima dužan je pridržavati se Politike zaštite okoliša i pridonositi ostvarenju zadanih ciljeva.

Zaštita okoliša (nastavak)

Saponia

Razvoj koncentriranih deterdženata uz primjenu ekološki prihvatljivih sirovina i njihovo uvođenje na tržište smanjuje naš otisak na okoliš smanjenjem količine ambalažnog otpada i utjecaja na otpadne vode. Kontinuirano se ispituju nove mogućnosti recirkulacije vode odnosno smanjenje potrošnje vode i smanjenje količine tehnološke otpadne vode. Rezultat je smanjenje ukupne potrošnje vode tijekom 2018. godine i to: za 4% zahvaćene količine tehnološke vode, odnosno 7% isporučene količine vodovodne vode. Nastavlja se provođenje istraživanja mogućnosti smanjenja sadržaja deterdženata u otpadnoj vodi na mjestima nastanka putem znanstvenih doktorskih radova (Razgradnja anionskih tenzida u otpadnim vodama primjenom naprednih oksidacijskih procesa i Membranske tehnologije uklanjanja tenzida iz tehnoloških otpadnih voda Saponije d.d.).

Projekt proizvodnje linije proizvoda nositelja oznake EU Ecolabel doprinos je smanjenju utjecaja na okoliš i povećanje kvalitete života građana u okruženju. Izlaskom na tržište s proizvodima certificiranim prema EU Ecolabel standardima, uz odabir ekološki prihvatljivije tehnologije, sirovina i ambalaže sa visokim ekološkim standardima, omogućeno je potrošačima da i sami odaberu proizvode koji zadovoljavaju visoke standarde zaštite okoliša i na taj način smanje utjecaj na okoliš. Tijekom 2018. godine certificirano je tri proizvoda znakom EU Ecolabel.

U cilju smanjenja ambalažnog otpada od proizvoda stavljenih na tržište te usklađivanja s EU Strategijom za plastiku, realizirane su investicije u tehnologiji proizvodnje PET boca iz epruveta umjesto iz PET granulata, a prema planu proizvodnje za prošlu godinu utrošeno je 5.617 kg manje plastike.

Puštanjem u rad vastite „energane“ koja se sastoji od jednog vrelovodnog kotla proizvela se dostatna količina vode i topline za tehnološke potrebe pogona industrijskih tekućih deterdženata. Na taj se način nastavlja sa kontinuiranim praćenjem i smanjenjem utroška energenata po toni proizvoda.

Niz ulaganja u primjeni novih filtera za uspješnije sprečavanje emisija u zrak, poboljšanje proizvodnje i pakiranja dovode ne samo do smanjenja utjecaj na okoliš, već i do porasta sigurnosti na radu.

Usmjerenost na primjenu novih rješenja koja će biti povoljnija za okoliš i primjenjivati elemente kružnog gospodarstva vidljiva je i u sudjelovanju na tri projekta u okviru Obzora 2020, novog programa Europske unije za istraživanje i inovacije za razdoblje od 2014. do 2020. godine. To su projekti Funguschain, Circ-pack i Embraced.

Usvojena načela održivog razvoja temelje se na odgovornom upravljanju u svrhu uspostave visokih standarda upravljanja usmjerenog prema otvorenom, profesionalnom i transparentnom pristupu u odnosima sa svim zainteresiranim, a s ciljem dalnjeg razvoja. Uspostavljeni sustav upravljanja okolišem te njegovi kontrolni i nadzorni mehanizmi učinkovito osiguravaju minimalizaciju rizika u području zaštite okoliša.

Ljudski resursi

Grupa u potpunosti poštuje ljudska i radnička prava regulirana legislativnim okvirom Republike Hrvatske i Europske Unije te štiti sve svoje radnike od svih oblika diskriminacije svojim pravilnicima, kao i tijelima koja imaju za cilj zaštitu radničkih prava. Tijekom protekle godine nisu zabilježene prijave i sporovi vezani uz zaštitu prava i dostojanstva radnika (mobbing ili uznemiravanja po bilo kojoj osnovi). Grupa Saponia ne zapošjava osobe mlađe od 18 godina, a procedurama koje se primjenjuju kod zapošljavanja nije niti moguće zaposliti takve radnike.

Krajem 2018. godine u Grupi Saponia je bilo zaposleno 1422 radnika od čega 793 žena s udjelom od 55,8 posto i 696 muškaraca s udjelom od 44,2 posto.

Sve veći zahtjevi tržišta i modernizacija proizvodnje te uvođenje novih tehnologija u sve pore poslovanja zahtijevaju i adekvatnu optimizaciju kadrova. Mijenja se dobna i obrazovna struktura u smjeru pomlađivanja i poboljšavanja obrazovne strukture kroz pad broja niže kvalificiranih radnika i rast obrazovanih kadrova prirodnom zamjenom radnika onih koji odlaze u mirovinu s mladima.

Kako bi zadržala radnike i potaknula ih na ostvarivanje vrhunskih rezultata, Grupa kontinuirano ulaže u radno okruženje i motivaciju zaposlenika stvaranjem poticajne radne atmosfere. Stalnom interakcijom poslodavca i zaposlenika, poboljšanjem obrazovnog statusa, usvajanjem novih znanja i vještina te optimizacijom strukture zaposlenika, osiguravaju se i ostala materijalna i nematerijalna prava u skladu s kolektivnim ugovorom i drugim pravilnicima. Primjena dugoročnog, sveobuhvatnog i integriranog procesa upravljanja ljudskim resursima jedan je od strateških ciljeva razvoja Saponia Grupe.

Grupa kontinuirano upućuje svoje radnike na stručne seminare i kongrese te druge oblike strukovnog, stručnog i znanstvenog obrazovanja kako bi nastavili razvoj na stručnim područjima i stekli znanja i vještine potrebne za praćenje brzih tehnoloških i tržišnih promjena za održavanje koraka s neprestanim promjenama u organizaciji i okolini. Tijekom 2018. godine pohađani su seminari s područja računovodstva, obračuna plaća, energetike, informatike, seminari za članove radničkog vijeća i sindikata, kongresi s područja nabave, financija, inženjerstva i kemije, zaštite okoliša u zemlji, kao i kongresi deterdžentskih tehnologija i sirovina u inozemstvu.

Ljudski resursi (nastavak)

Jedan od ključnih pokazatelja A.I.S.E. vezan uz zaštitu sigurnosti i zdravlja radnika prati frekvenciju nesreća na radu. Saponijina frekvencija je 1,3 dok je prosjek industrijske proizvodnje 2 (čista proizvodnja deterđenata 1,1). Služba zaštite na radu (ZNR) tijekom godine sustavno prati stanje zaštite na radu i djeluje na unapređivanje kroz stručnu podršku, savjetodavni i preventivni rad. Ujedno obavlja osposobljavanja radnika za rad na siguran način (ovlaštenje za obuku u kući) te upućuje radnike na stručna osposobljavanja radi potreba posla i osiguravanja sigurnosti rada (upravljanje viljuškarom, ADR propisi, strojari kotla i kompresorske stanice, rad s opasnim kemikalijama, i sl.). Ovlaštenike zaštite na radu djelatnici službe ZNR su, ukoliko su uočeni neispravni radni postupci i druge okolnosti koje nisu u skladu s propisom, upozoravali putem knjige nadzora i ili elektroničkom poštom (takvih obavijesti/upozorenja je bilo 35), a ovlaštenicima su slane obavijesti o svim promjenama u zakonskoj regulativi, procjenama rizika i slično.

U upravljanju ljudskim resursima osnovni je zadatak omogućiti dobre radne uvjete kao i siguran radni prostor. U tu svrhu služba ZNR redovito organizira preglede strojeva i instalacija (45 pregleda u protekloj godini), šalje na redovne preventivne zdravstvene preglede u skladu s pravilnikom o poslovima s posebnim uvjetima rada te preglede prije samog početka rada. Izrađuju se i uputstva za siguran rad na svim novim strojevima i ažuriraju stara sukladno promjenama. Svi radnici zadužuju osobnu zaštitnu opremu ovisno o radnom mjestu, a sva radna mjesta pokrivena su procjenama opasnosti i adekvatno osigurana. Zaštita od požara je također na visokoj razini, vrše se preventivni pregledi, osposobljavanja radnika i servisiraju vatrogasni aparati.

Posebna se pažnja pridaje ravnoteži između poslovnih obveza i slobodnog radnog vremena. Na taj način se posredno stvara dodatna vrijednost za kupce, investitore i zaposlenike. Putem sportskog kluba radnicima je omogućeno oslobođanje od stresa, kao i poboljšanje zdravlja, a služba zaštite na radu posebno brine o osiguravanju maksimalno sigurnih uvjeta u skladu s radnim mjestima poticanjem radnika na primjenu pravila i opreme zaštite na radu, kao i davanjem naputaka za investicije u proizvodnji kojima je cilj povećanje sigurnosti radnika.

Pravo na aktivno sudjelovanje u radu sindikata i aktivnostima koje promovira sindikat vezano uz zaštitu pojedinačnih i kolektivnih prava radnika zagarantirano je svim radnicima Grupe. Predstavnici sindikata aktivno sudjeluju u radu radničkog vijeća, kolektivnom pregovaranju i zaštiti prava radnika. U 2018. godini je i sklopljen novi kolektivni ugovor za Saponiju u kojem su uvećana prava radnika u odnosu na stari kolektivni ugovor.

Motivirani i zadovoljni zaposlenici poštuju norme izvrsnosti, međusobno surađuju, dijele znanje i iskustvo i uz solidarnost stvaraju zajedništvo koje je snaga Saponije i njezin preduvjet uspješnog razvoja i izvor konkurentske prednosti.

Grupa

Djelatnici Grupe aktivno sudjeluju i u strukovnim udruženjima i granskim udrugama pri HGK i HUP, te putem njih predlažu poboljšanje okvira u kojima poslujemo i živimo. Aktivno se surađuje i s akademskom i lokalnom zajednicom, podržavaju inicijative vezane uz razvoj mladih, sporta i poduzetništva i na taj način jača zajednica u kojoj Grupa živi i radi. Matica je dugogodišnji sponzor Ferivi maratona, veslačkog kluba Iktus, kuglačkog kluba Kandit u Osijeku, koji svojim radom posebno potiču mlađe generacije na bavljenje sportom. Donacijama u proizvodima podržava se rad Caritasa, Zagrebačkih humanitaraca, Doma Svetog Vinka koji brine o beskućnicima te drugih udruga, ali i direktnim donacijama osobama slabijeg imovnog stanja pokušava se poboljšati njihovi uvjeti života.

Poštivanje ljudskih prava u poslovanju Grupe očituje se u pridržavanju svih propisa i preporuka vezanih uz zaštitu ljudskih prava, nekorištenje dječjeg rada, osiguravanje dobrih radih uvjeta i ravnopravnosti svih radnika. U dobavljačkom lancu prema našim saznanjima nemamo niti jednog dobavljača koji je na ikoji način sudjelovao u kršenju ljudskih prava.

Primjena principa društvene odgovornosti provlači se kroz sve pore poslovanja, ogleda u sistematskom pristupu nadzoru proizvodnje i poslovanja, pravednom pristupu radnicima. Efekti ovih aktivnosti ogledaju se u stečenim certifikatima i priznanjima za rad i djelovanje u zajednici. Bez zaposlenika maksimalno posvećenih principima rada i kvaliteti poslovanja i proizvoda, Grupa ne bi bila ovako uspješna tvrtka. Svjesni toga ulaganje u njihov rast i razvoj ujedno je i ulaganje u budućnost tvrtke.

Aktivna je i suradnja sa Sveučilištem u Osijeku i školama u okruženju omogućavanjem stručne prakse, ali i stručnih obilazaka laboratorija i proizvodnje te gostovanjima stručnjaka Saponije i Kandita na fakultetima kao vanjskih predavača iz pojedinih predmeta koji se uklapaju u područje kemijske i konditorske industrije. Godišnje se ugosti minimalno desetak grupa učenika i studenata i održi bar pet do šest predavanja. S Hrvatskom udrugom poslodavaca sklopljen je i ugovor o suradnji na organizaciji dobrovoljnih stručnih praksi gdje se zainteresiranim studentima ekonomije, prirodnih i tehničkih znanosti omogućava praksa u trajanju od 4 tjedna tijekom ljetnih praznika.

Grupa se bori protiv svakog oblika diskriminacije, uznemiravanja i kršenja privatnosti te aktivno radi na protoku informacija kako bi radnici bili uključeni u sve procese koji utječu na njihovu dobrobit. Osigurano je sigurno radno okruženje, kao i obuka radnika za siguran rad kako bi se omogućili najbolji mogući uvjeti rada.

Osim prava iz kolektivnog ugovora, radnicima Grupe su na raspolaganju dodatne pogodnosti, od rekreacije do organizacije raznih aktivnosti i poticanja radnika na volonterske aktivnosti u zajednici kako bi se maksimalno poboljšalo zadovoljstvo radnika okruženjem u kojem rade i djeluju.

Grupa (nastavak)

Jedna od najznačajnijih aktivnosti Grupe usmjerena je na brigu o zdravlju i sigurnosti kupaca stavljujući na tržiste isključivo proizvode koji zadovoljavaju sve pozitivne propise i preporuke EU vezane uz sastav, sigurnost, pakiranje i označavanje sredstava za čišćenje i toaletno-kozmetičkih proizvoda. Ključni pokazatelji izvedbe A.I.S.E.-a prate parametre poput procjene sigurnosti proizvoda, sigurnosti kupaca i potrošača, kao i informacija za kupce i potrošače. Pokazatelji vezani uz linije za potrošače, upite vezane uz zdravlje i sigurnost proizvoda su u skladu s industrijskim prosjekom, dok na svim proizvodima postoji minimalno dva znaka vezana uz sigurnost proizvoda, što je bolje od prosjeka industrije i pokazuje visoku usklađenost ne samo s obvezama, nego i dobrovoljnim označavanjem proizvoda. Proizvodi namijenjeni institucijskim i industrijskim potrošačima označeni su u skladu s pravilima struke, a u protekloj godini obučeno je 1628 osoba kod naših kupaca za sigurno i pravilno rukovanje našim proizvodima i sustavima. Za sve proizvode provedene su sigurnosne procjene i testovi djelotvornosti u kući ili pri Zavodu za javno zdravstvo, dok se njihova dermatološka sigurnost provjerava pri vanjskim institucijama kao što je Institut ISPE u Miljanu. Svi proizvodi se prate od same ideje preko proizvodnje i korištenje u domovima potrošača ili institucijama i industriji, sve do kraja životnog ciklusa.

Grupa u potpunosti podržava borbu protiv korupcije i napore Vlade Republike Hrvatske u borbi protiv korupcije. Uz javno objavljen akcijski antikorupcijski plan i pravilnike kojima se borba protiv korupcije prenosi na sve razine Grupe, provode se i planiraju edukacijske aktivnosti kako bi se produbila znanja za otkrivanje netransparentnih i nelegalnih poslovnih aktivnosti, te se iste spriječile na vrijeme. Kod sudjelovanja u natječajima javne nabave Saponia Grupa se posebno fokusira na legalnost svojih aktivnosti. Grupa sustavno radi na održavanju partnerskih i fer odnosa s dobavljačima jer zajednički s njima možemo kupcima pružiti veću razinu kvalitete proizvoda i usluga.

FINANCIJSKO POSLOVANJE

Sažetak ključnih financijskih pokazatelja 34

Financijsko poslovanje 35

Izjava osoba odgovornih za sastavljanja financijskih izvještaja 40

Odluka o utvrđivanju godišnjih financijskih 41

Sažetak ključnih finansijskih pokazatelja

Ključni finansijski pokazatelji Saponia Grupa				
(u milijunima kuna)	2018	2017	Promjena	%
Ukupni prihodi	1.134,5	1.132,5	2,0	0,2%
Poslovni prihodi	1.123,4	1.118,9	4,5	0,4%
Prihodi od prodaje	1.096,0	1.103,3	(7,3)	(0,7%)
EBITDA	102,3	100,7	1,6	1,6%
EBITDA normalizirana	109,2	100,7	8,5	8,4%
EBIT	51,0	48,1	2,9	6,0%
EBIT normalizirana	57,9	48,1	9,8	20,4%
Neto (gubitak) / dobit	(4,4)	31,2	(35,6)	(114,1%)
Neto dobit normalizirana	50,8	31,2	19,6	62,8%
EPS (dubit po dionici)	(6,7)	47,6	(54,3)	(114,1%)
EPS normalizirana	77,5	47,6	29,9	62,8%
Ukupna imovina	997,4	1.117,5	(120,1)	(10,7%)
Kapital i rezerve	420,6	393,6	27,0	6,9%
ROE (povrat na kapital) normaliziran	12,1%	7,9%		
ROA (povrat na imovinu) normaliziran	5,1%	2,8%		
Tekuća likvidnost	1,9	1,3		
Neto radni kapital	291,8	152,5	139,3	91,3%
Neto dug	347,5	491,3	(143,8)	(29,3%)
Neto dug / EBITDA	3,4	4,9	(1,5)	(30,4%)
Neto dug / normalizirana EBIDA	3,2	4,9	(1,7)	(34,8%)
Omjer neto duga i kapitala	82,6%	124,8%		

*Finansijski pokazatelji za 2018. godinu normalizirani su za vrijednost usklađenja potraživanja za robu od 6,9 milijuna kuna i za finansijske mjenice u iznosu od 48,3 milijuna kuna.

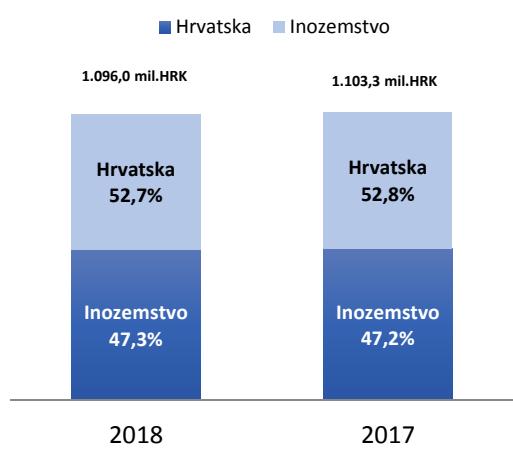
Financijsko poslovanje

Struktura poslovnih prihoda

Prihodi Saponia Grupe				
(u milijunima kuna)	2018	2017	Promjena	%
Ukupni prihodi	1.134,5	1.132,5	2,0	0,2%
Poslovni prihodi	1.123,4	1.118,9	4,5	0,4%
Prihodi od prodaje	1.096,0	1.103,3	(7,3)	(0,7%)
Ostali poslovni prihodi	27,4	15,6	11,8	75,6%

Grupa Saponia je u promatranoj poslovnoj godini ostvarila 1.123,4 milijuna kuna poslovnih prihoda što je za 4,5 milijuna kuna odnosno 0,4 posto više u odnosu na 2017. godinu. Rast poslovnih prihoda rezultat je smanjenja prihoda od prodaje od 7,3 milijuna kuna i povećanja ostalih poslovnih prihoda prvenstveno uslijed otpisa obveza od 11,8 milijuna kuna.

Prihodi od prodaje po tržištima

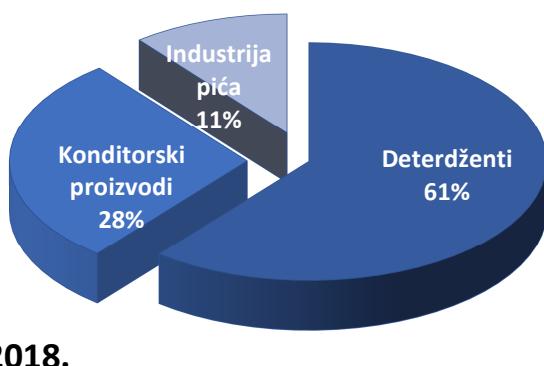

Prihodi od prodaje niže su za 0,7 posto u odnosu na prethodnu godinu i iznose 1.096,0 milijuna kuna. Na hrvatskom tržištu realizirano 52,7 posto, dok je izvoz sudjelovao s 47,3 posto realizacije. Na domaćem tržištu realizirano 577,3 milijuna kuna uz pad od 0,9 posto. Na izvoznim tržištima ostvareno je 518,7 milijuna kuna prihoda što je za 0,4 posto niže u odnosu na realizaciju u prethodnoj godini.

U geografskoj strukturi prodaje ističe se i dalje tržište Bosne i Hercegovine, a slijede je ostale zemlje Adria regije Srbija, Slovenija, Makedonija, Crna Gora i Kosovo. Ostatak prodaje ostvaruje se na ostalim tržištima Europe i svijeta: Albanije, Austrije, Australije, Češke, Italije, Kanade, SAD, Slovačka, Švedske, Švicarska, Velike Britanije i Njemačke.

Segmentalna analiza ostvarenih prihoda od prodaje pokazuje i dalje dominaciju industrije deterdženata s ostvarenih 666,8 milijuna kuna, uz rast konditorske industrije s doprinosom od 312,0 milijuna kuna i stabilizaciju poslovanje industrije pića s ostvarenih 117,2 milijuna kuna prihoda od prodaje.

Prihodi od prodaje po segmentima

Financijsko poslovanje (nastavak)

Struktura poslovnih rashoda

Poslovni rashodi Saponia Grupe				
(u milijunima kuna)	2018	2017	Promjena	%
Promjene zaliha	(2,6)	(5,5)	2,9	(52,7%)
Materijalni troškovi	847,7	870,0	(22,3)	(2,6%)
Troškovi osoblja	119,8	111,1	8,7	7,8%
Ostali troškovi	41,6	36,5	5,1	14,0%
Vrijednosna usklađenja	9,5	4,4	5,1	115,9%
Ostali poslovni rashodi	5,1	1,6	3,5	218,8%
Operativni troškovi	1.021,1	1.018,1	3,0	0,3%
Normalizirani operativni troškovi	1.014,2	1.018,1	(3,9)	(0,4%)
Amortizacija	51,3	52,6	(1,3)	(2,5%)
Poslovni rashodi	1.072,4	1.070,7	1,7	0,2%
Normalizirani poslovni rashodi	1.065,5	1.070,7	(5,2)	(0,5%)

Operativni troškovi na normaliziranoj razini u 2018. godini iznosili su 1.021,1 milijun kuna što je za 3,9 milijuna kuna ili 0,4 posto manje u odnosu na prethodnu godinu.

Materijalni troškovi čine 75,5 posto poslovnih prihoda i manji su za 22,3 milijuna kuna ili 2,6 posto u usporedbi s prethodnim poslovnim razdobljem. Troškovi repromaterijala kao najznačajniji dio materijalnih troškova dosegli su iznos od 522,9 milijuna kuna i sudjeluju s 46,5 posto u poslovnim prihodima.

Viši troškovi osoblja za 7,8 posto odraz su novog kolektivnog ugovora na osnovu kojeg su povećana prava radnika i prosječne plaće.

Rast ostalih troškova rezultat je isplaćenih otpremnina na nivou Grupe u iznosu od 5,1 milijuna kuna.

Troškovi vrijednosnog usklađenja potraživanja od kupaca povećani su za iznos otpisa potraživanja od društava Agrokor grupe od 6,9 milijuna kuna. Za isti iznos normalizirani su izvještajni operativni troškovi.

Financijsko poslovanje (nastavak)

Dinamika profitabilnosti

Profitabilnost Saponia Grupe				
(u milijunima kuna)	2018	2017	Promjena	%
Poslovni prihodi	1.123,4	1.118,9	4,5	0,4%
EBITDA	102,3	100,7	1,6	1,6%
EBITDA normalizirana	109,2	100,7	8,5	8,4%
EBIT	51,0	48,1	2,9	6,0%
EBIT normalizirana	57,9	48,1	9,8	20,4%
Neto dobit	(4,4)	31,2	(35,6)	(114,1%)
Neto dobit normalizirana	50,8	31,2	19,6	62,8%
Profitne marže				
EBITDA marža	9,1%	9,0%		
EBITDA marža normalizirana	9,7%	9,0%		
EBIT marža	4,5%	4,3%		
EBIT marža normalizirana	5,2%	4,3%		
Neto profitna marža	(0,4%)	2,8%		
Neto profitna marža normalizirana	4,5%	2,8%		

U izvještajnom su razdoblju na razini Saponia Grupe ostvareni poslovni prihodi u iznosu od 1.123,4 milijuna kuna. Normalizirani poslovni rashodi ostvareni su u iznosu od 1.072,4 milijuna kuna što je 5,2 milijuna kuna manje u odnosu na isto razdoblje 2017. godine. Posljedično ostvarena EBITDA na normaliziranoj razini veća je za 8,5 milijuna kuna i iznosi 109,2 milijuna kuna uz maržu od 9,7 posto.

Uz ostvarenu EBITDA i amortizaciju od 51,3 milijuna kuna, normalizirana operativna dobit iznosi 57,9 milijuna kuna. Neto financijski gubitak prije jednokratnog utjecaja otpisa financijske imovine od 48,3 milijuna kuna ostvaren je na istoj razini kao i prethodne godinu. Rezultat poslovne godine prije oporezivanja iznosi 41,4 milijuna kuna na normaliziranom nivou.

Priznavanjem porezne imovine na ime prenesenih poreznih gubitaka, 2018. godina zaključena je s izvještajnim gubitkom od 4,4 milijuna kuna.

Financijsko poslovanje (nastavak)

Financijski položaj

Financijski položaj Saponia Grupe na dan 31. prosinca 2018. godine ukazuje na određene promjene unutar imovine i obveza kao rezultat procesa stabilizacije poslovanja i realizacije segmenta financijskih ulaganja.

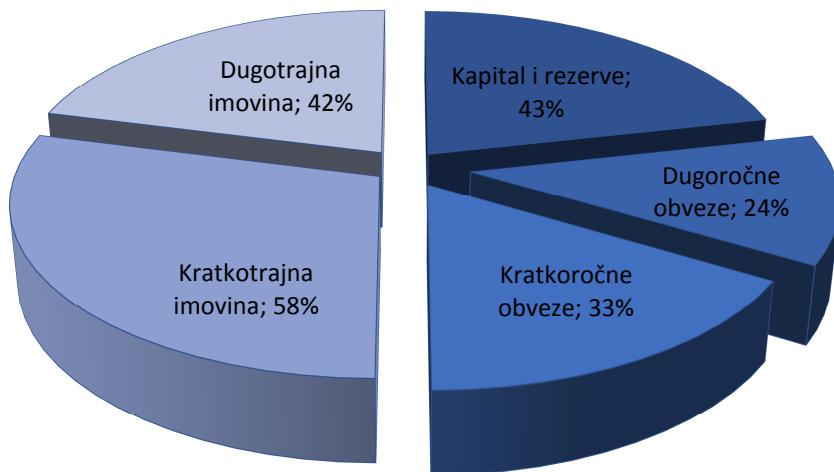
Ukupna imovina Grupe na dan 31. prosinca 2018. iznosila je 997,4 milijuna kuna i manja je za 120,2 milinuna kuna u odnosu na početak poslovne godine. Smanjenje ukupne imovine rezultat je smanjenja dugotrajne imovine od 97,6 milijuna kuna i kratkotrajne imovine od 22,6 milijuna kuna.

Dugotrajna materijalna imovina smanjena je za 37,7 milijuna kuna uslijed ispravka vrijednosti postojeće imovine i kapitalnih ulaganja tijekom 2018. Realizacijom udjela u pridruženom društvu Brodomerkur d.o.o. Široki Brijeg od 68,1 milijun kuna dolazi do smanjenja dugotrajne financijske imovine.

Vrijednosno umanjenje potraživanja i financijske imovine Agrokor Grupe i faktoring društava od 58,1 milijuna kuna, ključni su čimbenik smanjenja kratkotrajne imovine. Potraživanja od kupaca veća su za 36,3 milijuna kuna. Povećanje potraživanja rezultat je povećanja potraživanja povezanih društava na inozemnom tržištu.

Vlastiti kapital Saponia Grupe na dan izvještaja iznosi 420,6 milijuna kuna i veći je za 6,8 posto u odnosu na prethodnu godinu. Do povećanja kapitala došlo je prijenosom dugoročnih obveza u kapitalne rezerve od 36,2 milijuna kuna. Struktura vlastitog kapitala se mijenja i ovom transakcijom udio vlastitog kapitala u ukupnom kapitalu i obvezama iznosi 42,2 posto.

Strukura bilance stanja na dan 31.12.2018.

Financijsko poslovanje (nastavak)

Financijski položaj (nastavak)

U procesu restrukturiranja obveza i stabilizacije poslovanja, dugoročni i kratkoročni krediti, obveze po izdanim vrijednosnim papirima i financijski najam smanjeni su za 140,7 milijuna kuna. Ukupna financijska zaduženost na dan 31. prosinca 2018. godine iznosila je 370,7 milijuna kuna, od čega se 243,6 milijuna kuna odnosi na dugoročne obveze po kreditima i financijskom najmu, a 127,1 milijuna kuna na kratkoročne obveze po kreditima i financijskom najmu. U ukupnoj strukturi kapitala i obaveza, krediti financijskih institucija sudjeluju s 37,2 posto.

Obveze prema dobavljačima povećane su za 7,6 milijuna kuna. Obveze za isplatu otpremnina utjecale su na povećanje ostalih obveza za 5,0 milijuna kuna.

Neto radni kapital na dan 31. prosinca 2018. godine iznosi 242,1 milijun kuna i veći je za 89,6 milijuna kuna. Neto dug iznosi 347,5 milijuna kuna i manji je za 143,9 milijuna u odnosu na početak izvještajnog razdoblja. Smanjenje neto duga rezultat je u najvećoj mjeri otplate dijela kreditnih obveza od 102,6 milijuna kuna kao i restukturiranja obveza prema povezanim društvima u kapitalne rezerve od 36,2 milijuna kuna.

Stabilizacija poslovanja i restrukturiranje obveza rezultirali su poboljšanjem financijskih pokazatelja. Omjer glavnice i neto duga smanjio se na 82,6 posto. Povećanje EBITDA uz istovremeno smanjenje neto duga dovelo je do smanjenja njihovog međusobnog omjera s 4,9 na kraju prethodne godine na 3,2. Na izvještajnom nivou ovaj omjer iznosi 3,4.

Novčani tok

Povećanjem i poboljšanom dinamikom radnog kapitala tijekom 2018. godine ostvaren je pozitivan novčani tok iz poslovnih aktivnosti od 45,3 milijuna kuna. Neto efekt realizacije financijske imovine od 70,8 milijuna kuna u odnosu na kapitalne izdatke od 13,4 milijuna kuna, rezultirao je pozitivnim novčanim tokom iz investicijskih aktivnosti.

Generirani novčani tokovi iz poslovnih i investicijskih aktivnosti usmjereni su u otplatu kreditnih obveza te je u 2018. godini ostvaren negativan novčani tok iz financijskih aktivnosti od 102,6 milijuna kuna.

Smanjenjem financijske zaduženosti i na konsolidiranom nivou održana je stabilnost novčanog toka i osiguran pozitivan operativni kapital neophodan za kontinuirano poslovanje.

Izjava osoba odgovornih za sastavljanje finansijskih izvještaja

Uprava je odgovorna za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija koje u svakom trenutku pružaju istinit i objektivan prikaz finansijskog položaja i uspješnosti poslovanja. Uprava je dužna osigurati da finansijski izvještaji budu pripremljeni u skladu sa Zakonom o računovodstvu i uz primjenu Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja.

Odgovornost Uprave je da se pri izradi finansijskih izvještaja poštiva načelo neograničenosti vremena poslovanja, uz dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika, poštivajući načelo razumnosti i opreznosti u postupcima prosudbe i procjene, a o svakom materijalno značajnom odstupanju transparentno i pravovremeno informirati javnost.

Godišnji revidirani konsolidirani finansijski izvještaji Grupe sastavljeni su uz primjenu Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja, a u skladu sa Zakonom o računovodstvu važećim na dan sastavljanja finansijskih izvještaja.

Konsolidirani godišnji finansijski izvještaji za razdoblje od 01.01.2018. do 31.12.2018. daju cjelovit i istinit prikaz imovine i obveza, gubitaka i dobitaka, finansijskog položaja i poslovanja Grupe Saponia.

Izvještaj Uprave sadrži istinit prikaz razvoja i rezultata poslovanja i položaja Grupe, uz opis najznačajnijih rizika i neizvjesnosti kojima je Grupa izložena.

Ova se izjava daje na temelju članka 462. Zakona o tržištu kapitala (NN 65/18).

Damir Skender

Predsjednik Uprave

Mirko Grbešić

Član Uprave

Milenko Erkapić

Član Uprave

Dejana Mrčela

Članica Uprave

Marija Grgić Bukovac

Direktorica Financija i kontrolinga

Saponia d.d., Osijek
Ulica Matije Gupca 2
31 000 Osijek
Republika Hrvatska

18. lipnja 2019. godine

**"SAPONIA" KEMIJSKA, PREHRAMBENA I
FARMACEUTSKA INDUSTRija D.D. OSIJEK**

Nadzorni odbor

Broj: 148/19.

Osijek, 6.5.2019.

Na temelju članka 67. Statuta Saponije kemijske, prehrambene i farmaceutske industrije, d.d., Osijek, a u skladu s čl. 300.c i 300.d Zakona o trgovačkim društvima, Nadzorni odbor Saponije d.d. Osijek, na svojoj 113. sjednici, donio je

O D L U K U

o utvrđenju godišnjih finansijskih izvješća Društva Saponia d.d. za 2018. godinu

1. Nadzorni odbor daje suglasnost na godišnja finansijska izvješća Saponije d.d. za 2018. godinu, koja je podnijela Uprava Saponije d.d.
2. Nadzorni odbor daje suglasnost na izvješće o stanju Društva Saponije d.d. za 2018. godinu, koje je podnijela Uprava Saponije d.d.
3. Nadzorni odbor daje suglasnost na prijedlog odluke o pokriću gubitka iz 2018. godine, koju je podnijela Uprava Saponije d.d.
4. Nadzorni odbor je suglasan s nalazom i mišljenjem revizora za 2018. godinu koje potvrđuje da su finansijska izvješća napravljena u skladu sa stanjem u poslovnim knjigama.

SAPONIA d.d. i ovisna društva, Osijek

Konsolidirani financijski izvještaji za godinu
koja je završila 31. prosinca 2018. godine
zajedno s Izvješćem neovisnog revizora

Odgovornosti Uprave za konsolidirane finansijske izvještaje

Temeljem Zakona o računovodstvu Republike Hrvatske, Uprava je dužna pobrinuti se da za svaku finansijsku godinu konsolidirani finansijski izvještaji budu sastavljeni u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja koje je usvojila Europska Unija (MSFI), koji pružaju istinit i fer pregled stanja u društvu Saponia d.d. i njegovim ovisnim društvima ("Grupa"), kao i rezultate poslovanja za navedeno razdoblje.

Nakon provedbe odgovarajućeg istraživanja, Uprava opravdano očekuje da će Grupa u dogledno vrijeme raspolagati odgovarajućim resursima, te stoga i dalje usvaja načelo vremenske neograničenosti poslovanja pri sastavljanju konsolidiranih finansijskih izvještaja.

Pri izradi finansijskih izvještaja Uprava je odgovorna:

- da se odaberu i potom dosljedno primjenjuju odgovarajuće računovodstvene politike;
- da prosudbe i procjene budu razumne i oprezne;
- da se primjenjuju važeći računovodstveni standardi, a svako materijalno značajno odstupanje obznani i objasni u finansijskim izvještajima
- da se finansijski izvještaji pripreme po načelu nastavka poslovanja, osim ako je neprimjereno pretpostaviti da će Grupa nastaviti svoje poslovne aktivnosti.

Uprava je odgovorna za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija, koje u svakom trenutku s opravdanom točnošću prikazuju finansijski položaj Grupe. Također, Uprava je dužna pobrinuti se da konsolidirani finansijski izvještaji budu u skladu sa Zakonom o računovodstvu. Pored toga, Uprava je odgovorna za čuvanje imovine Grupe, te za poduzimanje opravdanih koraka za sprječavanje i otkrivanje prijevare i drugih nepravilnosti.

Za i u ime Uprave:

Damir Skender

Predsjednik Uprave

Mirko Grbešić

Član Uprave

Milenko Erkapić

Član Uprave

Dajana Mrčela

Članica Uprave

Marija Grgić Bukovac

Direktorica Financija i kontroliinga

Saponia d.d., Osijek
Ulica Matije Gupca 2
31 000 Osijek
Republika Hrvatska

18. lipnja 2019. godine

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA

Vlasnicima društva Saponia d.d. i ovisnih društava

Izvješće o reviziji konsolidiranih finansijskih izvještaja

Mišljenje s rezervom

Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja društva Saponia d.d., Osijek ("Društvo") i ovisnih društava (u nastavku "Grupa"), koji obuhvaćaju konsolidirani izvještaj o finansijskom položaju na dan 31. prosinca 2018. godine, konsolidirani izvještaj o dobiti ili gubitku i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, konsolidirani izvještaj o promjenama kapitala i konsolidirani izvještaj o novčanim tokovima za tada završenu godinu te bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, osim učinaka opisanih u odjeljku „*Osnova za mišljenje s rezervom*”, priloženi finansijski izvještaji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, finansijski položaj Grupe na dan 31. prosinca 2018. godine i njegovu finansijsku uspješnost te njegove novčane tokove za tada završenu godinu u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja koje je usvojila Europska unija („MSFI”).

Osnova za mišljenje s rezervom

Primjena Međunarodnog standarda finansijskog izvještavanja 15 Prihodi

Grupa na dan 31. prosinca 2018. godine nije pripremila izračun utjecaja vezano uz primjenu *Međunarodnog standarda finansijskog izvještavanja 15 Prihodi* koji je na snazi za obračunska razdoblja koja počinju 1. siječnja 2018. godine ili nakon tog datuma. Tijekom naše revizije nismo bili u mogućnosti pribaviti dostatne i primjerene revizijske dokaze kako bismo se uvjerili u utjecaje koje bi bilo potrebno iskazati u priloženim konsolidiranim finansijskim izvještajima. U skladu s tim, nismo mogli utvrditi jesu li, i u kojem iznosu potrebni ispravci po navedenoj osnovi, kao ni njihov utjecaj na konsolidirane finansijske izvještaje Grupe.

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Zakonom o reviziji i Međunarodnim revizijskim standardima („MRevS“). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvješću neovisnog revizora u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja*. Neovisni smo od Grupe u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe („IESBA Kodeks“) i ispunili smo naše etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Društvo upisano u sudski registar Trgovačkog suda u Zagrebu: MBS 030022053; uplaćen temeljni kapital: 44.900,00 kuna; članovi uprave: Branislav Vrtačnik, Marina Tonžetić, Juraj Moravek, Dražen Nimčević; poslovna banka: Zagrebačka banka d.d., Trg bana Josipa Jelačića 10, 10 000 Zagreb, ž. račun/bank account no. 2360000-1101896313; SWIFT Code: ZABAHR2X IBAN: HR2723600001101896313; Privredna banka Zagreb d.d., Radnička cesta 50, 10 000 Zagreb, ž. račun/bank account no. 2340009-1110098294; SWIFT Code: PBZGHR2X IBAN: HR3823400091110098294; Raiffeisenbank Austria d.d., Petrinjska 59, 10 000 Zagreb, ž. račun/bank account no. 2484008-1100240905; SWIFT Code: RZBHHR2X IBAN: HR1024840081100240905.

Deloitte se odnosi na Deloitte Touche Tohmatsu Limited, skraćeno DTTL, poznat i pod nazivom „Deloitte Global“, pravnu osobu osnovanu prema pravu Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske (izvorno „UK private company limited by guarantee“) i mrežu njegovih članova i s njima povezanih subjekata. DTTL i svaki njegov član su pravno odvojeni i samostalni subjekti. Usluge klijentima ne pruža DTTL. Detaljan opis DTTL-a i njegovih članova možete pronaći na adresi www.deloitte.com/hr/o-nama.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Izvješće o reviziji konsolidiranih finansijskih izvještaja (nastavak)

Isticanje pitanja

Razrješenje prošlogodišnjeg pitanja s rezervom – Potraživanja po regresnim mjenicama

Revizorsko mišljenje o konsolidiranim finansijskim izvještajima za godinu koja je završila na dan 31. prosinca 2017. godine je sadržavalo rezervu vezano uz potraživanja po regresnim mjenicama u vrijednosti od 124.100 tisuća kuna. Navedena potraživanja su u 2017. godini prijavljena u postupku restrukturiranja Agrokor grupe, te je Grupi nagodbom pripalo 0,6% udjela Agrokora. Grupa je tijekom 2018. godine provela otpis potraživanja po regresnim mjenicama u iznosu od 48.315 tisuća kuna, te svela potraživanja na vrijednost nominalnog iznosa udjela dodijeljenih Grupi u postupku izvanredne uprave.

Preostali iznos ulaganja/potraživanja po regresnim mjenicama je iskazan u konsolidiranim finansijskim izvještajima u neto iznosu od 75.274 tisuće kuna. S obzirom na značajnu neizvjesnost oko poslovanja novoosnovane grupe, čije dionice su dodijeljene Društvu, iskazani iznos u konsolidiranim finansijskim izvještajima predstavlja najbolju procjenu Uprave na dan objave ovih konsolidiranih finansijskih izvještaja.

Razrješenje prošlogodišnjeg pitanja s rezervom – Zalihe

Revizorsko mišljenje o konsolidiranim finansijskim izvještajima za godinu koja je završila na dan 31. prosinca 2017. godine je sadržavalo rezervu vezano uz zalihe sirovina i materijala te poluproizvoda u iznosu od 7.543 tisuće kuna za koja nismo uspjeli prikupiti dostaone i primjerene revizijske dokaze kako bi se uvjerili u njihovu nadoknadivost. Grupa je tokom 2018. godine provela test na umanjenje vrijednosti navedenih zaliha te u finansijskim izvještajima za godinu koja je završila 31. prosinca 2018. godine napravila ispravak prethodnih razdoblja za iznos od 5.529 tisuća kuna.

Ključna revizijska pitanja

Osim za pitanja opisana u Odjeljku osnova za mišljenje s rezervom, odredili smo da nema drugih ključnih revizijskih pitanja za priopćiti u našem izvješću.

Ostale informacije

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije sadrže informacije uključene u Godišnje izvješće, ali ne uključuju konsolidirane finansijske izvještaje i naše izvješće neovisnog revizora o njima.

Naše mišljenje o konsolidiranim finansijskim izvještajima ne obuhvaća ostale informacije.

U vezi s našom revizijom konsolidiranih finansijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije i, u provođenju toga, razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne konsolidiranim finansijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenim u reviziji ili se drugačije čini da su značajno pogrešno prikazane. U pogledu Izvješća poslovodstva Društva i Izjave o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, koji su uključeni u Godišnje izvješće, obavili smo i postupke propisane Zakonom o računovodstvu. Ti postupci uključuju provjeru uključuju li Izvješće poslovodstva i Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja potrebne objave navedene u člancima 21., 22. Zakona o računovodstvu te sadrži li Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja informacije navedene u članku 22. Zakona o računovodstvu.

Izvješće o reviziji konsolidiranih finansijskih izvještaja (nastavak)

Ostale informacije (nastavak)

Temeljem provedenih postupaka tijekom naše revizije, u mjeri u kojoj smo bili u mogućnost to procijeniti, izvještavamo sljedeće:

1. Informacije uključene u ostale informacije u skladu su, u svim značajnim odrednicama, s priloženim konsolidiranim finansijskim izvještajima.
2. Izvješće poslovodstva pripremljeno je, u svim značajnim odrednicama, u skladu s člankom 21. Zakona o računovodstvu.
3. Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja pripremljena je, u svim značajnim odrednicama, u skladu s člankom 22. stavkom 1. točkama 3. i 4. Zakona o računovodstvu te uključuje informacije iz članka 22. stavka 1. točaka 2., 5., 6. i 7.

Ako, temeljeno na poslu kojeg smo obavili na ostalim informacijama, zaključimo da postoji značajni pogrešni prikaz tih ostalih informacija, od nas se zahtjeva da izvestimo tu činjenicu. U skladu s navedenim učincima opisanim u odjeljku s Osnovom za mišljenje s rezervom, nismo mogli zaključiti jesu li ili nisu li ostale informacije značajno pogrešno prikazane u vezi s tim pitanjima.

Osim za moguće učinke pitanja opisanih u našem izvješću u odjeljku Osnova za mišljenje s rezervom te na temelju poznavanja i razumijevanja poslovanja Grupe i njegova okruženja stečenog u okviru revizije konsolidiranih finansijskih izvještaja, nismo ustanovili značajne pogrešne prikaze u ostalim informacijama.

Odgovornosti Uprave i onih koji su zaduženi za upravljanje za konsolidirane finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje i fer prikaz konsolidiranih finansijskih izvještaja u skladu s MSFI-jevima, i za one interne kontrole za koje Uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja konsolidiranih finansijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju konsolidiranih finansijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Grupe da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Uprava ili namjerava likvidirati Grupu ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja kojeg je ustanovila Grupa.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Izvješće o reviziji konsolidiranih finansijskih izvještaja (nastavak)

Odgovornosti revizora za reviziju konsolidiranih finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li konsolidirani finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili skupno, utječu na ekonomski odluke korisnika donijete na osnovi tih konsolidiranih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznajemo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza konsolidiranih finansijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorene, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Grupe
- Ocjenjujemo primjerenošć korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava.
- Zaključujemo o primjerenošći korištenje računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi Uprava i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnosti Grupe da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvješću neovisnog revizora na povezane objave u konsolidiranim finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Grupa prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenoj osnovi.
- Ocjenjujemo cijelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj konsolidiranih finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li konsolidirani finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.
- Pribavljamo dostaone i primjerene revizijske dokaze u vezi s finansijskim informacijama subjekata ili poslovnih aktivnosti unutar Grupe kako bi izrazili mišljenje o tim konsolidiranim finansijskim izvještajima. Mi smo odgovorni za usmjeravanje, nadziranje i izvođenje revizije Grupe. Mi smo isključivo odgovorni za naše revizijsko mišljenje.

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i onima u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Mi također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za upravljanje da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s neovisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim zaštitama.

Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za upravljanje, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji konsolidiranih finansijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem izvješću neovisnog revizora, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba priopćiti u našem izvješću neovisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice priopćavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog priopćavanja.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Ostale obveze izvještavanja propisane Uredbom EU br. 537/2014 Europskog parlamenta i Vijeća i Zakonom o reviziji

Glavna skupština Društva nas je imenovala revizorom Društva i Grupe 4. lipnja 2018. godine za potrebe revizije priloženih konsolidiranih finansijskih izvještaja. Naš neprekinuti angažman traje ukupno 22 godina te se odnosi na razdoblje 01. siječnja 1997. godine do 31. prosinca 2018. godine

Potvrđujemo sljedeće:

- naše revizorsko mišljenje o priloženim konsolidiranim finansijskim izvještajima dosljedno je s dodatnim izvješćem izdanim revizorskom odboru Društva 18. lipnja 2019. godine, u skladu s člankom 11. Uredbe (EU) br. 537/2014 Europskog parlamenta i Vijeća;
- prilikom obavljanja revizije nisu pružane nedozvoljene nerevizijske usluge iz članka 5. stavka 1. Uredbe (EU) br. 537/2014 Europskog parlamenta i Vijeća.

Društvu i društvima pod njegovom kontrolom nismo, uz usluge zakonske revizije, pružili druge usluge, osim onih usluga koje su objavljene u Godišnjem izvješću.

Partner odgovoran za angažman revizije na temelju koje je sastavljeno ovo izvješće neovisnog revizora je Marina Tonžetić.

Marina Tonžetić

Član Uprave i ovlašteni revizor

Deloitte d.o.o.

18. lipnja 2019. godine

Radnička cesta 80,

10 000 Zagreb,

Republika Hrvatska

Konsolidirani izvještaj o dobiti i gubitku te ostaloj sveobuhvatnoj dobiti

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	Bilješke	2018.	2017.
Prihod od prodaje	4	1.096.046	1.103.335
Ostali prihodi	5	27.332	15.550
Udjel u dobiti pridruženih društava		-	2.013
Ukupni prihod iz poslovanja		1.123.378	1.120.898
Promjene u zalihamu gotovih proizvoda i nedovršene proizvodnje		2.604	5.464
Troškovi sirovina i materijala	6	(522.936)	(546.528)
Troškovi prodane trgovачke robe		(21.645)	(5.805)
Troškovi osoblja	7	(119.802)	(111.138)
Amortizacija	8	(51.282)	(52.637)
Ostali poslovni rashodi	9	(414.980)	(360.133)
Ukupni troškovi iz redovnog poslovanja		(1.128.041)	(1.070.777)
(Gubitak) / dobit iz redovnog poslovanja		(4.663)	50.121
Neto finansijski rashodi	10	(9.098)	(13.609)
(Gubitak) / dobit prije oporezivanja		(13.761)	36.512
Porez na dobit	11	9.322	(5.282)
(Gubitak) / dobit za godinu		(4.439)	31.230
Dobit tekuće godine za raspodjelu:			
Vlasnicima društva		(13.266)	29.916
Vlasnicima nekontrolirajućih udjela		8.827	1.315
Stavke koje se kasnije mogu uračunati u dobit ili gubitak:			
Tečajne razlike iz preračunavanja inozemnih dijelova poslovanja		421	215
Neto dobit od finansijske imovine raspoložive za prodaju		289	(368)
Ostala sveobuhvatna dobit umanjena za poreze		710	(152)
Ukupna sveobuhvatna dobit		(3.729)	31.078
Ukupna svobuhvatna dobit za godinu:			
Vlasnicima društva		(12.556)	29.754
Vlasnicima nekontrolirajućih udjela		8.827	1.324
Zarada po dionici			
Osnovna i razrijeđena zarada po dionici (u kunama i lipama)	12	(13,40)	45,64

Bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih konsolidiranih finansijskih izvještaja.

Konsolidirani izvještaj o finansijskom položaju

Na dan 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

Bilješke 31. prosinac 2018. 31. prosinac 2017.

IMOVINA

Dugotrajna imovina

Nekretnine, postrojenja i oprema	13	374.281	414.399
Predujmovi za materijalnu imovinu		2.890	479
Nematerijalna imovina	14	305	496
Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	15a	-	8.892
Ulaganja u nekretnine	15b	8.892	-
Ulaganje u pridružena društva	16	-	68.127
Ulaganja raspoloživa za prodaju	17	1.623	2.427
Dani zajmovi	19	24.631	24.631
Odgođena porezna imovina, neto	11	9.539	268
		422.161	519.719

Kratkotrajna imovina

Zalihe	18	125.353	130.646
Dani zajmovi	19	49.344	56.344
Potraživanja od kupaca	20	274.295	238.027
Ostala kratkotrajna potraživanja	21	101.402	145.989
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja	22	1.578	3.662
Novac u banci i u blagajni	23	23.222	23.126
		575.194	597.794

UKUPNA IMOVINA

997.355 **1.117.513**

Bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih konsolidiranih finansijskih izvještaja.

Konsolidirani izvještaj o finansijskom položaju (nastavak)

Na dan 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

Bilješke 31. prosinac 2018. 31. prosinac 2017.

GLAVNICA I OBVEZE

Kapital i rezerve

Temeljni kapital	24	244.169	244.169
Pričuve	25	207.269	185.022
Rezerve iz preračuna tečaja	25	(691)	(1.112)
Vlastite dionice		(545)	(545)
Preneseni gubitak		(92.386)	(97.420)
Dobit tekuće godine		(13.266)	29.916
		344.550	360.030
Nekontrolirajući udjel		76.033	33.611
		420.583	393.641

Dugoročne obveze

Dugoročni krediti i zajmovi	26	235.324	264.405
Obveze za finansijski najam	27	8.307	14.170
		243.631	278.575

Kratkoročne obveze

Kratkoročno dospijeće kredita	26	121.348	218.790
Kratkoročno dospijeće obveza po finansijskom najmu	27	5.715	6.298
Obveza po izdanim vrijednosnim papirima		-	10.800
Obveze prema dobavljačima	28	172.845	165.262
Ostale obveze	29	33.233	44.147
		333.141	445.297

UKUPNO GLAVNICA I OBVEZE

997.355

1.117.513

Bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih konsolidiranih finansijskih izvještaja.

Konsolidirani izvještaj o promjenama vlasničke glavnice

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	Temeljni kapital	Zakonske pričuve	Pričuve	Revalorizacijske pričuve	Pričuve iz preračuna tečaja	Vlastite dionice	Preneseni gubitak	Ukupno	Nekontrolirajući udjel	Ukupno
Stanje 31. prosinca 2016. godine (prepravljeno)	244.169	10.311	154.054	1.291	(1.327)	(545)	(77.678)	330.275	2.287	332.562
Neto dobit tekuće godine pripisana imateljima kapitala matice	-	-	-	-	-	-	29.916	29.916	-	29.916
Neto dobit tekuće godine pripisana manjinskom interesu	-	-	-	-	-	-	-	-	1.315	1.315
Dokapitalizacija Maraske	-	-	-	-	-	-	-	-	30.000	30.000
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	(376)	215	-	-	(161)	9	(152)
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	-	(376)	215	-	-	(161)	9	(152)
Prijenos na zadržanu dobit	-	-	-	(60)	-	-	60	-	-	-
Raspored dobiti za 2016. godinu	-	990	18.812	-	-	-	(19.802)	-	-	-
Stanje 31. prosinca 2017. godine	244.169	11.301	172.866	855	(1.112)	(545)	(67.504)	360.030	33.611	393.641
Neto gubitak tekuće godine pripisana imateljima kapitala matice	-	-	-	-	-	-	(13.266)	(13.266)	-	(13.266)
Neto dobit tekuće godine pripisana manjinskom interesu	-	-	-	-	-	-	-	-	8.827	8.827
Dokapitalizacija Maraske	-	-	-	-	-	-	-	-	36.200	36.200
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	289	421	-	-	710	-	710
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	-	289	421	-	-	710	-	710
Prijenos na zadržanu dobit	-	-	-	(59)	-	-	59	-	-	-
Preneseni gubici (Maraska)	-	-	-	-	-	-	(2.925)	(2.925)	(2.604)	(5.529)
Raspored dobiti za 2017. godinu	-	1.101	20.915	-	-	-	(22.016)	-	-	-
Stanje 31. prosinca 2018. godine	244.169	12.402	193.782	1.085	(691)	(545)	(105.652)	344.550	76.033	420.583

Bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih konsolidiranih finansijskih izvještaja.

Konsolidirani izvještaj o novčanim tokovima
 Za godinu koja je završila 31. prosinca 2018. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	Bilješka	2018.	2017.
Poslovne aktivnosti			
Neto dobit za godinu		(4.440)	31.230
<i>Usklađenje za:</i>			
Trošak poreza na dobit	11	(9.322)	5.282
Amortizacija materijalne i nematerijalne imovine	8	51.282	52.637
Dobit od prodanih i rashodovanih nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine, neto	5,9	(23)	(235)
Gubitak od prodaje finansijske imovine		5.244	29
Prihodi od dividendi	10	(22)	(37)
Kamatni prihod	10	(4.031)	(2.613)
Kamatni trošak	10	14.209	17.080
Učinak promjene tečaja		(2.805)	729
Gubitak od investicijskih nekretnina, neto		-	12
Ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca, neto	5,9	8.021	3.765
Ispravak vrijednosti finansijske imovine i kratkoročnih finansijskih ulaganja, net	9	51.207	-
Ispravak vrijednosti zaliha, neto	9	1.401	500
Novac iz poslovanja prije promjena u obrtnom kapitalu		110.721	108.380
(Povećanje) / smanjenje plaćenih troškova budućeg razdoblja		2.084	(552)
(Povećanje) / smanjenje zaliha		3.892	(4.597)
Povećanje potraživanja		(42.210)	(30.289)
Smanjenje obveza		(10.922)	(114.090)
Novac ostvaren / (korišten) u poslovnim aktivnostima		63.565	(41.150)
Novčani izdaci za kamate		(13.561)	(17.444)
Plaćeni porez na dobit		(4.720)	(4.623)
Neto novac ostvaren / (korišten) u poslovnim aktivnostima		45.284	(63.217)
Ulagateljske aktivnosti			
Kupnja nekretnina, postrojenja i opreme	13	(10.949)	(27.903)
Povećanje predujmova za materijalnu imovinu	13	(2.411)	3.046
Kupnja nematerijalne imovine		(68)	(323)
Primici po imovini raspoloživoj za prodaju		386	71
Primici od dividendi		22	37
Primici od kamata		47	157
Primici sredstava po investicijskim nekretninama namijenjenih za prodaju		-	35
Izdaci za dane pozajmice		-	(10.100)
Primici od naplate danih zajmova		7.000	409
Primici od prodaje udjela u pridruženom društvu		63.328	-
Povećanje ulaganja u pridružena društva		-	(2.013)
Primici po prodaji imovine		47	320
Razlika u izračunu manjinskog interesa		-	9
Neto novac ostvaren / (korišten) u investicijskim aktivnostima		57.402	(36.255)

Konsolidirani izvještaj o novčanim tokovima
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	Bilješka	2018.	2017.
Financijske aktivnosti			
Povećanje obveza po kreditima		145.688	240.399
Povećanje obveza po najmovima		-	8.134
Povećanje obveza po izdanim vrijednosnim papirima		-	15.208
Isplate temeljem obveza po kreditima		(242.034)	(149.502)
Isplate temeljem obveza po najmovima		(6.244)	(7.513)
Neto novac u financijskim aktivnostima		(102.590)	106.726
Neto ostvarenje novca i novčanih ekvivalenta		96	7.254
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine		23.126	15.872
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine	23	23.222	23.126

Bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih konsolidiranih finansijskih izvještaja.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

1. OPĆI PODACI

Povijest i osnutak

Saponia d.d., Osijek ("Društvo") je dioničko društvo osnovano u Republici Hrvatskoj.

Djelatnost

Saponia d.d., Osijek, Matije Gupca 2 bavi se proizvodnjom sredstava za pranje, kozmetičkih preparata, ostalih kemijskih proizvoda, lijekova, farmaceutskih kemikalija, kemikalija za poljoprivredu, prehrabnenih proizvoda, trgovinom na veliko i malo, vanjskom trgovinom i zastupanjem.

Dionice Grupe kotiraju na Zagrebačkoj burzi.

Tijela Društva

Skupština Društva

	2018.	2017.
Mepas d.o.o. Široki Brijeg	87,30%	87,30%
Mali dioničari	12,22%	11,99%
CERP	-	0,23%
Trezorske dionice	0,48%	0,48%
	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>

Nadzorni odbor u 2018. i 2017. godini

Predsjednik	Zdravko Pavić
Zamjenik predsjednika	Ivan Grbešić
Član	Tončo Zovko
Član od 04. kolovoza 2017.	Božo Galić
Član od 04. kolovoza 2017.	Željko Grbačić

Uprava u 2018. i 2017. godini

Predsjednik Uprave	Damir Skender
Član Uprave	Mirko Grbešić
Član Uprave	Milenko Erkapić
Član Uprave	Dajana Mrčela

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

1. OPĆI PODACI (NASTAVAK)

Osnove sastavljanja konsolidiranih finansijskih izvještaja

Temeljni konsolidirani finansijski izvještaji, sastavljeni su u skladu sa zakonom o računovodstvu i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja koje je usvojila Europska Unija. Valuta izvještavanja je kuna.

Grupu Saponia čine dioničko društvo Saponia d.d., Osijek, te povezana društva i to kako slijedi:

Naziv ovisnog društva	Osnovna djelatnost	Mjesto osnutka i poslovanja	Udjel Grupe u vlasništvu i glasaćkim pravima	
			2018. godina	2017. godina
Mercos d.o.o.	Vanjska i unutarnja trgovina	Osijek	100%	100%
Saponia commerce d.o.o.	Vanjska i unutarnja trgovina	Beograd, Srbija	100%	100%
Dalmatiens Beteiligungs G.m.b.H.	Investicijsko ulaganje	Klagenfurt, Austrija	-	100%
Kandit d.o.o.	Proizvodnja bombona i čokolade	Osijek	100%	100%
Maraska d.d.	Proizvodnja i promet alkoholnih i bezalkoholnih pića	Zadar	52,90%	52,90%

Društvo Koestlin d.d., Bjelovar je s 31. ožujkom 2017. godine dokapitalizirao društvo Maraska d.d., Zadar s 30.000 tisuća kuna. Usljed navedenog se smanjio vlasnički udjel društva Saponia d.d., Osijek u ovisnom društvu Maraksa d.d. sa 75,61% na 52,9%, te je došlo do povećanja manjinskog interesa.

Prema Odluci Uprave s 31. prosincem 2018. godine društvu Saponija d.d., Osijek pripojeno je ovisno društvo Dalmatiens Beteiligungs GmbH, Klagenfurt. Pripajanje se provelo po metodi knjigovodstvene vrijednosti čime je društvo Saponija d.d. Osijek povećalo udjel u ovisnom društvu Maraska d.d., Zadar za 47.791 tisuća kuna.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

a) Izjava o usklađenosti

Finansijski izvještaji sastavljeni su sukladno sa Zakonom o računovodstvu Republike Hrvatske i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI) koje je usvojila Europska Unija.

Sastavljanje konsolidacijskih finansijskih izvještaja sukladno sa Zakonom o računovodstvu Republike Hrvatske i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja koje je usvojila Europska Unija (MSFI) zahtijeva od Uprave da daje procjene i izvodi pretpostavke koje utječu na iskazane iznose imovine i obveza te objavu nepredviđene imovine i nepredviđenih obveza na datum finansijskih izvještaja, kao i na iskazane prihode i rashode tijekom izvještajnog razdoblja. Procjene se temelje na informacijama koje su bile dostupne na datum sastavljanja konsolidiranih finansijskih izvještaja, te se stvarni iznosi mogu razlikovati od procijenjenih.

Konsolidirani finansijski izvještaji Grupe predstavljaju zbirne iznose imovine, obveza, kapitala i rezervi Grupe na dan 31. prosinca 2018. godine te rezultate poslovanja za godinu koja je tada završila.

b) Izvještajna valuta

Finansijski izvještaji pripremljeni su u hrvatskoj valuti, kuni (kn), koja je također funkcionalna valuta, zaokruženo na najbližu tisuću.

Poslovni događaji i transakcije u stranoj valuti preračunati su u kune primjenom tečaja na dan poslovnog događaja i transakcije. Sredstva i obveze izražene u stranoj valuti preračunati su po tečaju važećem na dan izvještavanja. Dobici i gubici proizašli iz promjene tečaja od dana transakcije do datuma izvještavanja evidentiraju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti. Na dan 31. prosinca 2018. godine, službeni tečaj za 1 USD i 1 EUR bio je HRK 6,469192, odnosno HRK 7,417575 (31. prosinca 2017.: 1 USD = 6,269733 HRK; 1 EUR = 7,513648 HRK).

Prilikom sastavljanja konsolidiranih finansijskih izvještaja pojedinih subjekata unutar Grupe, transakcije u valutama koje nisu funkcionalna valuta subjekta, tj. u stranim valutama su evidentirane primjenom valutnih tečajeva na snazi na datum transakcije. Monetarne stavke u stranim valutama se na kraju svakog izvještajnog razdoblja ponovno preračunavaju po tečaju važećem na kraju toga razdoblja. Nemonetarne stavke iskazane po fer vrijednosti koje su nominirane u stranim valutama se ponovno preračunavaju po tečaju važećem na datum utvrđivanja njihove fer vrijednosti. Nemonetarne stavke u stranoj valuti koje se vode po povjesnom trošku se ne preračunavaju ponovno.

U priloženim konsolidiranim finansijskim izvještajima imovina i obveze inozemnih dijelova poslovanja Grupe preračunani su u hrvatske kune po tečajevima stranih valuta važećima na kraju svakog prikazanog izvještajnog razdoblja. Prihodi i rashodi se preračunavaju primjenom prosječnog valutnog tečaja za izvještajno razdoblje, osim kod značajnih fluktuacija valutnih tečajeva, u slučaju korištenja valutnih tečajeva važećih na datum transakcije. Eventualne tečajne razlike iskazuju se u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti i akumuliraju u glavnici (te pripisuju nekontrolirajućim udjelima ako postoje).

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

c) Osnova konsolidacije

Priloženi konsolidirani finansijski izvještaji obuhvačaju finansijske izvještaje Društva i subjekata pod njegovom kontrolom, tj. njegova ovisna društva, uključujući strukturirane subjekte. Kontrola je postignuta ako:

- Društvo ima prevlast, tj. moć raspolaganja u subjektu
- Društvo je izloženo ili ima prava u odnosu na varijabilni prinos temeljem svog sudjelovanja u tom subjektu
- Društvo je sposobno temeljem svoje prevlasti, tj. moći raspolaganja utjecati na svoj prinos.

Društvo ponovno procjenjuje da li ima kontrolu ako činjenice i okolnosti ukazuju na to da je došlo do promjene jednog ili više od triju gore navedenih elemenata kontrole.

Kad Društvo u nekom subjektu ima manje od većine glasačkih prava, ima prevlast u njemu ako su njegova glasačka prava dosta tva jer mu u praksi omogućuju jednoglasno usmjeravanje bitnih aktivnosti subjekta. Društvo u procjenjivanju da li su njegova glasačka prava u subjektu dosta tva da bi imalo prevlast razmatra sve bitne činjenice i okolnosti, uključujući:

- udjel svojih glasačkih prava u odnosu na veličinu i podjelu glasačkih prava drugih osoba s pravom glasa
- potencijalna glasačka prava ulagatelja, drugih osoba s pravom glasa ili drugih osoba
- prava iz drugih ugovornih odnosa i
- sve dodatne činjenice i okolnosti koje ukazuju na to da Društvo ima ili nema sadašnju mogućnost voditi relevantne poslove u vrijeme u koje je potrebno donijeti takve odluke, što uključuje kako se glasovalo na prethodnim skupštinama dioničara.

Ovisno društvo konsolidira se, odnosno prestaje se konsolidirati od trenutka u kojem Društvo stekne, odnosno izgubi kontrolu nad njim. Prihodi i rashodi ovisnih društava stečenih ili otuđenih tijekom godine uključuju se u konsolidirani izvještaj o dobiti ili gubitku te ostaloj sveobuhvatnoj dobiti od datuma na koji je Društvo steklo kontrolu do datuma na koji Društvo izgubi kontrolu nad ovisnim društvom.

Dobit ili gubitak te svaka komponenta ostale sveobuhvatne dobiti razdvajaju se na dio koji pripada vlasnicima matice (Društva) i dio koji pripada vlasnicima nekontrolirajućih udjela. Ukupna sveobuhvatna dobit ovisnih društava se pripisuje vlasnicima društva i vlasnicima nekontrolirajućih udjela, čak i ako time dolazi do negativnog salda nekontrolirajućih udjela.

U finansijskim izvještajima ovisnih društava su po potrebi provedena usklađenja radi usuglašavanja njihovih računovodstvenih politika s drugim članovima Grupe.

Prilikom konsolidacije, imovina, obveze, kapital, prihodi i rashodi te novčani tokovi iz transakcija među članovima Grupe eliminiraju se u cijelosti.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

d) Poslovna spajanja

Pripajanje, tj. stjecanje ovisnih društava i poslovanja obračunava se metodom stjecanja. Naknada se kod svakog stjecanja vrednuje po fer vrijednosti, a to je ukupna fer vrijednost, na datum razmjene, dane imovine, nastalih ili preuzetih obveza Grupe prema bivšim vlasnicima stečenika i glavničkih instrumenata koje je Grupa izdala u zamjenu za kontrolu nad stečenikom. Troškovi povezani sa stjecanjem se priznaju u dobit ili gubitak kako nastaju.

Na datum stjecanja se utvrđiva stečena imovina i utvrđive preuzete obveze priznaju po njihovoј fer vrijednosti na taj datum, izuzev:

- odgođene porezne imovine ili odgođenih poreznih obveza te obveza i imovine povezanih sa sporazumima o primanjima za zaposlene, koji se priznaju i mjere sukladno MRS-u 12 „Porezi na dobit“, odnosno MRS-u 19 „Primanja zaposlenih“
- obveza ili glavničkih instrumenata koji se odnose sporazume o isplatama s temelja dionica stečenika ili isplatama s temelja dionica koje je Grupa zaključila radi zamjene sporazuma o isplati s temelja dionica stečenika, koji se mjere sukladno MSFI-ju 2 „Isplate s temelja dionica“ i
- imovine (ili skupina za otuđenje) klasificirane kao namijenjene prodaji sukladno MSFI-ju 5 „Dugotrajna imovina namijenjena prodaji i ukinuti dijelovi poslovanja“, koja se mjeri sukladno tome standardu.

Goodwill se iskazuje kao razlika zbroja prenesene naknade za stjecanje, iznosa nekontrolirajućeg udjela, ako postoji, i fer vrijednosti prethodnog vlasničkog udjela stjecatelja u subjektu iznad neto iznosa na datum stjecanja utvrđive stečene imovine i utvrđivih preuzetih obveza. Ako ponovnom procjenom bude utvrđeno da je udio Grupe u fer vrijednosti utvrđive neto imovine stečenika viši od zbroja prenesene naknade, iznosa nekontrolirajućeg udjela, ako postoji, i fer vrijednosti prethodnog vlasničkog udjela stjecatelja u subjektu, višak se priznaje odmah u dobit ili gubitak kao dobit od povoljne kupnje.

Nekontrolirajući udjeli koji predstavljaju postojeće vlasničke udjele po kojima vlasnici imaju pravo na razmjeran udjel u neto imovini subjekta u slučaju likvidacije smiju se prilikom prvog knjiženja vrednovati, ili po fer vrijednosti, ili po razmernom udjelu nekontrolirajućeg udjela u priznatim iznosima utvrđive neto imovine stečenika. Metoda vrednovanja se bira za svaku pojedinačnu transakciju. Ostale vrste nekontrolirajućih udjela se vrednuju po fer vrijednosti ili nekoj drugoj osnovici ako ju propisuje neki drugi MSFI.

Kad naknada koju Grupa prenosi u sklopu poslovnog spajanja uključuje imovinu ili obveze proizašle iz sporazuma o nepredviđenoj naknadi, ta se naknada vrednuje po fer vrijednosti na datum stjecanja i uključuje u naknadu koja se prenosi u sklopu poslovnog spajanja. Promjene fer vrijednosti nepredviđene naknade koje udovoljavaju kriterijima prihvatljivosti kao naknade u razdoblju vrednovanja, tj. mjerena se usklađuju retrospektivno, zajedno s pripadajućim usklađenjima goodwilla. Usklađenja u razdoblju vrednovanja su ona usklađenja koja su posljedica dodatnih saznanja o činjenicama i okolnostima koja su postojala na datum stjecanja a koja su stečena u razdoblju vrednovanja, tj. mjerena koje ne smije biti dulje od godine dana računajući od datuma stjecanja.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

e) Poslovna spajanja (nastavak)

Način kasnijeg obračunavanja promjena fer vrijednosti nepredviđene naknade koje ne ispunjavaju kriterije prihvatljivosti kao usklađenja u razdoblju vrednovanja ovisi o načinu na koji je nepredviđena naknada razvrstana. Nepredviđena naknada iskazana u glavnici se vrednuje ponovno na kasnije izvještajne datume i njeno plaćanje u kasnijim razdobljima se obračunava i iskazuje u glavnici. Nepredviđena naknada razvrstana kao imovina ili obveza se na kasniji izvještajni datum vrednuje u skladu s MRS-om 39 ili MRS-om 37 „Rezerviranja, nepredviđene obveze i nepredviđena imovina“, ovisno o tome što je primjeren, dok se pripadajući dobici i gubitci iskazuju u dobiti ili gubitku.

Kod poslovnog spajanja koje se odvija u fazama, udjeli koje je Grupa prije toga imala u stečenom subjektu ponovno se vrednuju po fer vrijednosti na datum stjecanja (tj. datum na koji Grupa stječe kontrolu), dok se eventualno proizašla dobit, odnosno gubitak priznaje u dobit ili gubitak. Iznosi s naslova udjela u stečeniku prije stjecanja koji su prethodno bili priznati u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti se prenose u dobit i gubitak ako bi takav postupak bio primjeren da je došlo do prodaje toga udjela.

Ako prvo knjiženje poslovnog spajanja nije dovršeno do kraja izvještajnog razdoblja u kojem je došlo do spajanja, Grupa iskazuje provizorne iznose po stavkama koje nisu konačno obračunane. Provizorni iznosi se uskladjuju tijekom razdoblja mјerenja (v. gore) ili se priznaje dodatna imovina ili dodatne obveze u skladu s novim saznanjima o činjenicama i okolnostima koje su postojale na datum stjecanja koje bi, da su bile poznate, utjecale na iznose priznate na taj datum.

f) Osnova finansijskog prikaza

Konsolidirani finansijski izvještaji su sastavljeni po načelu povjesnog troška, izuzev određenih finansijskih instrumenata, koji su iskazani u revaloriziranim iznosima kao i pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja.

Finansijski izvještaji koje je Grupa pripremila su konsolidirani finansijski izvještaji.

g) Goodwill

Goodwill koji nastaje poslovnim spajanjem se knjiži po trošku utvrđenom na datum preuzimanja, tj. stjecanja subjekta umanjenom za eventualne gubitke zbog umanjenja vrijednosti.

Radi testiranja na umanjenje, goodwill se raspoređuje na svaku jedinicu Grupe koja stvara novac (ili skupine takvih jedinica) od koje se očekuju koristi od sinergija koje proizlaze iz spajanja.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

g) Goodwill (nastavak)

Jedinica koja stvara novac na koju je goodwill raspoređen podvrgava se provjeri umanjenja vrijednosti jednom godišnje ili češće ako postoje naznake o mogućem umanjenju njene vrijednosti. Ako je nadoknadivi iznos jedinice koja stvara novac niži od njezinog knjigovodstvenog iznosa, gubitak nastao umanjenjem prvo se raspoređuje tako da se umanji knjigovodstveni iznos goodwilla raspoređenog na jedinicu i zatim razmjerno na ostalu imovinu jedinice koja stvara novac na temelju knjigovodstvenog iznosa svakog sredstva u jedinici koja stvara novac.

Gubitak uslijed umanjenja vrijednosti goodwilla izravno se knjiži u dobit ili gubitak iskazan u konsolidiranom izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti/računu dobiti i gubitka. Jednom priznati gubitak od umanjenja goodwilla se ne poništava u idućim razdobljima. Prilikom otuđenja jedinice koja stvara novac, pripadajući iznos goodwilla ulazi u utvrđivanje dobiti ili gubitka od prodaje.

Negativni goodwill proizašao je kao višak udjela Grupe u fer vrijednosti prepoznatljive imovine i obveza povezanog društva, ovisnog društva ili subjekta pod zajedničkom kontrolom na datum stjecanja iznad troška stjecanja. Negativan goodwill priznaje se u prihode na temelju analize okolnosti uslijed kojih je nastao iznos goodwilla. U onoj mjeri u kojoj se može pripisati gubicima ili troškovima predviđenim na datum stjecanja, negativan goodwill se knjiži kao prihod u razdoblju u kojem su ti gubici ili troškovi nastali. U onoj mjeri u kojoj negativan goodwill premašuje ukupnu fer vrijednost stečene prepoznatljive nemonetarne imovine, priznaje se odmah kao prihod.

h) Priznavanje prihoda

Prihodi od prodaje priznaju se prilikom isporuke robe i prijenosa vlasništva u iznosima koji su iskazani u računima, umanjenima za eventualne poreze i popuste.

Prihodi od kamata priznaju se po načelu obračunanih kamata na temelju nepodmirene glavnice i po efektivnim kamatnim stopama koje su u primjeni.

Prihodi od dividendi se priznaju u trenutku kad su utvrđena prava dioničara na primitak dividende.

i) Državne potpore

Državne potpore se ne priznaju sve dok ispunjenje uvjeta za dobivanje državne potpore i primitak potpore ne postanu realno izvjesni. Državne potpore se priznaju u dobit i gubitak sustavno kroz razdoblje u kojem Grupa troškove koji trebaju biti pokriveni potporom priznaje kao rashod.

Konkretno, državne potpore kod kojih je osnovni uvjet da Grupa nabavi, izgradi ili na neki drugi način stekne dugotrajnu imovinu se priznaju u izvještaju o finansijskom položaju kao prihodi budućih razdoblja i prenose u dobit i gubitak sustavno i racionalno tijekom korisnog vijeka predmetne imovine.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Potraživanja temeljem državnih potpora s naslova nadoknade već nastalih troškova ili gubitaka ili radi pružanja trenutačne finansijske potpore Grupi bez budućih povezanih troškova se priznaju u dobit i gubitak razdoblja u kojem nastane potraživanje po njima. Pogodnost državnog zajma odobrenog po kamatnoj stopi nižoj od tržišne se obračunava kao državna potpora i iskazuje kao razlika između primljenih sredstava i fer vrijednosti zajma na temelju kamatnih stopa koje prevladavaju na tržištu.

Bezuvjetne državne potpore vezane uz biološku imovinu mjerenu po fer vrijednosti umanjenu za procijenjene troškove do trenutka prodaje trebaju biti priznate kao prihod onda, i samo onda kad potpore dospiju. Ako su državne potpore, vezane uz biološku imovinu mjerenu po fer vrijednosti umanjenu za procijenjene troškove do trenutka prodaje uvjetovane, uključujući i mogućnost da državne potpore zahtijevaju od subjekta da ne ulazi u određenu poljoprivrednu aktivnost, subjekt treba priznati potpore kao prihod onda i samo onda kada se ispunе uvjeti vezani uz potpore.

j) Najmovi

Najmovi se svrstavaju u finansijske najmove kad god se gotovo svi rizici i nagrade povezani s vlasništvom nad sredstvom prenose na najmoprimca tijekom trajanja najma. Svi drugi najmovi svrstani su u poslovne najmove.

Grupa kao davatelj najma

Potraživanja temeljem finansijskih najmova se knjiže kao potraživanja u iznosu neto ulaganja grupe u najam. Prihodi od finansijskog najma se raspoređuju na obračunska razdoblja kako bi odražavali konstantnu periodičku stopu povrata na otvoreno stanje neto ulaganja grupe temeljem najmova. Prihodi od poslovnog najma se priznaju pravocrtno tijekom razdoblja najma. Početni direktni troškovi nastali u fazi pregovaranja i ugovaranja uvjeta poslovnog najma se pripisuju knjigovodstvenom iznosu predmeta najma i priznaju pravocrtno tijekom razdoblja najma.

Grupa kao korisnik najma

Imovina koja je predmetom finansijskog najma priznaje se kao imovina Grupe po fer vrijednosti na početku najma ili po sadašnjoj vrijednosti minimalnih plaćanja najma ako je niža. Povezana obveza prema najmodavcu iskazuje se u izvještaju o finansijskom položaju kao obveza za finansijski najam.

Plaćanja temeljem najma se raspoređuju između finansijskih troškova i umanjenja obveze za najam kako bi se ostvarila konstantna kamatna stopa na preostali iznos obveze. Finansijski troškovi izravno terete račun dobiti i gubitka. Nepredviđene najamnine se priznaju kao rashod u razdoblju u kojem nastaju.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

j) Najmovi (nastavak)

Naknade za najam koje se plaćaju u okviru poslovnih najmova priznaju se kao rashod pravocrtno tijekom trajanja najma, osim ako neka druga sustavna osnova ne bi kvalitetnije odražavala vremensku dinamiku konzumiranja ekonomskih koristi od sredstva koje se drži u najmu.

Nepredviđene najamnine temeljem poslovnih najmova se priznaju kao rashod u razdoblju u kojem nastaju. U slučaju stimulacije primljene s ciljem zaključenja poslovnog najma, stimulacija se priznaje kao obveza. Ukupna korist stimulacije priznaje se kao smanjenje troška najma na pravocrtnoj osnovi, osim ako neka druga sustavna osnova ne bi kvalitetnije odražavala vremensku dinamiku konzumiranja ekonomskih koristi od sredstva koje se drži u najmu.

k) Preračunavanje stranih sredstava plaćanja i računovodstveni tretman tečajnih razlika

Sva sredstva i obveze u stranim sredstvima plaćanja preračunate su po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke važećem na datum izvještavanja.

Negativne tečajne razlike odnosno pozitivne tečajne razlike nastale preračunom svih obveza i potraživanja u stranim sredstvima plaćanja na protuvrijednost u kunama iskazuju se u računu dobiti i gubitka.

l) Oporezivanje

Porez na dobit za tekuću godinu određuje se na temelju rezultata za godinu usklađenog za stavke koje nisu oporezive ili ne predstavljaju porezno priznati trošak. Porez na dobit izračunava se primjenom stopa utvrđenih do kraja izvještajnog razdoblja. Po potrebi se utvrđuju rezerviranja za porez na dobit.

Odgođeni porezi nastaju temeljem privremene razlike u neto poreznom učinku između knjigovodstvenih iznosa imovine i obveza za potrebe finansijskog izvještavanja i njihovih iznosa za potrebe oporezivanja.

Odgođena porezna imovina i obveze utvrđuju se primjenom poreznih stopa za koje se očekuje da će biti primjenjive na oporezivu dobit u godinama u kojima se očekuje povrat ili podmirenje privremenih razlika. Odgođena porezna imovina priznaje se za prijenos u iduće porezno razdoblje kao neiskorišteni porezni gubitak, odnosno porezni kredit u onoj mjeri u kojoj je izvjesno da će biti ostvarena oporeziva dobit u budućem razdoblju koja će omogućiti korištenje neiskorištenih poreznih gubitaka i poreznih kredita.

Obveza poreza na dobit utvrđuje se na temelju iznosa poreza koji se plaćaju u skladu s poreznim zakonima i propisima na ostvareni rezultat Grupe.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

m) Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina

Nakon početnog priznavanja dugotrajna materijalna imovina iskazuje se u revaloriziranom iznosu koji čini njegova fer vrijednost na datum revalorizacije umanjena za kasnije akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja. Gubitak od umanjenja umanjuje revalorizacijsku rezervu do iznosa koji ne prelazi iznos revalorizacijske rezerve tog sredstva. Revalorizaciju treba provoditi dovoljno redovito tako da se knjigovodstveni iznos značajno ne razlikuje od onog do kojeg bi se došlo utvrđivanjem fer vrijednosti na datum bilance. Kad se knjigovodstveni iznos sredstva poveća kao rezultat revalorizacije, to povećanje pripisuje se kapitalu pod nazivom revalorizacijska rezerva, a kada se knjigovodstveni iznos smanji zbog revalorizacije, smanjenje se priznaje kao rashod. Revalorizacijsko povećanje treba priznati kao prihod do iznosa do kojeg ono poništava revalorizacijsko smanjenje istog sredstva, koje je prethodno bilo priznato kao rashod. Revalorizacijsko smanjenje treba teretiti revalorizacijsku rezervu do iznosa do kojeg ovo smanjenje ne premašuje iznos koji postoji kao revalorizacijska rezerva za isto sredstvo.

Naknadni izdaci uključuju se u knjigovodstvenu vrijednost imovine ili se, po potrebi, priznaju kao zasebna imovina samo ako će Društvo imati buduće ekonomске koristi od spomenute imovine te ako se trošak imovine može pouzdano mjeriti. Svi ostali troškovi investicijskog i tekućeg održavanja terete izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti u finansijskom razdoblju u kojem su nastali. Trošak zamjene većih dijelova stavki nekretnina, postrojenja i opreme se kapitalizira, a knjigovodstvena vrijednost zamijenjenih dijelova se otpisuje. Amortizacija se obračunava tako da se nabavna ili procijenjena vrijednost imovine, osim zemljišta i zgrada u izgradnji, otpisuje tijekom procijenjenog korisnog vijeka trajanje imovine primjenom pravocrtne metode, kako je prikazano:

	2018.	2017.
Nematerijalna imovina	2-4 godine	2-4 godine
Građevinski objekti	10-40 godina	10-40 godina
Postrojenja i oprema	2-13 godina	2-13 godina

Biološka imovina se vrednuje kod početnog priznavanja i na svaki datum bilance po fer vrijednosti umanjenoj za procijenjene troškove prodaje, izuzev u slučaju kada se fer vrijednost ne može pouzdano utvrditi. Poljoprivredni proizvodi ubrani žetvom vrednovani su po fer vrijednosti umanjenoj za procijenjene troškove prodaje u trenutku žetve. Za biološku imovinu koja se vrednuje po trošku, amortizacija se evidentira kao trošak razdoblja, a obračunava se koristeći funkcionalnu metodu u razdoblju od 20 godina.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

n) Dugotrajna imovina namijenjena prodaji

Dugotrajna imovina i skupine za prodaju se svrstavaju kao imovina namijenjena prodaji ako će njihov knjigovodstveni iznos biti nadoknađen prvenstveno prodajom, a ne kontinuiranom uporabom. Spomenuti uvjet smatra se ispunjenim samo ako postoji velika vjerojatnost prodaje i ako je sredstvo (ili skupina za prodaju) raspoloživo za trenutačnu prodaju u svom postojećem stanju. Rukovodstvo mora pokazati svoju čvrstu obvezu za prodajom, kroz očekivanje da će prodaja steći uvjete za priznavanje kao okončana prodaja u roku od godinu dana od datuma klasifikacije u tu skupinu. Dugotrajna imovina (i skupine za prodaju) svrstana u skupinu imovine namijenjene prodaji se mjeri po njezinoj prethodnoj knjigovodstvenoj vrijednosti ili njezinoj fer vrijednosti umanjenoj za troškove prodaje, ovisno koja je niža.

o) Ulaganja u nekretnine

Ulaganje u nekretnine početno se mjeri po trošku nabave. Transakcijski troškovi su uključeni u početno mjerjenje. Nakon početnog priznavanja Grupa mjeri ulaganja u nekretnine po fer vrijednosti. Dobit ili gubitak koji nastaje iz promjene fer vrijednosti ulaganja u nekretnine priznaje se u dobit ili gubitak u razdoblju u kojem je nastao. Ulaganja u nekretnine su nekretnine u posjedu radi ostvarivanja zarade od zakupnina i/ili povećanja tržišne vrijednosti imovine, uključujući imovinu u izgradnji za te namjene.

Investicijska nekretnina se prestaje priznavati, tj. isknjižuje se prodajom ili trajnim povlačenjem iz uporabe, kao i kad se od njenog otuđenja ne očekuju buduće ekonomске koristi. Svaka dobit, odnosno svaki gubitak nastao isknjiženjem nekretnine, a utvrđuje se kao razlika između neto priljeva ostvarenih prodajom i neto knjigovodstvene vrijednosti predmetne nekretnine, uključuje se u dobit i gubitak razdoblja u kojem se nekretnina prestala priznavati.

p) Umanjenja

Na svaki kraj izvještajnog razdoblja, Grupa provjerava knjigovodstvene iznose svoje dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine kako bi utvrdila da li postoje naznake da je došlo do gubitaka zbog umanjenja vrijednosti. Ako takve naznake postoje, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogli odrediti eventualni gubici nastali zbog umanjenja.

Ako nadoknadivi iznos nekog sredstva nije moguće procijeniti, Grupa procjenjuje nadoknadivi iznos jedinice koja stvara novac kojoj to sredstvo pripada. Ako je moguće odrediti realnu i dosljednu osnovu za raspoređivanje, imovina grupe se također raspoređuje na pojedine jedinice koje stvaraju novac ili, ako to nije moguće, na najmanju skupinu jedinica koje stvaraju novac za koju je moguće odrediti realnu i konzistentnu osnovu raspoređivanja. Nematerijalna imovina neodređenog vijeka uporabe i nematerijalna imovina koja još nije raspoloživa za uporabu se testira na umanjenje jednom godišnje te svaki put kad postoji naznaka o mogućem umanjenju imovine. Nadoknadivi iznos je veći iznos uspoređujući fer vrijednost umanjenu za troškove prodaje i vrijednost imovine u uporabi.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

o) Umanjenja (nastavak)

Za potrebe procjene vrijednosti u uporabi, procijenjeni budući novčani tokovi diskontiraju se do sadašnje vrijednosti primjenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za to sredstvo za koje procjene budućih novčanih tokova nisu bile usklađene.

Ako je nadoknadivi iznos nekog sredstva (ili jedinice koja stvara novac) procijenjen na iznos niži od knjigovodstvenog, knjigovodstveni iznos toga sredstva (jedinice koja stvara novac) umanjuje se do nadoknadivog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod, osim kod sredstva iskazanog u revaloriziranom iznosu, u kojem slučaju se gubitak od umanjenja iskazuje kao smanjenje vrijednosti proizašlo iz revalorizacije sredstva.

Kod naknadnog poništenja gubitka od umanjenja vrijednosti, knjigovodstveni iznos sredstva (jedinice koja generira novac) povećava se do revidiranog procijenjenog nadoknadivog iznosa toga sredstva na način da uvećana knjigovodstvena vrijednost ne premašuje knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena da u prethodnim godinama nije bilo priznatih gubitaka od umanjenja na tom sredstvu (jedinici koja generira novac). Poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti odmah se priznaje kao prihod, osim ako se predmetno sredstvo ne iskazuje u revaloriziranom iznosu, u kom slučaju se poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti iskazuje kao povećanje uslijed revalorizacije.

p) Ulaganja u pridružena društva

Pridruženo društvo je subjekt u kojem Grupa ima značajan utjecaj, ali koje nije ni ovisno društvo, niti udjel u zajedničkom ulaganju, tj. pothvatu. Značajan utjecaj je moć sudjelovanja u donošenju odluka o finansijskim i poslovnim politikama u društvu koje je predmetom ulaganja, ali ne i kontrola ili zajednička kontrola nad tim politikama.

U ovim konsolidiranim finansijskim izvještajima, rezultati, imovina i obveze pridruženih društava su iskazani po metodi udjela. Prema metodi udjela, ulaganja u pridružena društva se u konsolidiranom izvještaju o finansijskom položaju iskazuju po trošku usklađenom za sve promjene udjela Grupe u dobiti i gubitku te ostaloj sveobuhvatnoj dobiti pridruženog društva. Ako je udio Grupe u gubitku pridruženog društva veći od njenog udjela u pridruženom društvu, koji obuhvaća i sve dugoročne udjele koji su suštinski dio neto ulaganja Grupe u pridruženo društvo, ona prestaje priznavati svoj udio u budućim gubicima. Dodatni gubici se priznaju samo u visini pravnih ili izvedenih obveza Grupe ili plaćanja koje je Grupa izvršila u ime pridruženog društva.

Svaki višak troška stjecanja iznad udjela Grupe u fer vrijednosti utvrđive imovine, utvrdivih nastalih i nepredvidivih obveza pridruženog društva koji su priznati na dan stjecanja, priznaje se kao goodwill, koji se uključuje u knjigovodstveni iznos ulaganja. Svaki višak udjela Grupe u neto fer vrijednosti utvrđive imovine, utvrdivih nastalih obveza i nepredviđenih obveza iznad troška stjecanja se nakon ponovne procjene priznaje odmah u dobit i gubitak.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

p) Ulaganja u pridružena društva (nastavak)

Potreba za priznavanjem i iznos gubitaka uslijed umanjenja udjela Grupe u pridruženom društvu se utvrđuju u skladu s kriterijima iz MRS-a 39. Cijela knjigovodstvena vrijednost udjela, uključujući goodwill, se podvrgava provjeri umanjenja vrijednosti sukladno MRS-u 36 „Umanjenje imovine“ kao jedno sredstvo usporedbom njegovog nadoknadivog iznosa, a to je viši iznos od uporabne vrijednosti i fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje, s njegovom knjigovodstvenom vrijednosti. Svaki priznati gubitak uslijed umanjenja ulazi u knjigovodstvenu vrijednost udjela. Poništenje gubitka uslijed umanjenja vrijednosti se priznaje u skladu s MRS-om 36 do iznosa za koji se nadoknadi iznos udjela kasnije povećao.

Dobici i gubici iz transakcija između društva koje je član grupe i pridruženog društva unutar Grupe se u konsolidiranim finansijskim izvještajima Grupe priznaju samo do iznosa udjela u tom pridruženom društvu koji se ne odnose na Grupu.

r) Zalihe

Zalihe se iskazuju po trošku ili neto ostvarivoj vrijednosti, ovisno o tome što je niže. Trošak se utvrđuje primjenom metode prosječnog ponderiranog troška. Neto ostvariva vrijednost predstavlja procijenjenu prodajnu cijenu umanjenu za sve procijenjene troškove dovršenja i troškove marketinga, prodaje i distribucije.

Zalihe sitnog inventara se vode po nabavnoj cijeni. Sitan inventar se otpisuje 100% prilikom stavljanja u uporabu.

Zalihe trgovачke robe iskazuju se po troškovima nabave sve dok su troškovi nabave niži ili jednaki neto prodajnoj vrijednosti. Troškove nabave čini neto fakturna vrijednost robe uvećana za zavisne troškove.

s) Potraživanja po osnovi prodaje (potraživanja od kupaca)

Potraživanja od kupaca iskazuju se po amortiziranom trošku umanjenom za ispravak vrijednosti po osnovi procijenjenih iznosa za koje se očekuje da neće biti naplaćeni.

t) Trezorske dionice

Vlastite dionice u posjedu Grupe na kraju izvještajnog razdoblja označene su kao trezorske dionice i iskazuju se po trošku stjecanja. Navedene dionice tretiraju se kao umanjenje glavnice Grupe. Dobit i gubitak od prodaje vlastitih dionica iskazuje se kao kapitalna dobit / (gubitak).

u) Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti sastoje se od stanja na računima kod banaka i novca u blagajni te ulaganja i depozita s dospijećem do tri mjeseca.

v) Obveze prema dobavljačima

Obveze prema dobavljačima iskazuju se po amortiziranom trošku.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

w) Ulaganja

Ulaganja se priznaju i prestaju priznavati na datum trgovanja, a to je datum na koji je ulaganje kupuje ili prodaje temeljem ugovora čiji uvjeti nalaže isporuku ulaganja u roku utvrđenom na predmetnom tržištu i početno se mjere po fer vrijednosti uvećanoj za troškove transakcije, osim one finansijske imovine koja je svrstana u kategoriju kod koje se promjene fer vrijednosti iskazuju u računu dobiti i gubitka, koja se početno mjeri po fer vrijednosti.

Finansijska imovina je razvrstana u sljedeće kategorije: finansijska imovina "po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka", "ulaganja koja se drže do dospjeća", "finansijska imovina raspoloživa za prodaju" te "dani zajmovi i potraživanja". Klasifikacija ovisi o vrsti i namjeni finansijskog sredstva i određuje se kod prvog priznavanja.

Grupa je svoje dionice i ulaganja u fondove klasificiralo kao raspoložive za prodaju jer namjera Grupe nije da ostvaruje dobit iz trgovanja sa vrijednosnim papirima. Dobici i gubici koji proizlaze iz promjena fer vrijednosti se priznaju izravno u glavnici u sklopu revalorizacijske pričuve za ulaganja, izuzev gubitaka zbog umanjenja vrijednosti, kamata koje se izračunavaju metodom efektivne kamate i tečajnih razlika po monetarnoj imovini, koji se svi priznaju izravno u računu dobiti i gubitka. Kod prodaje ili utvrđenog umanjenja vrijednosti ulaganja, kumulativna dobit ili kumulativni gubitak prethodno priznat u sklopu revalorizacijske pričuve za ulaganja se uključuje u račun dobiti i gubitka razdoblja.

Dividende na glavničke instrumente svrstane u portfelj imovine raspoložive za prodaju se priznaju u računu dobiti i gubitka kad je utvrđeno pravo grupe na primitak dividende.

Fer vrijednost monetarne imovine raspoložive za prodaju koja je denominirana u stranoj valuti se određuje u valuti u kojoj je imovina denominirana i zatim preračunava po spot tečaju na kraju izvještajnog razdoblja. Promjena fer vrijednosti koja je povezana s tečajnim razlikama koje su posljedica promjene amortiziranog troška sredstva se priznaje u računu dobiti i gubitka, a druge promjene se priznaju u glavnici.

Potraživanja po danim zajmovima i druga potraživanja s fiksnim ili odredivim plaćanjima koja ne kotiraju na aktivnom tržištu su svrstana u dane zajmove i potraživanja. Zajmovi i potraživanja se mjere po amortiziranom trošku koristeći metodu efektivne kamate, umanjenom za eventualne gubitke zbog umanjenja. Prihodi od kamata se priznaju primjenom efektivne kamatne stope, izuzev kod kratkoročnih potraživanja, kod kojih priznavanje kamata ne bi bilo materijalno značajno.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

x) Finansijska imovina

Kupnja ili prodaja finansijske imovine redovnim putem priznaje se i prestaje priznavati na osnovu datuma trgovanja. Redovne kupnje ili prodaje su kupnja ili prodaja finansijske imovine koja zahtijeva isporuku imovine u vremenskom okviru utvrđenom propisom ili praksom na tržištu.

Sva priznata finansijska imovina naknadno se u cijelosti mjeri po amortiziranom trošku, fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit ili fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, ovisno o poslovnom modelu i karakteristikama ugovorenih tijekova novca finansijske imovine.

Klasifikacija finansijske imovine

Dužnički instrumenti koji ispunjavaju sljedeće uvjete naknadno se mjere po amortiziranom trošku:

- finansijska imovina se drži unutar poslovnog modela čiji je cilj držanje finansijske imovine radi naplate ugovornih novčanih tokova; i
- ugovorni uvjeti finansijske imovine uzrokuju novčane tijekove koji su isključivo plaćanje glavnice i kamata na preostali iznos glavnice na određene datume

(i) Amortizirani trošak i metoda efektivne kamatne stope

Metoda efektivne kamatne stope je metoda izračuna amortiziranog troška dužničkog instrumenta i raspoređivanja prihoda od kamata tijekom relevantnog razdoblja.

Za finansijsku imovinu, osim kupljene ili nastale kreditno umanjene finansijske imovine (tj. imovina koja je kreditno umanjena prilikom početnog priznavanja), efektivna kamatna stopa je stopa koja točno diskontira procijenjene buduće novčane primitke (uključujući sve naknade i bodove plaćene ili primljene koje čine sastavni dio efektivne kamatne stope, transakcijskih troškova i ostalih premija ili diskonta) isključujući očekivane kreditne gubitke, kroz očekivani vijek dužničkog instrumenta, ili, gdje je prikladno, kraće razdoblje, na bruto knjigovodstvene vrijednosti dužničkog instrumenta pri početnom priznavanju. Za kupljenu ili nastalu kreditno umanjenu finansijsku imovinu, efektivna kamatna stopa usklađena s kreditom izračunava se diskontiranjem procijenjenih budućih novčanih tokova, uključujući očekivane kreditne gubitke, na amortizirani trošak dužničkog instrumenta pri početnom mjerenu.

Amortizirani trošak finansijske imovine je iznos po kojem se finansijski instrument mjeri pri početnom priznavanju umanjeno za otplate glavnice i uvećano za kumulativnu amortizaciju, koristeći metodu efektivne kamatne stope bilo koje razlike između tog početnog iznosa i iznosa dospijeća, usklađenog za bilo koji gubitak. Bruto knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine je amortizirani trošak finansijske imovine prije usklađivanja za bilo koji gubitak.

Prihodi od kamata priznaju se primjenom metode efektivne kamatne stope za dužničke instrumente koji se naknadno mjeru po amortiziranom trošku i po FVOSD.

Za finansijsku imovinu, osim za kupljenu ili nastalu kreditno umanjenu finansijsku imovinu, prihodi od kamata izračunavaju se primjenom efektivne kamatne stope na bruto knjigovodstvenu vrijednost finansijske imovine, osim za finansijsku imovinu koja je kasnije postala kreditno umanjena.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

x) Finansijska imovina (nastavak)

Za finansijsku imovinu koja je kasnije postala kreditno umanjena, prihod od kamata se priznaje primjenom efektivne kamatne stope na amortizirani trošak finansijske imovine. Ako se, u narednim izvještajnim razdobljima, kreditni rizik na kreditno umanjeni finansijski instrument poboljša tako da finansijski instrument više nije kreditno umanjeno, prihod od kamata se priznaje primjenom efektivne kamatne stope na bruto knjigovodstvenu vrijednost finansijske imovine.

Za kupljenu ili nastalu kreditno umanjenu finansijsku imovinu, Grupa priznaje prihode od kamata primjenom efektivne kamatne stope usklađene kreditnim rizikom na amortizirani trošak finansijske imovine pri početnom priznavanju. Izračun se ne vraća na bruto osnovu čak i ako se kreditni rizik finansijske imovine naknadno poboljša tako da finansijska imovina više nije kreditno umanjena. Prihodi od kamata priznaju se u računu dobiti i gubitka.

Umanjenje finansijske imovine

Grupa priznaje rezervacije za očekivane kreditne gubitke od ulaganja u dužničke instrumente koji se mjere po amortiziranom trošku te za potraživanja od kupaca. Iznos očekivanih kreditnih gubitaka izračunava se na svaki datum izvještavanja kako bi odražavao promjene u kreditnom riziku od početnog priznavanja pojedinog finansijskog instrumenta. Grupa uvijek priznaje cjeloživotne očekivane kreditne gubitke (ECL) za potraživanja od kupaca temeljem odabranog pojednostavljenog pristupa. Očekivani kreditni gubici na ovu finansijsku imovinu procjenjuju se na temelju matrice dana kašnjenja kreirane na temelju povijesnog iskustva Grupe u pogledu kreditnih gubitaka, usklađene s faktorima koji su specifični za dužnike. Grupa trenutno ne usklađuje stopu gubitka za buduće makroekonomске uvjete budući da nije provelo analizu utjecaja makroekonomskih čimbenika na povjesne stope gubitka, uključujući vremensku vrijednost novca gdje je to prikladno.

(i) Značajno povećanje kreditnog rizika

Prilikom procjene je li kreditni rizik na finansijskom instrumentu značajno porastao od početnog priznavanja, Grupa uspoređuje rizik nastanka statusa neispunjerenja obveza na datum izvještavanja s rizikom nastanka statusa neispunjerenja obveza finansijskog instrumenta na datum početnog priznavanja. Prilikom ove procjene, Grupa uzima u obzir i kvantitativne i kvalitativne informacije koje su razumne i dostupne, uključujući povijesno iskustvo te koje su dostupne bez nepotrebnih troškova ili angažmana. Konkretno, Grupa se prilikom procjene značajnog pogoršanja kreditnog rizika oslanja na dane kašnjenja. Ukoliko dužnik kasni više od 30 dana, tada Grupa prepostavlja da je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika.

Unatoč naprijed navedenom, prepostavlja se da se kreditni rizik na finansijskom instrumentu nije značajno povećao od početnog priznavanja ako se utvrdi da finansijski instrument ima nizak kreditni rizik na datum izvještavanja.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

x) Finansijska imovina (nastavak)

Utvrđeno je da finansijski instrument ima nizak kreditni rizik ako:

- Finansijski instrument ima nizaki rizik nastanka statusa neispunjerenja obveza,
- Dužnik ima snažnu sposobnost da podmiri svoje ugovorne obveze u kratkom roku, i
- Nepovoljne promjene ekonomskih i poslovnih uvjeta na duži rok mogu, ali ne moraju nužno, smanjiti sposobnost zajmoprimca da ispunji svoje ugovorne obveze novčanog toka.

Grupa trenutno ne koristi pojednostavljenje niskog kreditnog rizika prilikom ocjene značajnog povećanja kreditnog rizika. Grupa redovito prati učinkovitost korištenih kriterija za utvrđivanje je li došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika i revidira ih kako bi se osiguralo da kriteriji mogu identificirati značajno povećanje kreditnog rizika prije nego što dođe do kašnjenja u plaćanjima.

(ii) Definicija statusa neispunjerenja obveze

Sljedeće činjenice koje predstavljaju slučaj nepodmirenja za potrebe upravljanja unutarnjim kreditnim rizikom, Grupa smatra povijesnim iskustvom koje pokazuje da finansijska imovina koja zadovoljava bilo koji od sljedećih kriterija općenito nije nadoknadiva:

- kada je dužnik prekršio finansijske klauzule; ili
- podaci koji su interno razvijeni ili dobiveni iz vanjskih izvora ukazuju na to da je malo vjerojatno da će dužnik isplatiti svoje vjerovnike u cijelosti (bez uzimanja u obzir bilo kojeg kolateralu koje drži Grupa).

Bez obzira na gore navedenu analizu, Grupa smatra da je došlo do neispunjavanja obveza kada je finansijska imovina dospjela više od 360 dana, a nisu plaćene obveze po istoj, osim ako Grupa ne raspolaže razumnim informacijama kako bi pokazala prikladniji kriterij kašnjenja.

(iii) Kreditno umanjenja finansijska imovina

Finansijska imovina je kreditno umanjenja kada je došlo do jednog ili više događaja koji imaju štetan utjecaj na procijenjene buduće novčane tokove te finansijske imovine. Dokaz da je finansijsko sredstvo kreditno umanjeno uključuje dostupne podatke o sljedećim događajima:

- značajne finansijske poteškoće izdavatelja ili dužnika;
- kršenje ugovora, kao neispunjerenje obveze (definirano iznad);
- kada izdavatelj dužniku, zbog finansijskih poteškoća dužnika, odobrava istom koncesiju koju inače ne bi uzeo u obzir;
- postaje vjerojatno da će dužnik otici u stečaj ili drugu finansijsku reorganizaciju
- nestanak aktivnog tržišta za određenu finansijsku imovinu zbog finansijskih poteškoća.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

x) Finansijska imovina (nastavak)

(iv) Mjerenje i priznavanje očekivanih kreditnih gubitaka

Mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka je funkcija vjerojatnosti nastanka statusa neispunjena obveza (eng. Probability of Default, PD), gubitka u slučaju nastanka statusa neispunjena obveza (eng. Loss Given Default, LGD), tj. veličine gubitka ako dođe do neispunjena) i izloženosti u trenutku nastanka statusa neispunjena obveza (eng. Exposure at Default, EAD). Procjena vjerojatnosti neispunjavanja obveza i gubitka zbog neispunjavanja obveza temelji se na povijesnim podacima te informacijama navedenim u prethodnim odlomcima. Što se tiče izloženosti u trenutku nastanka statusa neispunjena obveza, za finansijsku imovinu ona predstavlja bruto knjigovodstvenu vrijednost imovine na datum izvještavanja.

Za procjenu PD i LGD parametara, Grupa se oslanja na publikacije vanjskih investicijskih rejting agencija.

Za finansijsku imovinu, očekivani kreditni gubitak se procjenjuje kao razlika između svih ugovornih novčanih tijekova koji dospijevaju u skladu s ugovorom i svih očekivanih novčanih tijekova, diskontirana po originalnoj efektivnoj kamatnoj stopi. Grupa priznaje dobit ili gubitak od umanjenja u računu dobiti i gubitka za sve finansijske instrumente s odgovarajućim usklađenjem knjigovodstvenog iznosa kroz račun rezerviranja za očekivane kreditne gubitke.

y) Rezerviranja

Rezerviranje se priznaje onda i samo onda ako Grupa ima sadašnju obvezu (zakonsku ili izvedenu) kao rezultat prošlog događaja i ako je vjerojatno da će podmirenje obveze zahtijevati odlijev resursa s ekonomskim koristima i ako se pouzdanom procjenom može utvrditi iznos obveze.

Rezerviranja se preispituju na svaki kraj izvještajnog razdoblja i usklađuju prema najnovijim najboljim procjenama. Gdje je učinak vremenske vrijednosti novca značajan, iznos rezerviranja jest sadašnja vrijednost troškova za koje se očekuje da će biti potrebni radi podmirenja obveze. U slučaju diskontiranja, povećanje u rezerviranjima koje odražava protek vremena priznaje se kao trošak kamata.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

z) Ključne računovodstvene prosudbe i ključni izvori neizvjesnosti procjena

Kod primjene računovodstvenih politika Grupe Uprava treba davati prosudbe, procjene i izvoditi pretpostavke o knjigovodstvenim iznosima imovine i obveza koje nisu vidljive iz drugih izvora. Procjene i s njima povezane pretpostavke se temelje na iskustvu u proteklim razdobljima i drugim relevantnim čimbenicima. Stvarni rezultati se mogu razlikovati od procjena.

Procjene i pretpostavke na temelju kojih su procjene izvedene se kontinuirano preispituju. Izmjene računovodstvenih procjena se priznaju u razdoblju revidiranja procjene ako izmjena utječe samo na to razdoblje ili u razdoblju revidiranja procjene i u budućim razdobljima ako izmjena utječe i na tekuće i na buduća razdoblja.

Procjene su korištene, ali ne i ograničene na razdoblja amortizacije i ostatke vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine, ispravke vrijednosti zaliha i umanjenja vrijednosti potraživanja, priznavanje odgođene porezne imovine i rezerviranja za sudske sporove.

i. Vijek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine

Grupa procjenjuje vijek trajanja imovine na kraju svakog godišnjeg izvještajnog perioda. Tijekom godine nije bilo promjene u vijeku trajanja imovine.

ii. Ispravak vrijednosti zaliha

Grupa na svaki izvještajni datum preispituje knjigovodstvenu vrijednost svojih zaliha i po potrebi provodi usklađenje vrijednosti. Grupa provodi usklađenje vrijednosti za zalihe sirovina za koje je utvrdilo da su zastarjele.

iii. Ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca

Grupa procjenjuje knjigovodstvene vrijednosti potraživanja od kupaca na svaki izvještajni datum te provodi potrebna vrijednosna usklađenja. Usklađenje vrijednosti za potraživanja od kupaca se knjiži na temelju iskustva s nenaplaćenim potraživanjima u proteklim razdobljima te analizi tekućeg finansijskog položaja kupca.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

aa) Ključne računovodstvene prosudbe i ključni izvori neizvjesnosti procjena (nastavak)

iv. Porez na dobit

Porezni izračuni se izvode na temelju tumačenja sadašnjih poreznih zakona i propisa. Takvi izračuni koji podržavaju povrat poreza moraju biti pregledani i odobreni od strane lokalnih poreznih vlasti.

Odgođena porezna imovina priznaje se do iznosa za koji je vjerojatno da će se povezana porezna korist moći realizirati. U određivanju iznosa odgođenog poreza koji se može priznati, potrebne su značajne procjene, koje se temelje na vjerojatnom izračunu vremena i razini buduće oporezive dobiti zajedno s budućom planiranom strategijom poreza.

v. Posljedice određenih sudskih sporova

Grupa je stranka u parnicama i postupcima nastalim u uobičajenom tijeku poslovanja. Uprava koristi procjene vjerojatnog ishoda pravnih postupaka te na dosljednoj osnovi priznaje rezerviranja za obveze Grupe koje proizlaze iz tih postupaka.

bb) Segmentalna analiza

Grupa je u bilješci 4 prikazala segmentalnu analizu svojih prihoda između prodaje u zemlji i inozemstvu. Zbog povezanosti prodaje, ne postoji segmentalna analiza troškova, imovine i obveza.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

3. USVAJANJE NOVIH I REVIDIRANIH MEĐUNARODNIH STANDARDA FINANSIJSKOG IZVJEŠTAVANJA (MSFI) I TUMAČENJA

3.1. Prva primjena novih izmjena postojećih standarda koje su na snazi za tekuće izvještajno razdoblje

Utjecaj početne primjene MSFI-a 9 *Finansijski instrumenti*

Grupa je u tekućoj godini primijenila MSFI 9⁷ Finansijski instrumenti (izmijenjen u srpnju 2014) i s time povezane izmjene drugih MSFI-eva koji su na snazi za godišnje razdoblje koje počinje na dan ili nakon 1. siječnja 2018. Prijelazne odredbe MSFI-ja 9 omogućuju subjektu da ne prepravlja usporedne podatke što je Grupa iskoristila.

MSFI 9 uvodi nove zahtjeve za:

- 1) Klasifikaciju i mjerjenje finansijske imovine i finansijskih obveza
- 2) Umanjenje finansijske imovine, te
- 3) Opće računovodstvo zaštite

U nastavku su opisani detalji ovih novih zahtjeva kao i njihov utjecaj na nekonsolidirana finansijska izvješća Grupe.

Grupa je izračunala efekt promjene MSFI 9 sukladno prijelaznim odredbama navedenim u MSFI-ju 9 i zaključila da efekti nisu materijalno značajni.

(a) Klasifikacija i mjerjenje finansijske imovine

Datum prve primjene (tj. datum na koji je Grupa procijenila postojeću finansijsku imovinu i finansijske obveze u skladu sa zahtjevima MSFI-ja 9) je 1. siječnja 2018. godine. Grupa je primijenila zahtjeve MSFI-ja 9 na instrumente koji se i dalje priznaju na dan 1. siječnja 2018. godine i nije primijenila zahtjeve za instrumente koji su se već prestali priznavati na dan 1. siječnja 2018. godine.

Sva prznata finansijska imovina koja se nalazi u okviru MSFI-ja 9 treba se naknadno mjeriti po amortiziranom trošku, fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit ili fer vrijednost kroz dobit ili gubitak, na temelju poslovnog modela subjekta za upravljanje finansijskom imovinom i ugovornih karakteristika novčanog toka finansijske imovine.

Posebno:

- dužnički instrumenti koji se drže unutar poslovnog modela čiji je cilj prikupljanje ugovornih novčanih tokova, a koji imaju ugovorne novčane tokove koji su isključivo plaćanje glavnice i kamate na preostali iznos glavnice, naknadno se mjere po amortiziranom trošku;
- dužnički instrumenti koji se drže unutar poslovnog modela čiji je cilj prikupiti ugovorne novčane tokove i prodati dužničke instrumente, a koji imaju ugovorne novčane tokove koji su isključivo plaćanje glavnice i kamate na nepodmireni iznos glavnice, naknadno se mjere po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVOSD);
- sva ostala dužnička ulaganja i vlasnička ulaganja, alocirana u ostale modele ili ukoliko nisu zadovoljili kriterij ugovorenog tijeka novca, naknadno se mjere po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

3. USVAJANJE NOVIH I IZMJENJENIH MEĐUNARODNIH STANDARDA FINANSIJSKOG IZVJEŠTAVANJA („MSFI“) I TUMAČENJA (NASTAVAK)

3.1. Prva primjena novih izmjena postojećih standarda koje su na snazi za tekuće izvještajno razdoblje (nastavak)

Utjecaj početne primjene MSFI-a 9 *Financijski instrumenti* (nastavak)

Unatoč gore navedenom, Grupa može pri početnom priznavanju finansijske imovine neopozivo odrediti sljedeće:

- Grupa se može neopozivo odlučiti na naknadne promjene fer vrijednosti ulaganja u vlasničku glavnici koje se ne drže radi trgovanja niti kao nepredviđene iznose priznate od strane stjecatelja u poslovnom spajanju, u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti (FVOSD opcija);
- Grupa može neopozivo odrediti dužničko ulaganje koje udovoljava amortiziranom trošku ili FVOSD kriterijima koji se mjeri po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak ako se time eliminira ili značajno smanjuje računovodstvena neusklađenost (FVDG opcija).

U tekućoj godini Grupa nije odredila nikakva dužnička ulaganja koja udovoljavaju kriteriju amortiziranog troška ili FVOSD kriteriju, a mjere se po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak.

U slučaju prestanka priznavanja dužničkog ulaganja mjereno po FVOSD, kumulativna dobit ili gubitak prethodno priznat u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti reklassificira se iz kapitala u dobit ili gubitak kao usklađenje uslijed reklassifikacije. U slučaju prestanka priznavanja vlasničkog ulaganja za koje je odabrana FVOSD opcija, kumulativna dobit ili gubitak prethodno priznati u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti naknadno se prenose u zadržanu dobit.

Dužnički instrumenti koji se naknadno mjere po amortiziranom trošku ili po FVOSD podliježu umanjenju vrijednosti.

Uprava Grupe pregledala je i ocijenila postojeću finansijsku imovinu Grupe na dan 1. siječnja 2018. godine na temelju činjenica i okolnosti koje su postojale na taj datum i zaključile da početna primjena MSFI-ja 9 nije imala utjecaj na finansijsku imovinu Grupe u pogledu klasifikacije i mjerena.

Temeljem provedene analize, Grupa je zaključila kako dani zajmovi ne sadrže klauzule koje bi dovele do pada testa ugovorenog tijeka novca. Dani zajmovi su ugovoreni uz fiksnu kamatnu stopu koja odražava vremensku vrijednost novca. Sukladno navedenom, ne postoje zajmovi koji bi se posljedično mjerili po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak. Točnije, sukladno provedenim procedurama, Grupa svu finansijsku imovinu mjeri po amortiziranom trošku.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

3. USVAJANJE NOVIH I IZMJENJENIH MEĐUNARODNIH STANDARDA FINANSIJSKOG IZVJEŠTAVANJA („MSFI“) I TUMAČENJA (NASTAVAK)

3.1. Prva primjena novih izmjena postojećih standarda koje su na snazi za tekuće izvještajno razdoblje (nastavak)

Utjecaj početne primjene MSFI-a 9 *Financijski instrumenti* (nastavak)

(b) Umanjenje finansijske imovine

U vezi s umanjenjem vrijednosti finansijske imovine, MSFI 9 zahtijeva model očekivanog kreditnog gubitka za razliku od nastalog modela kreditnog gubitka prema MRS-u 39. Model očekivanog kreditnog gubitka zahtijeva od Grupe da uzme u obzir očekivane kreditne gubitke i promjene u tim očekivanim kreditnim gubicima na svaki izvještajni datum kako bi se odrazile promjene kreditnog rizika od početnog priznavanja finansijske imovine. Drugim riječima, više nije potrebno da se kreditni događaj dogodi prije priznavanja kreditnih gubitaka.

MSFI 9 zahtijeva od Grupe priznavanje očekivanih kreditnih gubitaka na:

- (1) Dužničke instrumente mjereni naknadno po amortiziranom trošku ili po FVOSD
- (2) Potraživanja za najam,
- (3) Potraživanja od kupaca i ugovornu imovinu, i
- (4) Ugovori o finansijskom jamstvu na koje se primjenjuju zahtjevi umanjenja prema MSFI-ju 9.

Konkretno, MSFI 9 zahtijeva od Grupe mjereno rezervacija za očekivane kreditne gubitke za finansijske instrumente u iznosu koji je jednak cijeloživotnim očekivanim kreditnim gubicima (ECL) ako se kreditni rizik tog finansijskog instrumenta značajno povećao od početnog priznavanja, ako postoje objektivni dokazi o umanjenju te u slučaju kupljene ili nastale kreditno umanjene finansijska imovina. Međutim, ako se kreditni rizik na finansijskom instrumentu nije značajno povećao od početnog priznavanja (osim za kupljenu ili nastalu kreditno umanjenu finansijsku imovinu), Grupa je dužna mjeriti gubitak za taj finansijski instrument u iznosu jednakom 12-mjesečnom ECL-a.

Cijeloživotni ECL predstavlja očekivane kreditne gubitke koji će proizaći iz svih mogućih događaja neispunjerenja obveza tijekom očekivanog vijeka trajanja finansijskog instrumenta. Nasuprot tome, 12-mjesečni ECL predstavlja dio cijeloživotnog ECL-a uslijed vjerojatnosti nastanka statusa neispunjerenja obveza u sljedećih 12 mjeseci nakon izvještajnog datuma.

MSFI 9 također zahtijeva pojednostavljeni pristup za mjereno rezervacija za gubitke u iznosu jednakom cijeloživotnom ECL-a za potraživanja od kupaca, ugovornu imovinu i potraživanja za najam u određenim okolnostima. Grupa primjenjuje pojednostavljeni pristup za potraživanja od kupaca.

(c) Klasifikacija i mjereno finansijskih obveza

Značajna promjena uvedena MSFI-jem 9 u klasifikaciji i mjerenu finansijskih obveza odnose se na obračunavanje promjena fer vrijednosti finansijske obveze koja se mjeri po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak i koja se može pripisati promjenama kreditnog rizika izdavatelja.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

3. USVAJANJE NOVIH I IZMJENJENIH MEĐUNARODNIH STANDARDA FINANSIJSKOG IZVJEŠTAVANJA („MSFI“) I TUMAČENJA (NASTAVAK)

3.1. Prva primjena novih izmjena postojećih standarda koje su na snazi za tekuće izvještajno razdoblje (nastavak)

Utjecaj početne primjene MSFI-a 9 *Financijski instrumenti* (nastavak)

c) Klasifikacija i mjerjenje financijskih obveza

MSFI 9 zahtijeva da promjene u fer vrijednosti finansijske obveze koje se mogu pripisati promjenama kreditnog rizika te obveze budu prikazane u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, osim u slučaju kada bi priznavanja učinaka promjena kreditnog rizika obveze u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti stvorilo ili povećalo računovodstvenu neusklađenost u dobiti ili gubitku. Promjene u fer vrijednosti koje se mogu pripisati kreditnom riziku finansijske obveze se naknadno ne reklassificiraju u dobit ili gubitak, već se prenose u zadržanu dobit kada se finansijska obveza prestaje priznavati. Prema MRS-u 39, cijelokupni iznos promjene fer vrijednosti finansijske obveze koja se vodi po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak iskaziva se u računu dobiti i gubitka.

Grupa nema finansijske obveze koje se mijere po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

3. USVAJANJE NOVIH I IZMJENJENIH MEĐUNARODNIH STANDARDA FINANSIJSKOG IZVJEŠTAVANJA („MSFI“) I TUMAČENJA (NASTAVAK)

3.2. Izmjene postojećih standarda koje je objavio OMRS i usvojene su u Europskoj uniji, ali još nisu na snazi

Na datum odobrenja finansijskih izvještaja bili su objavljeni, ali ne i na snazi sljedeći novi standardi te izmjene postojećih standarda, koje je objavio OMRS i usvojila ih je Europska unija:

- **MSFI 16 „Najmovi“**, usvojen u Europskoj uniji 31. listopada 2017. godine (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019.).
- **Izmjene MSFI-ja 9 “Financijski instrumenti”** – Predujmovi sa značajkama negativne kompenzacije – usvojen u Europskoj Uniji 22. ožujka 2018 (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019.),
- **OTMFI 23 „Nesigurnost u vezi s primjenom poreznih pravila na porez na dobit“** – usvojeno u Europskoj Uniji 23. listopada 2018 (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019.).

Grupa je odabrala ne primjenjivati nove standarde, izmjene postojećih standarda i interpretacije prije datuma njihova stupanja na snagu. Učinak primjene MSFI 16 na nivou Grupe trenutno se procjenjuje. Grupa očekuje da primjene navedenih novih standarda i izmjena postojećih standarda ne dovode do materijalnih promjena finansijskih izvještaja u razdoblju Prve primjene standarda.

3.3. Novi standardi te izmjene postojećih standarda koje je objavio OMRS, još neusvojeni u Europskoj uniji

MSFI-jevi trenutno usvojeni u Europskoj uniji ne razlikuju se značajno od propisa koje je donio Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde (OMRS), izuzev sljedećih standarda, izmjena postojećih standarda i tumačenja, koji još nisu usvojeni od strane Europske Unije do 21. svibnja 2019. godine (datumi stupanja na snagu navedeni u nastavku odnose se na MSFI-jeve u cjelini):

- **MSFI 14 „Regulativom propisane razgraničene stavke“** (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2016.) - Europska komisija odlučila je postupak preuzimanja ovog prijelaznog standarda odgoditi do objave njegove konačne verzije,
- **MSFI 17 „Ugovori o osiguranju“** (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2021.),
- **Izmjene MRSI 3 “Poslovne kombinacije”** - Definicija poslovanja (na snazi za poslovne kombinacije za koje je datum stjecanja na ili nakon početka prvog godišnjeg izvještajnog razdoblja koje počinje na dan ili nakon 1. siječnja 2020. godine i na stjecanje sredstava do kojih dolazi na ili nakon početka tog razdoblja).

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

3. USVAJANJE NOVIH I IZMJENJENIH MEĐUNARODNIH STANDARDA FINANSIJSKOG IZVJEŠTAVANJA („MSFI“) I TUMAČENJA (NASTAVAK)

3.3. Novi standardi te izmjene postojećih standarda koje je objavio OMRS, još neusvojeni u Europskoj uniji (nastavak)

- **Izmjene MSFI-ja 10 „Konsolidirani finansijski izvještaji“ i MRS-a 28 „Udjeli u pridruženim subjektima i zajedničkim pothvatima“** - Prodaja odnosno ulog imovine između ulagatelja i njegovog pridruženog subjekta ili zajedničkog pothvata te daljnje izmjene (prvotno određeni datum stupanja na snagu odgođen je do dovršetka projekta istraživanja na temu primjene metode udjela),
- **Izmjene MRS-a 1 “Prezentacija finansijskih izvještaja” i MRS-a 8 “Računovodstvene politike, promjene u računovodstvenim procjenama greškama”** – definicija značajnosti (efektivno za godišnja razdoblja počevši na ili nakon 1. siječnja 2020.),
- **Izmjene MRS-a 19 „Primanja zaposlenih“** – Izmjene, suženje prava, odnosno isplata iz planova primanja (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019.),
- **Izmjene MRS-a 28 „Udjeli u pridruženim subjektima i zajedničkim pothvatima“** - Dugoročna ulaganja u pridružene subjekte i zajedničke pothvate (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019.),
- **Izmjene raznih standarda zbog „Dorada MSFI-jeva iz ciklusa 2015.-2017.“**, proizašle iz projekta godišnje dorade MSFI-jeva (MSFI 3, MSFI 11, MRS 12 i MRS 23), prvenstveno radi otklanjanja nepodudarnosti i pojašnjenja teksta (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019.),
- **Izmjene Uputa na konceptualni okvir u MSFI standardima (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2020.).**

Prema procjenama Grupe, primjena navedenih novih standarda i izmjena postojećih standarda ne bi imala značajan materijalni utjecaj na finansijske izvještaje.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

4. PRIHODI OD PRODAJE PROIZVODA

	2018.	2017.
Prihodi od prodaje proizvoda, robe i usluga u zemlji	577.321	582.557
Prihodi od prodaje proizvoda, robe i usluga u inozemstvu	<u>518.725</u>	<u>520.778</u>
	<u>1.096.046</u>	<u>1.103.335</u>

Izvještajni segmenti sastavni su dio internih finansijskih izvještaja. Interne finansijske izvještaje redovito pregledava Uprava Grupe koja je i glavni donositelj poslovnih odluka te koja na osnovu njih ocjenjuje uspješnost poslovanja i donosi poslovne odluke.

Grupa prati svoje poslovanje kroz sljedeće poslovne segmente:

- Deterđenti
- Konditorski proizvodi
- Alkoholna i bezalkoholna pića
- Ostalo

Analiza prihoda po vrsti djelatnosti

Slijedi analiza poslovnih prihoda poslovanja Grupe po izvještajnim segmentima koji su prikazani u skladu s MSFI 8 te usklađena rezultata poslovanja po segmentima sa dobiti ili gubitkom od oporezivanja prikazanim u konsolidiranom izvještaju o dobiti i gubitku i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

Prikazani prihodi odnose se na prihode od prodaje i ostale prihode ostvarene prodajom vanjskim kupcima. Prodaja među izvještajnim segmentima eliminira se prilikom konsolidacije.

	Prihodi od prodaje		Ostali prihodi		Dobit / (gubitak) iz poslovanja	
	2018.	2017.	2018.	2017.	2018.	2017.
Deterđenti	666.804	681.842	7.213	4.757	12.088	28.073
Konditorski proizvodi	312.064	303.237	1.913	1.545	17.153	9.920
Alkoholna i bezalkoholna pića	117.178	118.256	18.206	9.248	21.786	10.115
Ostalo	-	-	-	-	(4.483)	2.013
Ukupno	<u>1.096.046</u>	<u>1.103.335</u>	<u>27.332</u>	<u>15.550</u>	<u>46.544</u>	<u>50.121</u>

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

5. OSTALI PRIHODI

	2018.	2017.
Prihod od otpisa obveza	18.219	7.398
Prihod od interne realizacije	3.212	3.134
Prihod od naplate šteta	1.373	1.138
Prihod od prodaje materijala, rezervnih dijelova, ambalaže	1.091	1.789
Državne potpore	1.004	437
Prihod od viškova	635	297
Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja	65	72
Prihod od prodaje materijalne imovine	34	270
Prihodi od ukidanja rezervacija	-	80
Ostali razni prihodi	<u>1.699</u>	<u>935</u>
	<u>27.332</u>	<u>15.550</u>

6. TROŠKOVI SIROVINA I MATERIJALA

	2018.	2017.
Utrošene sirovine	333.006	365.251
Utrošena ambalaža	85.077	82.274
Utrošena energija i para	35.002	32.236
Utrošeni mirisi	33.047	30.640
Utrošena PET ambalaža	18.510	18.081
Utrošeni materijal za tekuće i investicijsko održavanje	5.265	5.705
Utrošeni rezervni dijelovi	4.255	4.622
Otpis sitnog inventara	2.969	2.611
Utrošeni ostali materijal	<u>5.805</u>	<u>5.108</u>
	<u>522.936</u>	<u>546.528</u>

7. TROŠKOVI OSOBLJA

	2018.	2017.
Neto plaće	77.290	71.956
Porezi i doprinosi iz bruto plaća i naknada na plaće	25.310	23.270
Doprinosi na bruto plaće i naknade na plaće	<u>17.202</u>	<u>15.912</u>
	<u>119.802</u>	<u>111.138</u>

Na dan 31. prosinca 2018. godine Grupa je na bazi sati rada zapošljavala 1.424 zaposlenih (31. prosinca 2017. godine: 1.349 zaposlenih).

Bilješke uz konsolidirane finansijske izveštaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

8. AMORTIZACIJA

	2018.	2017.
Amortizacija materijalne imovine (bilješka 13)	51.023	52.241
Amortizacija nematerijalne imovine (bilješka 14)	<u>259</u>	<u>396</u>
	<u>51.282</u>	<u>52.637</u>

9. OSTALI POSLOVNI RASHODI

	2018.	2017.
Troškovi marketinga i propagande	250.363	260.829
Vrijednosno usklađenje finansijske imovine	51.207	-
Ostali troškovi zaposlenika	21.904	15.728
Troškovi skladištenja i distribucije	19.424	18.455
Troškovi prijevoza i telekomunikacija	12.167	12.379
Vrijednosno usklađenje i otpis potraživanja od kupaca	8.086	3.860
Troškovi održavanja	4.628	4.158
Gubitak od realizacije udjela u pridruženom društvu	4.483	-
Premije osiguranja	4.179	3.444
Naknade za autoceste i tehnički pregledi	3.686	3.959
Reprezentacija	3.568	4.363
Troškovi najamnina	3.325	3.845
Neproizvodne usluge	3.265	2.838
Voda	3.141	3.083
Porezi i doprinosi koji ne ovise o rezultatu	2.762	2.953
Naknada za ambalažu	2.739	3.692
Usluga izrade proizvoda i grafičke pripreme	2.585	2.689
Bankovne provizije	1.829	2.288
Manjkovi	1.533	322
Troškovi čuvanja imovine	1.459	1.477
Ispravak vrijednosti zaliha	1.401	500
Nabavna vrijednost prodanih sirovina i materijala	708	311
Neotpisana vrijednost rashodovane i prodane materijalne imovine	11	35
Trošak privremenog zapošljavanja	6	5.876
Trošak danih rabata i usklađenja s dobavljačima	-	362
Ostali rashodi	<u>6.521</u>	<u>3.189</u>
	<u>414.980</u>	<u>360.133</u>

U vrijednosnom usklađenju potraživanja od kupaca u iznosu od 8.086 tisuća kuna, vrijednost otpisa potraživanja od društava Agrokor grupe iznosi 6.879 tisuća kuna.

U vrijednosnom usklađenju finansijske imovine od 51.207 tisuća kuna, vrijednosno usklađenje finansijskih mjenica društva Konzum d.d. iznosi 48.315 tis.kuna.

Ukupno vrijednosno usklađenje društava Agrokor grupe iznosi 55.194 tisuća kuna.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

10. NETO FINANCIJSKI RASHODI

	2018.	2017.
Pozitivne tečajne razlike	6.808	8.762
Prihodi od kamata	4.031	2.614
Prihodi od dividende	22	37
Ostali finansijski prihodi	<u>286</u>	<u>198</u>
Ukupno finansijski prihodi	<u>11.147</u>	<u>11.611</u>
Troškovi kamata	(14.209)	(17.080)
Negativne tečajne razlike	(5.276)	(8.111)
Rashodi od realizacije finansijske imovine (udjeli)	<u>(760)</u>	<u>(29)</u>
Ukupno finansijski rashodi	<u>(20.245)</u>	<u>(25.220)</u>
Neto gubitak iz finansijskih aktivnosti	<u>(9.098)</u>	<u>(13.609)</u>

11. POREZ NA DOBIT

Porez na dobit u zemlji obračunava se po stopi od 18% (2017.: 18%) koja se primjenjuje na procijenjenu oporezivu dobit tekuće godine.

	2018.	2017.
Tekući porez	3	5.282
Odgođeni porez	<u>(9.325)</u>	<u>13</u>
(9.322)	<u>5.295</u>	

Usklađenje računovodstvene dobiti i porezne osnovice prikazano je kako slijedi:

Tekući porezi

	2018.	2017.
Računovodstvena dobit prije oporezivanja	(13.761)	36.512
Porezno nepriznati rashodi	5.581	7.633
Prihodi koji se ne oporezuju	<u>(5.747)</u>	<u>(200)</u>
Oporeziva dobit tekuće godine	<u>(13.927)</u>	<u>43.945</u>
Porezni gubitak raspoloživ za prijenos u buduća razdoblja	<u>(76.395)</u>	<u>(67.105)</u>
Tekući trošak poreza na dobit	<u>3</u>	<u>5.282</u>

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

11. POREZ NA DOBIT (nastavak)

Saponia d.d., Osijek ostvarila je porezni gubitak od 32.240 tisuća kuna (2017.: poreznu dobit u iznosu 29.271 tisuća kuna). Na temelju iskazanog poreznog gubitka za prijenos priznata je porezna imovinu u iznosu od 5.803 kune. Kandit d.o.o., Osijek ostvario je poreznu dobit u iznosu od 6.195 tisuće kuna (2017.: poreznu dobit u iznosu 4.198 tisuća kuna). Za taj iznos umanjeni su porezni gubici iz prethodnih godina, te je iskazan ukupni porezni gubitak za prijenos od 19.565 tisuća kuna. Na temelju iskazanog poreznog gubitka za prijenos priznata je porezna imovinu u iznosu od 3.522 tisuće kuna. Maraska d.d., Zadar ostvarila je poreznu dobit u iznosu od 16.887 tisuća kuna (2017.: poreznu dobit u iznosu 10.196 tisuća kuna). Za taj iznos umanjeni su porezni gubici iz prethodnih godina, te je iskazan ukupan porezni gubitak za prijenos od 24.458 tisuća kuna. Mercos d.o.o., Osijek iskazao je porezni gubitak od 22 tisuće kuna (2017.: poreznu dobit od 157 tisuća kuna) te ukupne porezne gubitke za prijenos od 132 tisuća kuna. Grupa je ukupno priznala odgođenu poreznu imovinu u iznosu 9.325 tisuća kuna.

Promjene odgođene porezne imovine

	2018.	2017.
Stanje 1. siječnja	585	493
U korist dobiti ili gubitka	9.325	(5)
U korist sveobuhvatne dobiti	(72)	97
Stanje 31. prosinca	9.838	585

Promjene odgođenih poreza

	2018.	2017.
Stanje 1. siječnja	317	391
Na teret sveobuhvatne dobiti	(18)	(74)
Stanje 31. prosinca	299	317

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

11. POREZ NA DOBIT (nastavak)

Porez na dobit knjižen izravno u glavnici

	2018.	2017.
Preneseni porezni gubici	9.325	-
Revalorizacijske pričuve ulaganja raspoloživa za prodaju	<u>513</u>	<u>585</u>
Odgodenata porezna imovina	<u>9.838</u>	<u>585</u>
Revalorizacijske pričuve ulaganja raspoloživa za prodaju	(111)	(116)
Revalorizacijske pričuve materijalne imovine	(151)	(164)
Revalorizacijske pričuve po vrednovanju zemljišta za investicijske nekretnine	<u>(37)</u>	<u>(37)</u>
Odgodenata porezna obveza	<u>(299)</u>	<u>(317)</u>
Neto odgodenata porezna (obveza) / imovina	<u>9.539</u>	<u>268</u>

U skladu s poreznim propisima, porezna uprava može u svakom trenutku pregledati knjige i evidencije Grupe u razdoblju reguliranom lokalnim poreznim propisima, te može nametnuti dodatne porezne obveze i kazne. Uprava Grupe nije upoznata ni sa kakvim okolnostima koje bi mogle dovesti do potencijalnih značajnih obveza temeljem obavljenog nadzora.

12. ZARADA PO DIONICI

Osnovna i razrijeđena zarada po dionici izračunata je na temelju sljedećih podataka:

	2018.	2017.
Dobit za izračunavanje osnovne i razrijeđene zarade po dionici (dobit tekuće godine)	(13.266)	29.916
Ukupan broj redovnih dionica	<u>658.564</u>	<u>658.564</u>
Trezorske dionice	<u>(3.140)</u>	<u>(3.140)</u>
Broj dionica	<u>655.424</u>	<u>655.424</u>
Osnovna i razrijeđena zarada po dionici (u kunama i lipama)	<u>(13,40)</u>	<u>45,64</u>

Bilješke uz konsolidirane finansijske izveštaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

13. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

	Zemljišta	Zgrade	Biološka imovina	Postrojenja i oprema	Imovina u pripremi	Ukupno
Nabavna ili procijenjena vrijednost:						
Na dan 1. siječnja 2017. godine	64.249	489.476	55.752	527.559	15.321	1.152.357
Povećanja	-	118	-	6.328	21.457	27.903
Prijenos	-	995	-	29.678	(30.673)	-
Rashod, prodaja	-	(43)	-	(4.579)	-	(4.622)
Tečajne razlike	-	78	-	8	-	86
Na dan 31. prosinca 2017. godine	64.249	490.624	55.752	558.994	6.105	1.175.724
Povećanja	-	54	-	2.306	8.589	10.949
Prijenos	-	400	-	10.224	(10.624)	-
Rashod, prodaja	-	(1.651)	-	(2.167)	-	(3.818)
Tečajne razlike	-	(24)	-	(2)	-	(26)
Na dan 31. prosinca 2018. godine	64.249	489.403	55.752	569.355	4.070	1.182.829
Ispravak vrijednosti:						
Na dan 1. siječnja 2017. godine	-	319.946	5.672	387.986	-	713.604
Trošak amortizacije za godinu	-	9.547	2.788	39.906	-	52.241
Rashod, prodaja	-	(43)	-	(4.494)	-	(4.537)
Tečajne razlike	-	9	-	8	-	17
Na dan 31. prosinca 2017. godine	-	329.459	8.460	423.406	-	761.325
Trošak amortizacije za godinu	-	9.278	2.787	38.958	-	51.023
Rashod, prodaja	-	(1.651)	-	(2.144)	-	(3.795)
Tečajne razlike	-	(3)	-	(2)	-	(5)
Na dan 31. prosinca 2018. godine	-	337.083	11.247	460.218	-	808.548
Neto knjigovodstvena vrijednost:						
Na dan 31. prosinca 2018. godine	64.249	152.320	44.505	109.137	4.070	374.281
Na dan 31. prosinca 2017. godine	64.249	161.165	47.292	135.588	6.105	414.399

Kao osiguranje vraćanja kreditnih obveza Grupe založene su nekretnine u vrijednosti od 158.889 tisuća kuna (31. prosinca 2017. godine: 181.311 tisuća kuna).

Grupa posjeduje imovinu uzetu na finansijski najam čija je sadašnja vrijednost na 31. prosinca 2018. iznosi 18.587 tisuća kuna (31. prosinca 2017. godine: 22.783 tisuća kuna).

Državne potpore primljene za biološku imovinu na dan 31. prosinca 2018. godine iznose 506 tisuća kuna (31. prosinca 2017. godine: 479 tisuća kuna).

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

14. NEMATERIJALNA IMOVINA

	Software	Imovina u pripremi	Ukupno
Nabavna vrijednost			
Na dan 1. siječnja 2017. godine	5.333	866	6.199
Povećanja	323	-	323
Rashod	(644)	-	(644)
Na dan 31. prosinca 2017. godine	5.012	866	5.878
Povećanja	68	-	68
Rashod	-	-	-
Na dan 31. prosinca 2018. godine	5.080	866	5.946
Ispravak vrijednosti			
Na dan 1. siječnja 2017. godine	4.764	866	5.630
Trošak amortizacije za godinu	396	-	396
Rashod	(644)	-	(644)
Na dan 31. prosinca 2017. godine	4.516	866	5.382
Trošak amortizacije za godinu	259	-	259
Rashod	-	-	-
Na dan 31. prosinca 2017. godine	4.775	866	5.641
Neto knjigovodstvena vrijednost			
Na dan 31. prosinca 2018. godine	305	-	305
Na dan 31. prosinca 2017. godine	496	-	496

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

15. IMOVINA NAMIJENJENA PRODAJI I ULAGANJE U NEKRETNINE

a) Imovina namijenjena prodaji

	31.12.2018.	31.12.2017.
Stanovi	-	2.591
Stambena zgrada	-	1.508
Ostale nekretnine	-	4.793
	-	8.892

b) Ulaganje u nekretnine

	31.12.2018.	31.12.2017.
Stanovi	2.591	-
Stambena zgrada	1.508	-
Ostale nekretnine	4.793	-
	8.892	-

Grupa je poduzela investiciju izgradnje stambene zgradu u Osijeku. Grupa ima namjeru prodati ove nekretnine zbog čega ih je klasificirala kao nekretnine namijenjene prodaji.

Grupa je 31. prosinca 2018. godine prenijela gore navedenu imovinu s imovine namijenjene prodaji na ulaganja u nekretnine, sukladno planiranoj namjeni za istu imovinu.

Prilikom reklasifikacije nekretnina nije iskazan gubitak zbog smanjene vrijednosti. Na temelju procjene najnovijih cijena sličnih nekretnina na sličnim lokacijama, Grupa smatra da je fer vrijednost nekretnina umanjena za troškove prodaje viša od njihove knjigovodstvene vrijednosti.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

16. ULAGANJA U PRIDRUŽENA DRUŠTVA

Grupa je 19. studenog 2015. godine povećala ulaganje u društvo Brodomerkur d.o.o. Široki Brijeg u iznosu od 36.249 tisuća HRK (4.763 tisuća EUR), čime je steklo poslovni udjel od 21,90% i steklo uvjete da se ovo ulaganje kvalificira kao ulaganje u pridruženo društvo. Grupa je spomenuti udjel stekla kupovinom od društva Brodomerkur d.d., Split.

	2017.	2016.
Vrijednost ulaganja na dan stjecanja	68.127	66.114
Realizacija udjela	(63.328)	-
Gubitak od realizacije udjela	(4.483)	-
Tečajna razlika	(316)	-
Udjel Grupe u dobiti pridruženog društva	-	2.013
Vrijednost ulaganja na 31. prosinca	-	68.127

Dana 12. siječnja 2018. godine Grupa je prodala u cijelosti svoj udio u pridruženom društvu Brodomerkur d.o.o., Široki Brijeg društву Mepas d.o.o., Široki Brijeg. Kupoprodajna cijena prodanog udjela na dan prodaje je iznosila 8.529 tisuća eura. Vrijednost ulaganja u Brodomerkur d.o.o., Široki Brijeg iznosi 63.644 tisuća kuna odnosno 8.529 tisuća eura. Za isti iznos utvrđena je kupoprodajna cijena u predmetnom ugovoru. Efekt provedene transakcije rezultirao je ostvarenim gubitkom s osnova tečajnih razlika od 316 tisuća kuna i gubitka od nerealiziranog udjela u dobiti pridruženog društva od 4.483 tisuća kuna.

17. ULAGANJA RASPOLOŽIVA ZA PRODAJU

	31.12.2018.	31.12.2017.
Dionice koje kotiraju na Zagrebačkoj burzi	1.084	1.130
Dionice koje kotiraju na Sarajevskoj burzi	73	274
Investicijski fondovi registrirani u Bosni i Hercegovini	344	901
Dionice koje se vode po trošku	122	122
	1.623	2.427

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

17. ULAGANJA RASPOLOŽIVA ZA PRODAJU (NASTAVAK)

17.1. Dionice koje kotiraju na Zagrebačkoj burzi

Dionica	Trošak	Nerealizirani (gubitak) / dobit	Fer vrijednost
Zvečeve prehrambena industrija d.d., Požega	156	(143)	13
PBZ d.d., Zagreb	147	924	1.071
	303	781	1.084

Dionice koje kotiraju na Zagrebačkoj burzi Grupa vrednuje sukladno tržišnoj cijeni utvrđenoj od strane Središnje depozitarne agencije koja predstavlja prosječnu cijenu trgovanja na dan vrednovanja.

17.2. Dionice koje kotiraju na Sarajevskoj burzi

Dionica	Trošak	Nerealizirani (gubitak) / dubit	Fer vrijednost
RMU Kamengrad d.d., Sanski most (RMUKR)	726	(721)	5
Energoinvest – T A T d.d., Sarajevo (ETATRK1)	290	(282)	8
JP Elektroprivreda BIH d.d., Sarajevo (JPESR)	582	(582)	-
Hidrogradnja d.d., Sarajevo (HDGSR)	86	(81)	5
Energopetrol d.d., Sarajevo (ENPSR)	82	(27)	55
	1.766	(1.693)	73

Grupa poslove trgovanja sa dionicama na Sarajevskoj burzi obavlja preko VGT-Broker d.o.o., Visoko. Fer vrijednost dionica na Sarajevskoj burzi utvrđena je na osnovu prosječne cijene trgovanja na datum vrednovanja.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

17. ULAGANJA RASPOLOŽIVA ZA PRODAJU (NASTAVAK)

17.3. Investicijski fondovi registrirani u Bosni i Hercegovini

Fondovi	Trošak	Nerealizirani (gubitak) / dobit	Fer vrijednost
IF Crobih fond d.d., Mostar (CRBFRK1)	1.186	(899)	287
IF MI-GROUP d.d., Sarajevo (MIGFRK2)	679	(654)	25
IF Fortuna fond d.d., Bihać (FRTFRK1)	596	(564)	32
	2.461	(2.117)	344

Grupa poslove trgovanja sa udjelima u investicijskim fondovima registriranim u Bosni i Hercegovini obavlja preko VGT-Broker d.o.o., Visoko. Fer vrijednost udjela u investicijskim fondovima utvrđena je na osnovu vrijednosti neto imovine Fonda na dan vrednovanja.

17.4. Dionice koje se vode po trošku

Dionice	Trošak	Umanjenje vrijednosti	Fer vrijednost
Slobodna Zona d.o.o., Osijek	100	-	100
Eko Ozra d.o.o., Zagreb	22	-	22
	122	-	122

Grupa dionice koje ne kotiraju na burzi vrednuje po trošku sa obzirom da nije u mogućnosti utvrditi njihovu fer vrijednost.

17.5. Revalorizacijske rezerve

	31.12.2018.	31.12.2017.
Dionice koje kotiraju na Zagrebačkoj burzi	(695)	(735)
Dionice koje kotiraju na Sarajevskoj burzi	913	1.226
Investicijski fondovi registrirani u Bosni i Hercegovini	1.305	1.322
	1.523	1.813

Bilješke uz konsolidirane finansijske izveštaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

17. ULAGANJA RASPOLOŽIVA ZA PRODAJU (NASTAVAK)

17.5. Revalorizacijske rezerve (nastavak)

Dionice	Dionice koje kotiraju na Zagrebačkoj burzi	Dionice koje kotiraju na Sarajevskoj burzi	Investicijski fondovi u BiH	Ukupno
Stanje na dan 31. prosinca 2016.	(705)	890	1.252	1.437
Vrednovanje	(35)	(415)	(120)	(570)
Porezi	65	74	26	159
<i>Povećanje/(smanjenje) rezervi</i>	<i>(30)</i>	<i>336</i>	<i>69</i>	<i>376</i>
Stanje na dan 31. prosinca 2017.	(735)	1.226	1.321	1.812
Vrednovanje	(45)	(58)	(182)	(285)
Porezi	5	10	31	46
<i>Povećanje/(smanjenje) rezervi</i>	<i>40</i>	<i>(313)</i>	<i>(16)</i>	<i>(289)</i>
Stanje na dan 31. prosinca 2018.	(695)	913	1.305	1.523

18. ZALIHE

	31.12.2018.	31.12.2017.
Zalihe sirovina i materijala i rezervnih dijelova	56.962	58.440
Gotovi proizvodi	57.556	63.807
Nedovršena proizvodnja	9.120	6.134
Roba	1.328	1.635
Predujmovi za zalihe	387	630
	125.353	130.646

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

19. DANI ZAJMOVI

	31.12.2018.	31.12.2017.
Grafotehna d.o.o. Zagreb	11.850	11.850
Tehno d.o.o., Zadar	11.850	11.850
Mepas d.o.o., Zadar	30	30
Ostali	38	38
Brodomerkur d.d., Split	24.215	31.215
Brodomerkur d.d., Split	24.563	24.563
Vizija gradnja d.o.o, Rijeka	1.429	1.429
	<u>73.975</u>	<u>80.975</u>
Manje: iznosi koji dospijevaju na naplatu u roku od 12 mjeseci (iskazani u okviru kratkoročnih zajmova)	(49.344)	(56.344)
Iznosi koji dospijevaju na naplatu nakon 12 mjeseci (dugoročni zajmovi)	<u>24.631</u>	<u>24.631</u>

Grupa je s navedenim partnerima zaključila Ugovor o pozajmici s rokom dospijeća od 1 godine, uz kamatnu stopu od 4%, a s povezanim društвima uz kamatnu stopu od 4,55% do 31.prosinca 2018. Za 2019. godinu ugovori su prolongirani uz usklađenje kamatne stope između povezanih društava od 3,96%. Osiguranje potraživanja su bianco mjenice i zadužnice.

Partner	Iznos kredita	Datum ugovora	Kamatna stopa (%)	Datum dospijeća
Grafotehna d.o.o.	11.850	18.10.2006	4%	31.03.2019
Tehno d.o.o.	11.850	18.10.2006	4%	31.03.2019
Vizija Gradnja d.o.o.	4.521	31.08.2009	4%	31.03.2019
Brodomerkur d.d.	12.000	09.03.2015	4,55%	31.03.2019
Brodomerkur d.d.	2.615	15.05.2015	4,55%	31.03.2019
Brodomerkur d.d.	2.000	02.08.2016	4,55%	31.03.2019
Brodomerkur d.d.	2.500	28.09.2016	4,55%	31.03.2019
Brodomerkur d.d.	2.000	24.10.2016	4,55%	31.03.2019
Brodomerkur d.d.	4.000	13.02.2017	4,55%	31.03.2019
Brodomerkur d.d.	5.000	21.03.2017	4,55%	31.03.2019
Brodomerkur d.d.	1.100	31.07.2017	4,55%	31.03.2019
Brodomerkur d.d.	24.563	31.12.2017	4,55%	31.12.2025

Dani zajmovi odnose se na projekte vezane uz nekretnine. Ukoliko se prodaja nekretnina ne realizira, kao osiguranje povrata zajmova Grupa će realizirati hipoteku na predmetne nekretnine.

Nakon datuma bilance Grupa je potpisala Ugovor o prijenosu potraživanja kojim su zatvorena potraživanja za dane zajmove od društava Grafotehna d.o.o. i Tehno d.o.o. u iznosu od 23.700 tisuća kuna.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

20. POTRAŽIVANJA OD KUPACA

	31.12.2018.	31.12.2017.
Kupci u zemlji	157.097	150.335
Kupci u inozemstvu	100.303	91.307
Potraživanja od povezanih društava	43.965	15.713
Ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca	(27.070)	(19.328)
	274.295	238.027

Kretanje ispravka potraživanja od kupaca:

	31.12.2018.	31.12.2017.
Stanje 1. siječnja	19.328	25.666
Vrijednosno usklađenje kupaca za godinu	7.812	33
Naplaćena otpisana potraživanja	(35)	(72)
Otpis (preknjiženje)	(35)	(6.299)
Stanje 31. prosinca	27.070	19.328

U toku godine Grupa je napravila direktni otpis potraživanja od kupaca u iznosu od 1.197 tisuća kuna (2017.: 3.827 tisuća kuna).

Analiza starosne strukture dospjelih potraživanja od kupaca kod kojih nije obavljen ispravak vrijednosti na dan 31. prosinca:

	31.12.2018.	31.12.2017.
Nedospjelo potraživanje	197.926	187.657
Dospjelo potraživanje:		
0 – 90 dana	68.698	36.635
91 – 180 dana	5.584	885
181 – 365 dana	893	11.689
preko 365 dana	1.194	1.161
	274.295	238.027

Kod utvrđivanja mogućnosti povrata nekog potraživanja, Grupa razmatra eventualne promjene kreditne sposobnosti dužnika. Grupa je provela test na umanjenje vrijednosti svih potraživanja od kupaca, te je procijenilo da su potraživanja od kupaca na dan 31. prosinca 2018. godine iskazana u razredu starijih od 365 dana naplativa.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

21. OSTALA KRATKOTRAJNA POTRAŽIVANJA

	31.12.2018.	31.12.2017.
Potraživanja za mjenice	123.589	124.100
Vrijednosna usklađenja finansijske imovine (mjenice)	(48.315)	-
Potraživanja za kamate na dane zajmove	13.027	12.022
Potraživanja za kamate na dane zajmove od povezanih osoba	5.302	2.954
Potraživanja od države i drugih institucija	5.016	328
Potraživanja od faktoring društava	2.892	2.892
Vrijednosna usklađenja finansijske imovine (depoziti)	(2.892)	-
Potraživanja za pretporez u primljenim računima poslije obračuna	2.340	2.824
Dani predujmovi	1.469	1.566
Ispravak potraživanja za predujmove	(1.427)	(1.427)
Potraživanja za povratne naknade	1.303	1.303
Ispravak potraživanja za povratne naknade	(1.303)	(1.303)
Potraživanja od zaposlenih	373	357
Ostala potraživanja	28	373
	101.402	145.989

22. PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI

	31.12.2018.	31.12.2017.
Aktivna vremenska razgraničenja	1.372	1.516
Obračunati nedospjeli prihodi	12	1.959
Obračunati prihodi prema povezanim stranama	194	187
	1.578	3.662

23. NOVAC U BANCI I U BLAGAJNI

	31.12.2018.	31.12.2017.
Žiro-račun	12.851	20.414
Devizni račun	10.322	2.182
Akreditiv	-	480
Blagajna	49	50
	23.222	23.126

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

24. TEMELJNI KAPITAL

Sukladno upisu u registar Trgovačkog suda u Osijeku, temeljni kapital društva Saponia d.d., Osijek na dan izvještavanja iznosi 244.169 tisuća kuna (31. prosinca 2017. godine: 244.169 tisuća kuna). Temeljni kapital je podijeljen na 658.564 dionice bez nominalne vrijednosti.

Vlasnička struktura Grupe prikazana je kako slijedi:

	% učešća u vlasništvu	31.12.2018.	% učešća u vlasništvu	31.12.2017.
Mepas d.o.o., Široki Brijeg	87,30%	213.160	87,30%	213.160
CERP	-	-	0,23%	683
Trezorske dionice	0,48%	1.172	0,48%	1.172
Mali dioničari	<u>12,22%</u>	<u>29.837</u>	<u>11,99%</u>	<u>29.154</u>
	<u>100,00%</u>	<u>244.169</u>	<u>100,00%</u>	<u>244.169</u>

Kretanje manjinskog udjela je kako slijedi:

	2018.	2017.
Početno stanje	33.610	2.286
Udio u ukupnom rezultatu Grupe	8.827	1.324
Prijenos u kapitalne rezerve	36.200	-
Na teret prenesenih gubitaka	(2.604)	-
Povećanje uslijed promjene postotka udjela u vlasništvu Grupe	<u>-</u>	<u>30.000</u>
Završno stanje	<u>76.033</u>	<u>33.610</u>

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

25. PRIČUVE

	Zakonske rezerve	Revalorizacijske pričuve ulaganja raspoloživa za prodaju	Ostale pričuve	Revalorizacijske pričuve po nekretninama, postrojenjima i opremi	Ostale rezerve	Ukupno
Stanje 31. prosinca 2016. godine	10.311	(1.436)	174	2.554	154.055	165.658
Neto povećanje revalorizacije rezervi	-	(376)	(6)	(55)	-	(437)
Raspored dobiti 2016. godine	990	-	-	-	18.812	19.802
Stanje 31. prosinca 2017. godine	11.301	(1.812)	168	2.499	172.867	185.022
Neto smanjenje revalorizacije rezervi	-	289	-	(59)	-	230
Raspored dobiti 2017. godine	1.101	-	-	-	20.915	22.016
Stanje 31. prosinca 2018. godine	12.402	(1.523)	168	2.440	193.782	207.269

Revalorizacijske rezerve po osnovi ulaganja raspoloživih za prodaju predstavljaju razliku između fer vrijednosti i troška nabave. Zakonske rezerve predstavljaju 5% od vrijednosti neto dobitka koje Grupa mora izdvajati sukladno zakonskoj regulativi.

Negativne rezerve iz preračuna tečajnih razlika obračunate su sukladno smjernicama Međunarodnog računovodstvenog standarda 21 „Učinci promjena tečajeva stranih valuta“ i na 31. prosinca 2018. godine iznose 691 tisuća kuna (31. prosinca 2017. godine: 1.112 tisuća kuna).

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

26. KREDITI I ZAJMOVI

	2018.	2017.
Hrvatska banka za obnovu i razvoj	125.040	134.739
Addiko bank d.d., Zagreb	67.388	72.490
OTP banka Hrvatska d.d., Zadar	53.400	31.924
Erste banka d.d., Zagreb	48.264	55.845
Raiffeisen Bank Austria d.d. Zagreb	33.791	48.290
Sber banka d.d., Zagreb	17.738	20.538
Zagrebačka banka d.d., Zagreb	10.931	17.400
Privredna banka d.d. Zagreb	120	648
Mepas d.o.o. Široki Brijeg	-	33.232
Kreditna banka dd Zagreb	-	27.429
Podravska banka d.d., Koprivnica	-	18.021
Koestlin d.d., Bjelovar	-	11.753
BKS banka	-	4.508
HPB d.d., Zagreb	-	3.750
Konzum d.d., Zagreb	-	2.628
	356.672	483.195
 Krediti dospijevaju na naplatu kako slijedi:		
Na zahtjev ili u roku od godine dana	121.348	218.790
Od druge do uključivo petu godinu	217.843	172.510
Nakon pet godina	17.481	91.895
	356.672	483.195
 Manje: iznosi koji dospijevaju na naplatu u roku od 12 mjeseci (iskazani u okviru kratkoročnih obveza)	 <hr/> <hr/> <hr/>	 <hr/> <hr/> <hr/>
Iznosi koji dospijevaju na naplatu nakon 12 mjeseci	 <hr/> <hr/> <hr/>	 <hr/> <hr/> <hr/>
	235.324	264.405

Dugoročni krediti banaka navedenih u tablici odobreni za pripremu izvoza i uvoza, restrukturiranje i trajna obrtna sredstva odobreni su uz kamatne stope od 2,40% do 4,44% godišnje. Krediti su osigurani hipotekama na nekretninama Grupe, mjenicama i zadužnicama .

Kratkoročni krediti za obrtna sredstva sklopljeni su Addiko Bank d.d. Zagreb, Erste&Steirmarkische bank d.d. Zagreb, Raiffeisen Bank Austria d.d. Zagreb uz kamatnu stopu od 2,00% do 3,50%. Krediti su osigurani mjenicama, zadužnicama i hipotekama.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. OBVEZE ZA FINANCIJSKI NAJAM

	31.12.2018.	31.12.2017.
Obveze za finansijski najam:		
- s dospijećem u roku od godine dana	5.715	6.298
- od druge do uključivo pete godine	<u>8.307</u>	<u>14.170</u>
Ukupno obveze za finansijski najam	<u>14.022</u>	<u>20.468</u>
Manje: iznosi koji dospijevaju na naplatu u roku od 12 mjeseci (iskazani u okviru kratkotrajnih obveza)	<u>(5.715)</u>	<u>(6.298)</u>
Iznosi koji dospijevaju na naplatu nakon 12 mjeseci	<u>8.307</u>	<u>14.170</u>

Grupa je sklopila ugovore o finansijskom najmu sa Hypo Alpe-Adria Leasing d.d., Zagreb, OTP Leasing d.d., Zagreb, Erste S-Leasing d.o.o., Zagreb, Unicredit Leasing d.o.o., Zagreb i Raiffeisen Leasing d.o.o., Zagreb. Kamatna stopa na ugovore o finansijskom najmu kreće se od 2,79% do 4,60%.

28. OBVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA

	31.12.2018.	31.12.2017.
Dobavljači u zemlji	75.204	69.249
Dobavljači u inozemstvu	94.815	93.972
Obveze prema povezanim društvima	<u>2.826</u>	<u>2.041</u>
	<u>172.845</u>	<u>165.262</u>

Prosječno razdoblje plaćanja obaveza prema dobavljačima je 67 dana (2017.: 67 dana). Od ukupnog salda obaveza prema dobavljačima na kraju godine 5.203 tisuća kuna, odnosno 3% odnosi se na najvećeg dobavljača Grupe – Reederei-Agentur&Handels-Agentur GmbH, Beč (2017.: Sisecam Soda Lukavac d.o.o., Lukavac u iznosu od 6.078 tisuća kuna, odnosno 4%).

29. OSTALE OBVEZE

	31.12.2018.	31.12.2017.
Obveze prema zaposlenima	11.928	6.379
Ostale obveze prema državi	10.128	11.347
Rezerviranje troškova i odgođeni prihodi	7.653	20.757
Rezerviranja za neiskorištene dane godišnjeg odmora	2.513	2.427
Obveze za kamate i ostale naknade	430	1.224
Obveze za primljene predujmove	242	991
Obveze za kamate prema povezanim društvima	-	693
Ostale kratkoročne obveze	<u>339</u>	<u>329</u>
	<u>33.233</u>	<u>44.147</u>

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

30. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM STRANAMA

Pregled transakcija s vlasnikom i društvima koja imaju istog vlasnika:

	Potraživanja		Obveze	
	2018.	2017.	2018.	2017.
Brodomerkur d.d., Split	54.093	58.734	104	45
Mepas d.o.o., Široki Brijeg	43.438	15.841	-	33.232
Koestlin d.d., Bjelovar	1.161	495	943	13.257
Mepas d.o.o Zadar	529	107	1.851	1.185
	99.221	75.177	2.898	47.719

	Prihodi		Rashodi	
	2018.	2017.	2018.	2017.
Mepas d.o.o., Široki Brijeg	154.126	155.522	31.309	29.832
Koestlin d.d., Bjelovar	1.535	1.997	1.589	2.951
Mepas d.o.o Zadar	3.475	3.613	20.016	19.027
Brodomerkur d.d., Split	2.385	1.487	366	710
Brodomerkur d.o.o., Široki Brijeg	-	-	5	3
	161.521	162.619	53.285	52.523

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA

a. Upravljanje rizikom kapitala

Odnos neto duga i kapitala

Primarni cilj Grupe u upravljanju kapitalom, kroz optimiranje stanja između dužničkog i vlasničkog kapitala, je osiguranje zdravih kapitalnih pokazatelja u svrhu podrške svim poslovnim aktivnostima te maksimiziranja vrijednosti svih dioničara.

Grupa analizira strukturu kapitala kvartalno. Promatra se cijena kapitala i rizici vezani uz kapital, te se interno određuje maksimalni koeficijent financiranja. Koeficijent financiranja Grupe se određuje omjerom neto duga i glavnice. Dug je definiran kao obveza za dugoročne i kratkoročne kredite. Glavnica uključuje kapital, zadržanu dobit i sve pričuve.

	2018.	2017.
Dug (dugoročni i kratkoročni krediti)	370.694	514.463
Novac i novčani ekvivalenti	<u>(23.222)</u>	<u>(23.126)</u>
Neto dug	347.472	491.337
Glavnica	420.583	393.641
Omjer duga i glavnice	83%	125%

b. Kategorije finansijskih instrumenata

	2018.	2017.
Finansijska imovina		
Novac i novčani ekvivalenti	23.222	23.126
Dani zajmovi	73.975	80.975
Vrijednosni papiri	1.623	2.427
Potraživanja od kupaca	274.295	238.027
Ostala potraživanja	<u>94.045</u>	<u>142.479</u>
	467.160	487.034
Finansijske obveze		
Obveze po kreditima	356.672	483.195
Obveze po najmovima	14.022	20.468
Obveze prema dobavljačima	172.845	165.262
Obveze po izdanim vrijednosnim papirima	-	10.800
Ostale obveze	<u>20.592</u>	<u>30.372</u>
	564.131	710.097

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

c. Upravljanje finansijskim rizikom

Grupa je izložena međunarodnom tržištu i djelomično se financira putem kredita denominiranih u stranoj valuti. Najvažniji rizici uključuju tržišne rizike (promjena valutnog tečaja i kamatnih stopa), kreditni rizik i rizik likvidnosti. Grupa nije koristila derivativne (izvedene) instrumente za upravljanje rizicima.

d. Upravljanje cjenovnim rizikom

Grupa najvećim dijelom sirovine za proizvodnju nabavlja u inozemstvu. Najveće tržište na kojem Grupa prodaje svoje proizvode je tržište Republike Hrvatske. Uprava Grupe na temelju tržišnih cijena određuje cijene svojih proizvoda.

Grupa je izložena rizicima promjene cijena glavnice koji proizlaze iz vlasničkih udjela. Vlasnički udjeli se drže iz strateškog razloga, a ne radi trgovanja.

e. Upravljanje kreditnim rizikom

Kreditni rizik odnosi se na rizik da druga strana neće ispuniti svoje ugovorne obveze, što bi rezultiralo finansijskim gubitkom Grupe. Grupa je usvojila politiku poslovanja isključivo s kreditno sposobnim stranama i pribavlja dosta instrumente osiguranja kako bi ublažilo rizik finansijskog gubitka zbog neplaćanja.

Grupa kontinuirano prati svoju izloženost prema stranama s kojima posluje, kao i njihovu kreditnu sposobnost. Kreditnom izloženošću se upravlja redovitim analizama kako bi se na vrijeme identificirali rizici u poslovanju s pojedinim klijentima.

Potraživanja od kupaca se odnose na veliki broj kupaca. Kreditna analiza se provodi na temelju finansijskog stanja dužnika i drugih dostupnih informacija.

Grupa upravlja nivoom rizika utvrđujući limite izloženosti kreditnom riziku prema jednom dužniku ili grupi dužnika. Kako postoji značajna koncentracija kreditne izloženosti, Grupa smatra da postoji izloženost ovom riziku. U ukupnim potraživanjima postoje dva partnera s više od 10% potraživanja.

Grupa je u prijašnjim godinama iskazala potraživanje po mjenicama u vrijednosti od 124.100 tisuća kuna koje se odnosi na Konzum d.d. Zagreb. Tijekom 2018. godine Grupa je vrijednosno uskladila ovu finansijsku imovinu u iznosu od 48.315 tisuća kuna.

Kreditni rizik po likvidnim sredstvima i finansijskim instrumentima je ograničen, budući da je riječ o bankama koje imaju visoke kreditne rejtinge.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

f. Rizik promjene deviznih tečajeva

Službena valuta Grupe je kuna, no određene transakcije obavljaju se u stranim valutama koje se preračunavaju u kune primjenom važećeg tečaja na kraju izvještajnog razdoblja. Nastale tečajne razlike terete rashode poslovanja ili se knjiže u korist računa dobitka i gubitka, ali ne utječu na tijek novca.

U idućoj tablici su prikazani knjigovodstveni iznosi monetarne imovine i monetarnih obveza Grupe u stranoj valuti na izvještajni datum.

	Imovina		Obveze	
	2018.	2017.	2018.	2017.
EUR	22.121	17.489	48.876	53.587
USD	248	-	1.560	12
GBP	-	-	202	414
CAD	19	-	67	-
HRK	165.810	131.406	367.436	406.215

Grupa je uglavnom izložena valutnom riziku promjene tečaja kune u odnosu na EUR zbog činjenice da se veliki dio sirovina nabavlja na stranom tržištu u navedenoj valuti, kao i da se primljeni krediti vežu uz EUR.

U idućoj tablici analiziran je neto učinak povećanje tečaja za 10%. Analiza obuhvaća ostvorene monetarne stavke imovine i obaveza u stranoj valuti i njihovo preračunavanje na kraju razdoblja temeljem postotne promjene valutnih tečajeva. U slučaju smanjenja tečaja za gore navedeni postotak, utjecaj na račun dobiti i gubitka bio bi jednak i suprotan.

Utjecaj povećanja tečaja od 10%	2018.	2017.
Imovina	16.581	13.141
Obveze	(36.743)	(40.622)
Neto učinak na račun dobiti i gubitka	(20.162)	(27.481)

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

g. Kamatni rizik

Kamatni rizik je rizik da će se vrijednost finansijskih instrumenata promijeniti uslijed promjene tržišnih kamatnih stopa u odnosu na kamatne stope primjenjive na finansijske instrumente. Rizik kamatnih stopa kod tijeka novca je rizik da će troškovi kamata na finansijske instrumente biti promjenjivi tijekom razdoblja.

Finansijska imovina koja potencijalno može dovesti Grupa u kreditni rizik su dugoročni krediti, gotovina i potraživanja od kupaca. Dugoročni krediti su primljeni od banaka u zemlji. Grupa svoju gotovinu drži u Addiko Bank d.d., Zagreb i drugim bankama u Hrvatskoj. Potraživanja od kupaca najvećim dijelom se odnose na potraživanja u zemlji. Ostalih značajnijih koncentracija kreditnog rizika Grupa nema.

Analiza osjetljivosti na kamatni rizik

Analiza kreditnog rizika temeljena je na izloženosti riziku promjene kamatnih stopa na kraju izvještajnog razdoblja. Izrađena uz pretpostavku da je iznos iskazanih obveza i potraživanja na kraju izvještajnog razdoblja vrijedio tijekom cijele godine.

U tablici su prikazane promjene odnosno neto učinak kada bi došlo do promjene kamatnih stopa za 50 baznih poena, uz pretpostavku nepromijenjenih ostalih varijabli.

		Kamata uvećana za 50 b.p	Razlika	Kamata umanjena za 50 b.p	Razlika
31. prosinca 2018. godine					
Krediti	14.079	15.329	1.250	12.829	(1.250)
Pozajmice	4.597	4.674	77	4.520	(77)
Neto učinak		1.327		(1.327)	

		Kamata uvećana za 50 b.p	Razlika	Kamata umanjena za 50 b.p	Razlika
31. prosinca 2017. godine					
Krediti	16.172	17.694	1.522	14.650	(1.522)
Pozajmice	3.021	3.036	15	3.006	(15)
Neto učinak		1.537		(1.537)	

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

h. Upravljanje rizikom likvidnosti

Grupa značajnu pažnju posvećuje upravljanju rizikom likvidnosti, s ciljem upravljanja kratkoročnim i dugoročnim zahtjevima financiranja i likvidnost. Upravljanje rizikom likvidnosti zahtjeva određene rezerve i kreditne linije, neprekidno uspoređujući planirani i ostvareni tijek novca uz praćenje dospijeća potraživanja i obveza.

Rizik likvidnosti i novčanog toka podrazumijeva održavanje dostatne količine novca i obrtnog kapitala, osiguravanje raspoloživih finansijskih sredstava ugovaranjem adekvatnih kreditnih linija i sposobnost podmirenja svih dospjelih obveza.

Kontinuirano planiranje i praćenje novčanog toka omogućava funkcionalnost operativnog poslovanja. Fleksibilno upravljanje kretanjima novca osigurava se određivanjem finansijskih okvira za upravljanje rizikom likvidnosti.

Analiza rizika likvidnosti

U tablici su prikazana dospijeća ugovornih obveza i potraživanja iskazanih u izvještaju o finansijskom položaju na kraju izvještajnog razdoblja. Analiza je izrađena na temelju diskontiranih novčanih odljeva po finansijskim obvezama, odnosno nediskontiranih novčanih priljeva po finansijskoj imovini na datum dospijeća. Tablice prikazuju novčane tokove po glavnici.

Prosječna ponderirana efektivna kamatna stopa	Do 1 mjeseca	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 mjeseca do 1 godine	Od 1 do 5 godina	Ukupno
---	-----------------	-------------------------	-----------------------------------	---------------------	--------

31. prosinca 2018. godine

Obveze prema dobavljačima (beskamatne)		138.222	12.530	22.093	-	172.845
Ostale obveze (beskamatne)		20.592	-	-	-	20.592
Obveze po kreditima i najmovima	3,43%	2.208	12.608	58.791	297.087	370.694
		161.022	25.138	80.884	297.087	564.131

31. prosinca 2017. godine

Obveze prema dobavljačima (beskamatne)	-	147.278	14.379	3.116	489	165.262
Ostale obveze (beskamatne)	-	30.372	-	-	-	30.372
Obveze za izdane vrijed.papir	3%	-	10.800	-	-	10.800
Obveze po kreditima i najmovima	3,49%	5.456	18.175	199.111	280.921	503.663
		190.106	43.354	202.227	281.410	710.097

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

h. Upravljanje rizikom likvidnosti (nastavak)

	Prosječna ponderirana efektivna kamatna stopa	Do 1 mjeseca	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 mjeseca do 1 godne	Od 1 do 5 godina	Ukupno
31. prosinca 2018. godine						
Potraživanja od kupaca (beskamatna)		224.083	44.417	5.059	736	274.295
Ostala potraživanja (beskamatna)		95.668	-	-	-	95.668
Potraživanja po zajmovima	4,55%	-	-	49.412	24.563	73.975
Novac i novčani ekvivalenti		23.222	-	-	-	23.222
		342.973	44.417	54.471	25.299	467.160

31. prosinca 2017. godine

Potraživanja od kupaca (beskamatna)		187.657	36.634	12.574	1.162	238.027
Ostala potraživanja (beskamatna)		142.479	-	2.427	-	144.906
Potraživanja po zajmovima	4,97%	-	-	80.975	-	80.975
Novac i novčani ekvivalenti		23.126	-	-	-	23.126
		353.262	36.634	95.976	1.162	487.034

i. Fer vrijednost finansijskih instrumenata

Fer vrijednost finansijskog instrumenta je cijena koja bi bila ostvarena prodajom neke stavke imovine ili plaćena za prijenos neke obveze u urednoj transakciji među tržišnim sudionicima na datum mjerjenja. Fer vrijednost finansijskog instrumenta je ona koja je objavljena na tržištu vrijednosnica ili dobivena metodom diskontiranog tijeka novca. Na dan 31. prosinca 2018. godine iskazani iznosi novca, kratkoročnih depozita, potraživanja, kratkoročnih obveza, ukalkuliranih troškova, kratkoročnih pozajmica, odgovaraju njihovoj tržišnoj vrijednosti, zbog kratkoročne prirode ovih sredstava i obveza.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

j. Pokazatelji fer vrijednosti priznati u izvještaju o finansijskom položaju

U idućoj tablici su analizirani finansijski instrumenti koji su nakon prvog priznavanja svedeni na fer vrijednost, razvrstani u tri skupine ovisno o dostupnosti primjetljivih pokazatelja fer vrijednosti:

1. razina dostupnih primjetljivih pokazatelja – pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni iz (neusklađenih) cijena koje kotiraju na aktivnim tržištima za istovrsnu imovinu i istovrsne obveze;
2. razina dostupnih primjetljivih pokazatelja – pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni iz drugih podataka, a ne iz kotiranih cijena iz 1. razine, a odnose se na izravno promatranje imovine ili obveza, tj. njihovih cijena ili su dobiveni neizravno, tj. izvedeni iz cijena;
3. razina pokazatelja – pokazatelji izvedeni primjenom metoda vrednovanja u kojima su kao ulazni podaci korišteni podaci o imovini ili obvezama koji se ne temelje na primjetljivim tržišnim podacima (neprimjetljivi ulazni podaci).

	2018.			
	1.razina	2.razina	3.razina	Ukupno
<i>Finansijska imovina raspoloživa za prodaju</i>				
Ulaganja raspoloživa za prodaju	1.501	-	122	1.623
<i>2017.</i>				
	1.razina	2.razina	3.razina	Ukupno
<i>Finansijska imovina raspoloživa za prodaju</i>				
Ulaganja raspoloživa za prodaju	2.305	-	122	2.427

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

32. POTENCIJALNE OBVEZE

Naknade za odlazak u mirovinu i ostale naknade zaposlenicima

Grupa nema nikakav poseban model mirovinskog osiguranja za svoje zaposlene ili upravu. Sukladno tome, nisu unijeta nikakva rezerviranja za te troškove.

Za zaposlene u Republici Hrvatskoj, plaćaju se zakonski doprinosi za mirovinsko osiguranje. Ti doprinosi čine osnovu za mirovine koje Hrvatski mirovinski fond isplaćuje hrvatskim zaposlenicima nakon njihova odlaska u mirovinu.

Pravni postupci u tijeku

Grupa evidentira troškove pravnih postupaka u tijeku temeljem isplata po sudskim rješenjima. Grupa nema iskazane obveze temeljem pravnih postupka u tijeku jer Uprava procjenjuje da ne postoji vjerojatnost značajnih budućih troškova po ovoj osnovi koji bi teretili troškove.

Izdana jamstva

Potencijalne obveze Grupe na dan 31. prosinca 2018. godine naime izdanih jamstava prema povezanim društvima iznosile su 662.581 tisuća kuna.

33. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANCE

Svi poslovni događaji u 2019. godini do datuma objave revidiranog izvještaja karakteristični su za redovno poslovanje Grupe i nemaju značajan utjecaj na promjene imovine, obeza, glavnice, neto dobiti ili novčani tok.

33. ODOBRENJE KONSOLIDIRANIH FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Finansijske izvještaje usvojila je Uprava i odobrila njihovo izdavanje dana 18. lipnja 2019. godine.

Potpisano za i u ime Uprave dana 18. lipnja 2019. godine:

Damir Škender

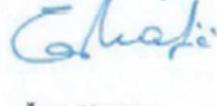
Predsjednik Uprave

Mirko Grbešić

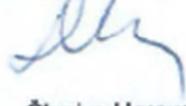
Član Uprave

Milenko Erkapić

Član Uprave

Dajana Mrčela

Članica Uprave

Marija Grgić Bukovac

Direktorica Financija i kontrolinga

OPĆI PODACI ZA IZDAVATELJE

Razdoblje izvještavanja:

01.01.2018

do

31.12.2018

Godina:

2018

Godišnji finansijski izvještaji

Matični broj (MB):

03012476

Oznaka matične države
članice izdavatelja:

HR

Matični broj
subjekta (MBS):

030002225

Osobni identifikacijski
broj (OIB):

37879152548

LEI:

7478000063MY7I7H3N08

Šifra ustanove:

1383

Tvrta izdavatelja:

SAPONIA, kemijska, prehrambena I farmaceutska industrija d.d.

Poštanski broj i mjesto:

31000

Osijek

Ulica i kućni broj:

Matije Gupca 2

Adresa e-pošte:

saponia@saponia.hr

Internet adresa:

www.saponia.hr

Broj zaposlenih (krajem
izvještajnog razdoblja):

1424

Konsolidirani izvještaj:

KD

(KN-nije konsolidirano/KD-konsolidirano)

Revidirano:

RD

(RN-nije revidirano/RD-revidirano)

Tvrte ovisnih subjekata (prema MSFI):

Sjedište:

MB:

MERCOS DOO

OSIJEK 28423138222

MARASKA DD

ZADAR 07602786563

KANDIT DOO

OSIJEK 71007296189

SAPONIA COMMERCE DOO

BEOGRAD

Knjigovodstveni servis:

(Da/Ne)

(tvrtka knjigovodstvenog servisa)

Osoba za kontakt:

Rajhl Gordana

(unosi se samo prezime i ime osobe za kontakt)

Telefon:

031 513 613

Adresa e-pošte:

gordana.rajhl@saponia.hr

Revizorsko društvo:

Deloitte d.o.o.

(tvrtka revizorskog društva)

Ovlašteni revizor:

Marina Tonžetić

(ime i prezime)

BILANCA
stanje na dan 31.12.2018

u kunama

Obveznik: SAPONIA D.D. OSIJEK

Naziv pozicije 1	AOP oznaka 2	Zadnji dan prethodne poslovne godine 3	Na izvještajni datum tekućeg razdoblja 4
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	001	0	0
B) DUGOTRAJNA IMOVINA (AOP 003+010+020+031+036)	002	519.719.305	422.161.193
I. NEMATERIJALNA IMOVINA (AOP 004 do 009)	003	495.818	305.395
1. Izdaci za razvoj	004	0	0
2. Koncesije, patentи, licencije, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	005	316.895	131.853
3. Goodwill	006	0	0
4. Predujmovi za nabavu nematerijalne imovine	007	0	0
5. Nematerijalna imovina u pripremi	008	0	0
6. Ostala nematerijalna imovina	009	178.923	173.542
II. MATERIJALNA IMOVINA (AOP 011 do 019)	010	423.769.899	386.062.626
1. Zemljište	011	64.248.663	64.248.663
2. Građevinski objekti	012	161.164.631	152.320.543
3. Postrojenja i oprema	013	123.169.136	99.765.602
4. Alati, pogonski inventar i transportna imovina	014	12.406.954	9.359.212
5. Biološka imovina	015	47.292.216	44.504.635
6. Predujmovi za materijalnu imovinu	016	479.302	2.890.368
7. Materijalna imovina u pripremi	017	6.105.455	4.070.061
8. Ostala materijalna imovina	018	11.813	11.813
9. Ulaganje u nekretnine	019	8.891.729	8.891.729
III. DUGOTRAJNA FINANSIJSKA IMOVINA (AOP 021 do 030)	020	95.185.154	26.253.865
1. Ulaganja u udjele (dionice) poduzetnika unutar grupe	021	0	0
2. Ulaganja u ostale vrijednosne papire poduzetnika unutar grupe	022	0	0
3. Dani zajmovi, depoziti i slično poduzetnicima unutar grupe	023	24.592.808	24.592.808
4. Ulaganja u udjele (dionice) društava povezanih sudjelujućim interesom	024	68.127.258	0
5. Ulaganja u ostale vrijednosne papire društava povezanih sudjelujućim interesom	025	0	0
6. Dani zajmovi, depoziti i slično društвima povezanim sudjelujućim interesom	026	0	0
7. Ulaganja u vrijednosne papire	027	2.426.702	1.622.671
8. Dani zajmovi, depoziti i slično	028	38.386	38.386
9. Ostala ulaganja koja se obračunavaju metodom udjela	029	0	0
10. Ostala dugotrajna finansijska imovina	030	0	0
IV. POTRAŽIVANJA (AOP 032 do 035)	031	0	0
1. Potraživanja od poduzetnika unutar grupe	032	0	0
2. Potraživanja od društava povezanih sudjelujućim interesom	033	0	0
3. Potraživanja od kupaca	034	0	0
4. Ostala potraživanja	035	0	0
V. ODOГДЕНА POREZNA IMOVINA	036	268.434	9.539.307
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA (AOP 038+046+053+063)	037	594.131.474	573.616.050
I. ZALIHE (AOP 039 do 045)	038	130.645.817	125.353.679
1. Sirovine i materijal	039	58.440.460	56.962.360
2. Proizvodnja u tijeku	040	6.134.164	9.120.026
3. Gotovi proizvodi	041	63.806.949	57.556.083
4. Trgovačka roba	042	1.634.671	1.328.292
5. Predujmovi za zalihe	043	629.573	386.918
6. Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	044	0	0
7. Biološka imovina	045	0	0

BILANCA
stanje na dan 31.12.2018

u kunama

Obveznik: SAPONIA D.D. OSIJEK

Naziv pozicije 1	AOP oznaka 2	Zadnji dan prethodne poslovne godine 3	Na izvještajni datum tekućeg razdoblja 4
II. POTRAŽIVANJA (AOP 047 do 052)	046	384.015.981	375.682.168
1. Potraživanja od poduzetnika unutar grupe	047	19.181.914	49.266.418
2. Potraživanja od društava povezanih sudjelujućim interesom	048	0	0
3. Potraživanja od kupaca	049	221.798.615	230.330.649
4. Potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika	050	357.280	372.979
5. Potraživanja od države i drugih institucija	051	328.995	5.016.025
6. Ostala potraživanja	052	142.349.177	90.696.097
III. KRATKOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA (AOP 054 do 062)	053	56.343.699	49.358.699
1. Ulaganja u udjele (dionice) poduzetnika unutar grupe	054	0	0
2. Ulaganja u ostale vrijednosne papire poduzetnika unutar grupe	055	0	0
3. Dani zajmovi, depoziti i slično poduzetnicima unutar grupe	056	31.215.000	24.215.000
4. Ulaganja u udjele (dionice) društava povezanih sudjelujućim interesom	057	0	0
5. Ulaganja u ostale vrijednosne papire društava povezanih sudjelujućim interesom	058	0	0
6. Dani zajmovi, depoziti i slično društvima povezanim sudjelujućim interesom	059	0	0
7. Ulaganja u vrijednosne papire	060	0	0
8. Dani zajmovi, depoziti i slično	061	25.128.699	25.128.699
9. Ostala finansijska imovina	062	0	15.000
IV. NOVAC U BANCI I BLAGAJNI	063	23.125.977	23.221.504
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI	064	3.662.099	1.577.767
E) UKUPNO AKTIVA (AOP 001+002+037+064)	065	1.117.512.878	997.355.010
F) IZVANBILANČNI ZAPISI	066	0	0

BILANCA
stanje na dan 31.12.2018

u kunama

Obveznik: SAPONIA D.D. OSIJEK

Naziv pozicije	AOP oznaka	Zadnji dan prethodne poslovne godine	Na izveštajni datum tekućeg razdoblja
1	2	3	4
PASIVA			
A) KAPITAL I REZERVE (AOP 068 do 070+076+077+081+084+087)	067	393.640.460	420.582.682
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	068	244.169.200	244.169.200
II. KAPITALNE REZERVE	069	215.962	215.961
III. REZERVE IZ DOBITI (AOP 071+072-073+074+075)	070	182.294.027	204.731.052
1. Zakonske rezerve	071	11.301.320	12.402.105
2. Rezerve za vlastite dionice	072	545.380	545.380
3. Vlastite dionice i udjeli (odbitna stavka)	073	-545.380	-545.380
4. Statutarne rezerve	074	0	0
5. Ostale rezerve	075	170.992.707	192.328.947
IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE	076	2.667.335	2.608.820
V. REZERVE FER VRJEDNOSTI (AOP 078 do 080)	077	-1.812.723	-1.523.279
1. Fer vrijednost finansijske imovine raspoložive za prodaju	078	-1.812.723	-1.523.279
2. Učinkoviti dio zaštite novčanih tokova	079	0	0
3. Učinkoviti dio zaštite neto ulaganja u inozemstvu	080	0	0
VI. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK (AOP 082-083)	081	-97.419.444	-92.385.766
1. Zadržana dobit	082	60.446	58.515
2. Preneseni gubitak	083	97.479.890	92.444.281
VII. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE (AOP 085-086)	084	29.915.503	-13.266.688
1. Dobit poslovne godine	085	29.915.503	0
2. Gubitak poslovne godine	086	0	13.266.688
VIII. MANJINSKI (NEKONTROLIRAJUĆI) INTERES	087	33.610.600	76.033.382
B) REZERVIRANJA (AOP 089 do 094)	088	0	0
1. Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	089	0	0
2. Rezerviranja za porezne obveze	090	0	0
3. Rezerviranja za započete sudske sporove	091	0	0
4. Rezerviranja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava	092	0	0
5. Rezerviranja za troškove u jamstvenim rokovima	093	0	0
6. Druga rezerviranja	094	0	0
C) DUGOROČNE OBVEZE (AOP 096 do 106)	095	278.574.907	243.631.646
1. Obveze prema poduzetnicima unutar grupe	096	0	0
2. Obveze za zajmove, depozite i slično poduzetnika unutar grupe	097	44.586.818	0
3. Obveze prema društvima povezanim sudjelujućim interesom	098	0	0
4. Obveze za zajmove, depozite i slično društava povezanih sudjelujućim interesom	099	0	0
5. Obveze za zajmove, depozite i slično	100	0	0
6. Obveze prema bankama i drugim finansijskim institucijama	101	233.988.089	243.631.646
7. Obveze za predujmove	102	0	0
8. Obveze prema dobavljačima	103	0	0
9. Obveze po vrijednosnim papirima	104	0	0
10. Ostale dugoročne obveze	105	0	0
11. Odgodena porezna obveza	106	0	0
D) KRATKOROČNE OBVEZE (AOP 108 do 121)	107	422.113.492	322.973.916
1. Obveze prema poduzetnicima unutar grupe	108	2.733.799	2.826.380
2. Obveze za zajmove, depozite i slično poduzetnika unutar grupe	109	398.900	0
3. Obveze prema društvima povezanim sudjelujućim interesom	110	0	0
4. Obveze za zajmove, depozite i slično društava povezanih sudjelujućim interesom	111	0	0
5. Obveze za zajmove, depozite i slično	112	2.629.222	0
6. Obveze prema bankama i drugim finansijskim institucijama	113	222.060.224	127.063.208
7. Obveze za predujmove	114	990.909	242.499
8. Obveze prema dobavljačima	115	163.220.998	170.018.953
9. Obveze po vrijednosnim papirima	116	10.800.000	0
10. Obveze prema zaposlenicima	117	6.378.536	11.927.698
11. Obveze za poreze, doprinose i sličana davanja	118	11.347.264	10.126.635
12. Obveze s osnove udjela u rezultatu	119	0	0
13. Obveze po osnovi dugotrajne imovine namijenjene prodaji	120	0	0
14. Ostale kratkoročne obveze	121	1.553.640	768.543
E) ODGOĐENO PLACANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA	122	23.184.019	10.166.766
F) UKUPNO – PASIVA (AOP 067+088+095+107+122)	123	1.117.512.878	997.355.010
G) IZVANBILANČNI ZAPISI	124	0	0

RACUN DOBITI I GUBITKA
u razdoblju 01.01.2018 do 31.12.2018

u kunama

Obveznik: SAPONIA D.D. OSIJEK			
Naziv pozicije	AOP oznaka	Isto razdoblje prethodne godine	Tekuće razdoblje
1	2	3	4
I. POSLOVNI PRIHODI (AOP 126 do 130)	125	1.118.884.934	1.123.378.667
1. Prihodi od prodaje s poduzetnicima unutar grupe	126	160.942.253	158.740.084
2. Prihodi od prodaje (izvan grupe)	127	942.392.513	937.306.176
3. Prihodi na temelju upotrebe vlastitih proizvoda, robe i usluga	128	3.134.205	3.212.086
4. Ostali poslovni prihodi s poduzetnicima unutar grupe	129	266.694	534.103
5. Ostali poslovni prihodi (izvan grupe)	130	12.149.269	23.586.218
II. POSLOVNI RASHODI (AOP 132+133+137+141+142+143+146+153)	131	1.070.776.327	1.072.351.605
1. Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda	132	-5.464.924	-2.604.172
2. Materijalni troškovi (AOP 134 do 136)	133	870.015.702	847.699.152
a) Troškovi sirovina i materijala	134	546.528.094	522.936.396
b) Troškovi prodane robe	135	5.804.930	21.645.122
c) Ostali vanjski troškovi	136	317.682.678	303.117.634
3. Troškovi osoblja (AOP 138 do 140)	137	111.138.244	119.802.416
a) Neto plaće i nadnice	138	71.956.024	77.289.909
b) Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	139	23.270.232	25.309.905
c) Doprinosi na plaće	140	15.911.988	17.202.602
4. Amortizacija	141	52.637.817	51.282.031
5. Ostali troškovi	142	36.477.330	41.560.737
6. Vrijednosna usklađenja (AOP 144+145)	143	4.359.929	9.486.497
a) dugotrajne imovine osim finansijske imovine	144	0	0
b) kratkotrajne imovine osim finansijske imovine	145	4.359.929	9.486.497
7. Rezerviranja (AOP 147 do 152)	146	0	0
a) Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	147	0	0
b) Rezerviranja za porezne obveze	148	0	0
c) Rezerviranja za započete sudske sporove	149	0	0
d) Rezerviranja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava	150	0	0
e) Rezerviranja za troškove u jamstvenim rokovima	151	0	0
f) Druga rezerviranja	152	0	0
8. Ostali poslovni rashodi	153	1.612.229	5.124.944
III. FINANCIJSKI PRIHODI (AOP 155 do 164)	154	11.611.230	11.147.125
1. Prihodi od ulaganja u udjelu (dionice) poduzetnika unutar grupe	155	0	0
2. Prihodi od ulaganja u udjelu (dionice) društava povezanih sudjelujućim interesima	156	0	0
3. Prihodi od ostalih dugotrajnih finansijskih ulaganja i zajmova poduzetnicima unutar grupe	157	0	0
4. Ostali prihodi s osnove kamata iz odnosa s poduzetnicima unutar grupe	158	1.442.427	2.979.080
5. Tečajne razlike i ostali finansijski prihodi iz odnosa s poduzetnicima unutar grupe	159	1.020.595	192.700
6. Prihodi od ostalih dugotrajnih finansijskih ulaganja i zajmova	160	37.412	22.436
7. Ostali prihodi s osnove kamata	161	1.171.015	1.052.038
8. Tečajne razlike i ostali finansijski prihodi	162	7.741.725	6.615.559
9. Nerealizirani dobici (prihodi) od finansijske imovine	163	0	0
10. Ostali finansijski prihodi	164	198.056	285.312
IV. FINANCIJSKI RASHODI (AOP 166 do 172)	165	25.220.309	75.935.753
1. Rashodi s osnove kamata i slični rashodi s poduzetnicima unutar grupe	166	1.867.509	534.774
2. Tečajne razlike i drugi rashodi s poduzetnicima unutar grupe	167	549.465	5.184.961
3. Rashodi s osnove kamata i slični rashodi	168	15.212.927	13.674.618
4. Tečajne razlike i drugi rashodi	169	7.561.199	4.574.049
5. Nerealizirani gubici (rashodi) od finansijske imovine	170	0	0
6. Vrijednosna usklađenja finansijske imovine (neto)	171	0	51.206.723
7. Ostali finansijski rashodi	172	29.209	760.628
V. UDIO U DOBITI OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM	173	2.012.734	0
VI. UDIO U DOBITI OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA	174	0	0
VII. UDIO U GUBITKU OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM	175	0	0
VIII. UDIO U GUBITKU OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA	176	0	0
IX. UKUPNI PRIHODI (AOP 125+154+173 + 174)	177	1.132.508.898	1.134.525.792
X. UKUPNI RASHODI (AOP 131+165+175 + 176)	178	1.095.996.636	1.148.287.358
XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA (AOP 177-178)	179	36.512.262	-13.761.566
1. Dobit prije oporezivanja (AOP 177-178)	180	36.512.262	0
2. Gubitak prije oporezivanja (AOP 178-177)	181	0	-13.761.566
XII. POREZ NA DOBIT	182	5.281.974	-9.321.688
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 179-182)	183	31.230.288	-4.439.878
1. Dobit razdoblja (AOP 179-182)	184	31.230.288	0
2. Gubitak razdoblja (AOP 182-179)	185	0	-4.439.878
PREKINUTO POSLOVANJE (popunjava poduzetnik obveznika MSFI-a samo ako ima prekinuto poslovanje)			
XIV. DOBIT ILI GUBITAK PREKINUTOG POSLOVANJA PRIJE OPOREZIVANJA (AOP 187-188)	186	0	0
1. Dobit prekinutog poslovanja prije oporezivanja	187	0	0
2. Gubitak prekinutog poslovanja prije oporezivanja	188	0	0
XV. POREZ NA DOBIT PREKINUTOG POSLOVANJA	189	0	0
1. Dobit prekinutog poslovanja za razdoblje (AOP 186-189)	190	0	0
2. Gubitak prekinutog poslovanja za razdoblje (AOP 189-186)	191	0	0
UKUPNO POSLOVANJE (popunjava samo poduzetnik obveznik MSFI-a koji ima prekinuto poslovanje)			
XVI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA (AOP 179+186)	192	0	0
1. Dobit prije oporezivanja (AOP 192)	193	0	0
2. Gubitak prije oporezivanja (AOP 192)	194	0	0
XVII. POREZ NA DOBIT (AOP 182+189)	195	0	0
XVIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 192-195)	196	0	0
1. Dobit razdoblja (AOP 192-195)	197	0	0
2. Gubitak razdoblja (AOP 195-192)	198	0	0
DODATAK RDG-u (popunjava poduzetnik koji sastavlja konsolidirani godišnji finansijski izvještaj)			
XIX. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 200+201)	199	31.230.288	-4.439.878
1. Pripisana imateljima kapitala maticе	200	29.915.503	-13.266.688
2. Pripisana manjinskom (nekontrolirajućem) interesu	201	1.314.785	8.826.810

RACUN DOBITI I GUBITKA
u razdoblju 01.01.2018 do 31.12.2018

u kunama

Obveznik: SAPONIA D.D. OSIJEK

Naziv pozicije 1	AOP oznaka 2	Isto razdoblje prethodne godine 3	Tekuće razdoblje 4
IZVJEŠTAJ O OSTALOJ SVEOBUHVATNOJ DOBITI (popunjava poduzetnik obveznik primjene MSFI-a)			
I. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	202	31.230.288	-4.439.878
II. OSTALA SVEOBUHVATNA DOBIT/GUBITAK PRIJE POREZA (AOP 204 do 211)	203	-305.845	764.703
1. Tečajne razlike iz preračuna inozemnog poslovanja	204	215.538	421.326
2. Promjene revalorizacijskih rezervi dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	205	0	0
3. Dobit ili gubitak s osnove naknadnog vrednovanja finansijske imovine raspoložive za prodaju	206	-529.810	343.377
4. Dobit ili gubitak s osnove učinkovite zaštite novčanih tokova	207	0	0
5. Dobit ili gubitak s osnove učinkovite zaštite neto ulaganja u inozemstvu	208	0	0
6. Udio u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti/gubitku društava povezanih sudjelujućim interesom	209	0	0
7. Aktuarski dobitci/gubici po planovima definiranih primanja	210	0	0
8. Ostale nevlasničke promjene kapitala	211	8.427	0
III. POREZ NA OSTALU SVEOBUHVATNU DOBIT RAZDOBLJA	212	-153.412	53.934
IV. NETO OSTALA SVEOBUHVATNA DOBIT ILI GUBITAK (AOP 203-212)	213	-152.433	710.769
V. SVEOBUHVATNA DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 202+213)	214	31.077.855	-3.729.109
DODATAK Izvještaju o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti (popunjava poduzetnik koji sastavlja konsolidirani izvještaj)			
VI. SVEOBUHVATNA DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP	215	31.077.855	-3.729.109
1. Pripisana imateljima kapitala maticе	216	29.754.643	-12.555.919
2. Pripisana manjinskom (nekontrolirajućem) interesu	217	1.323.212	8.826.810

IZVJEŠTAJ O NOVČANOM TIJEKU - Indirektna metoda
u razdoblju 01.01.2018. do 31.12.2018.

u kunama

Obveznik: SAPONIA D.D. OSIJEK			
Naziv pozicije	AOP oznaka	Isto razdoblje prethodne godine	Tekuće razdoblje
1	2	3	4
Novčani tokovi od poslovnih aktivnosti			
1. Dobit prije oporezivanja	001	36.512.262	-13.761.566
2. Usklađenja (AOP 003 do 010):	002	71.867.046	124.481.254
a) Amortizacija	003	52.637.817	51.282.031
b) Dobici i gubici od prodaje i vrijednosna usklađenja dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	004	-223.207	-23.440
c) Dobici i gubici od prodaje i nerealizirani dobici i gubici i vrijednosno usklađenje finansijske imovine	005	29.209	56.450.604
d) Prihodi od kamata i dividendi	006	-2.650.854	-4.053.554
e) Rashodi od kamata	007	17.080.436	14.209.392
f) Rezerviranja	008	0	0
g) Tečajne razlike (nerealizirane)	009	729.298	-2.805.547
h) Ostala usklađenja za nenovčane transakcije i nerealizirane dobitke i gubitke	010	4.264.347	9.421.768
I. Povećanje ili smanjenje novčanih tokova prije promjena u radnom kapitalu (AOP 001+002)	011	108.379.308	110.719.688
3. Promjene u radnom kapitalu (AOP 013 do 016)	012	-149.527.905	-47.155.898
a) Povećanje ili smanjenje kratkoročnih obveza	013	-114.089.649	-5.394.627
b) Povećanje ili smanjenje kratkotrajnih potraživanja	014	-30.841.547	-40.109.270
c) Povećanje ili smanjenje zaliha	015	-4.596.709	3.891.623
d) Ostala povećanja ili smanjenja radnog kapitala	016	0	-5.543.624
II. Novac iz poslovanja (AOP 011+012)	017	-41.148.597	63.563.790
4. Novčani izdaci za kamate	018	-17.443.730	-13.561.121
5. Plaćeni porez na dobit	019	-4.623.196	-4.719.452
A) NETO NOVČANI TOKOVI OD POSLOVNICH AKTIVNOSTI (AOP 017 do 019)	020	-63.215.523	45.283.217
Novčani tokovi od investicijskih aktivnosti			
1. Novčani primici od prodaje dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	021	354.762	47.286
2. Novčani primici od prodaje finansijskih instrumenata	022	0	63.327.982
3. Novčani primici od kamata	023	157.188	46.890
4. Novčani primici od dividendi	024	37.412	22.436
5. Novačani primici s osnove povrata danih zajmova i štednih uloga	025	409.000	7.000.000
6. Ostali novčani primici od investicijskih aktivnosti	026	79.318	385.609
III. Ukupno novčani primici od investicijskih aktivnosti (AOP 021 do 026)	027	1.037.680	70.830.203
1. Novčani izdaci za kupnju dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	028	-25.180.581	-13.428.562
2. Novčani izdaci za stjecanje finansijskih instrumenata	029	0	0
3. Novačani izdaci s osnove danih zajmova i štednih uloga za razdoblje	030	-10.100.000	0
4. Stjecanje ovisnog društva, umanjeno za stečeni novac	031	-2.012.735	0
5. Ostali novčani izdaci od investicijskih aktivnosti	032	0	0
IV. Ukupno novčani izdaci od investicijskih aktivnosti (AOP 028 do 032)	033	-37.293.316	-13.428.562
B) NETO NOVČANI TOKOVI OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI (AOP 027+033)	034	-36.255.636	57.401.641
Novčani tokovi od finansijskih aktivnosti			
1. Novčani primici od povećanja temeljnog (upisanog) kapitala	035	0	0
2. Novčani primici od izdavanja vlasničkih i dužničkih finansijskih instrumenata	036	15.208.000	0
3. Novčani primici od glavnice kredita, pozajmica i drugih posudbi	037	248.532.832	145.688.013
4. Ostali novčani primici od finansijskih aktivnosti	038	0	0
V. Ukupno novčani primici od finansijskih aktivnosti (AOP 035 do 038)	039	263.740.832	145.688.013
1. Novčani izdaci za otplatu glavnice kredita, pozajmica i drugih posudbi i dužničkih finansijskih instrumenata	040	-149.501.834	-242.033.537
2. Novčani izdaci za isplatu dividendi	041	0	0
3. Novčani izdaci za finansijski najam	042	-7.513.336	-6.243.807
4. Novčani izdaci za otkup vlastitih dionica i smanjenje temeljnog (upisanog) kapitala	043	0	0
5. Ostali novčani izdaci od finansijskih aktivnosti	044	0	0
VI. Ukupno novčani izdaci od finansijskih aktivnosti (AOP 040 do 044)	045	-157.015.170	-248.277.344
C) NETO NOVČANI TOKOVI OD FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI (AOP 039+045)	046	106.725.662	-102.589.331
1. Nerealizirane tečajne razlike po novcu i novčanim ekvivalentima	047	0	0
D) NETO POVEĆANJE ILI SMANJENJE NOVČANNIH TOKOVA (AOP 020+034+046+047)	048	7.254.503	95.527
E) NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA POČETKU RAZDOBLJA	049	15.871.474	23.125.977
F) NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA KRAJU RAZDOBLJA (AOP 048+049)	050	23.125.977	23.221.504

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA KAPITALA
oblje od 01.01.2018 do 31.12.2018

Opis pozicije	AOP oznaka	Raspodjeljivo imateljima kapitala maticе														Manjinski (nekontrolirajući) interes	Ukupno kapital i rezerve	
		Temejljni (upisani) kapital	Kapitalne rezerve	Zakonske rezerve	Reserve za vlastite dionice	Vlastite dionice i udjeli (odbitna stavka)	Statutarne rezerve	Ostale rezerve	Revalorizacione rezerve	Fer vrijednost financijske imovine raspoložive za prodaju	Učinkoviti dio zaštite novčanih tokova	Učinkoviti dio zaštite neto ulaganja u inozemstvo	Zadržana dobit / preneseni gubitak	Dobit / gubitak poslovne godine	Ukupno raspodjeljivo imateljima kapitala maticе			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16 (3 do 6 - 7 + 8 do 15)	17	18 (16+17)	
Prethodno razdoblje																		
1. Stanje na početku prethodne poslovne godine	01	244.169.200	215.962	10.311.184	545.380	545.380	0	151.964.586	2.727.831	-1.436.374	0	0	-77.677.172	0	330.275.217	2.287.348	332.562.565	
2. Promjene računovodstvenih politika	02	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
3. Ispравak pogreški	03	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
4. Stanje na dan početka prethodne poslovne godine (prepravljeno) (AOP 01 do 03)	04	244.169.200	215.962	10.311.184	545.380	545.380	0	151.964.586	2.727.831	-1.436.374	0	0	-77.677.172	0	330.275.217	2.287.348	332.562.565	
5. Dobit/gubitak razdoblja	05	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	29.915.503	29.915.503	1.314.785	
6. Tečajne razlike iz pračraćuna inozemnog poslovanja	06	0	0	0	0	0	0	0	215.539	0	0	0	0	0	0	215.539	0	
7. Promjene revalorizacionih rezervi dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	07	0	0	0	0	0	0	0	0	-60.496	0	0	0	73.715	0	13.219	0	
8. Dobitak ili gubitak s osnove naknadnog vrednovanja financijske imovine raspoložive za prodaju	08	0	0	0	0	0	0	0	0	-376.349	0	0	0	0	-376.349	0	-376.349	
9. Dobitak ili gubitak s osnove učinkovite zaštite novčanog toka	09	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
10. Dobitak ili gubitak s osnove učinkovite zaštite neto ulaganja u inozemstvu	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
11. Udio u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti/gubitku društava povezanih sudjelujućim interesom	11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
12. Aktuarski dobiti/gubici po planovima definiranih primanja	12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
13. Ostale nevlasničke promjene kapitala	13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8.427	8.427	
14. Porez na transakcije priznate direktno u kapitalu	14	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-13.269	0	-13.269	
15. Povećanje/smanjenje temeljnog (upisanog) kapitala (osim reinvestiranjem dobiti i u postupku predstecajne nagodbe	15	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	30.000.040	30.000.040	
16. Povećanje temeljnog (upisanog) kapitala reinvestiranjem dobiti	16	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
17. Povećanje temeljnog (upisanog) kapitala u postupku predstecajne nagodbe	17	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
18. Otkup vlastitih dionica/udjela	18	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
19. Isplata udjela u dobiti/dividende	19	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
20. Ostale raspodjele vlasnicima	20	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
21. Prijenos u pozicije rezervi po godišnjem rasporedu	21	0	0	0	990.136	0	0	18.812.582	0	0	0	0	0	-19.802.718	0	0	0	
22. Povećanje rezervi u postupku predstecajne nagodbe	22	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
23. Stanje na zadnji dan izvještajnog razdoblja prethodne poslovne godine (04 do 22)	23	244.169.200	215.962	11.301.320	545.380	545.380	0	170.992.707	2.667.335	-1.812.723	0	0	0	-97.419.444	29.915.503	360.029.860	33.610.600	393.640.460
DODATAK IZVJEŠTAJU O PROMJENAMA KAPITALA (popunjava poduzetnik obveznik primjene MSFI-a)																		
I. OSTALA SVEOBUHVATNA DOBIT PRETHODNOG RAZDOBLJA, UMANJENO ZA POREZE (AOP 06 do 14)	24	0	0	0	0	0	0	215.539	-60.496	-376.349	0	0	60.446	0	-160.860	8.427	-152.433	
II. SVEOBUHVATNA DOBIT ILI GUBITAK PRETHODNOG RAZDOBLJA (AOP 05+24)	25	0	0	0	0	0	0	215.539	-60.496	-376.349	0	0	60.446	29.915.503	29.754.643	1.323.212	31.077.855	
III. TRANSAKCIJE S VLASNICIMA PRETHODNOG RAZDOBLJA PRIZNATE DIREKTNO U KAPITALU (AOP 15 do 22)	26	0	0	0	990.136	0	0	18.812.582	0	0	0	0	-19.802.718	0	0	30.000.040	30.000.040	
Tekuće razdoblje																		
1. Stanje na početku tekuće poslovne godine	27	244.169.200	215.962	11.301.320	545.380	545.380	0	170.992.707	2.667.335	-1.812.723	0	0	-97.419.444	29.915.503	360.029.860	33.610.600	393.640.460	
2. Promjene računovodstvenih politika	28	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
3. Ispравak pogreški	29	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
4. Stanje na početku tekuće poslovne godine (prepravljeno) (AOP 27 do 29)	30	244.169.200	215.962	11.301.320	545.380	545.380	0	170.992.707	2.667.335	-1.812.723	0	0	-97.419.444	29.915.503	360.029.860	33.610.600	393.640.460	
5. Dobit/gubitak razdoblja	31	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-13.266.688	-13.266.688	8.826.810	
6. Tečajne razlike iz pračraćuna inozemnog poslovanja	32	0	0	0	0	0	0	0	421.326	0	0	0	0	0	0	421.326	0	
7. Promjene revalorizacionih rezervi dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	33	0	0	0	0	0	0	0	0	-58.515	0	0	0	71.360	0	12.845	0	
8. Dobitak ili gubitak s osnove naknadnog vrednovanja financijske imovine raspoložive za prodaju	34	0	0	0	0	0	0	0	0	289.443	0	0	0	0	0	289.443	0	
9. Dobitak ili gubitak s osnove učinkovite zaštite novčanog toka	35	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
10. Dobitak ili gubitak s osnove učinkovite zaštite neto ulaganja u inozemstvu	36	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
11. Udio u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti/gubitku društava povezanih sudjelujućim interesom	37	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
12. Aktuarski dobiti/gubici po planovima definiranih primanja	38	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
13. Ostale nevlasničke promjene kapitala	39	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-2.924.641	0	-2.924.641	
14. Porez na transakcije priznate direktno u kapitalu	40	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-12.845	0	-12.845	
15. Povećanje/smanjenje temeljnog (upisanog) kapitala (osim reinvestiranjem dobiti i u postupku predstecajne nagodbe)	41	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
16. Povećanje temeljnog (upisanog) kapitala reinvestiranjem dobiti	42	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
17. Povećanje temeljnog (upisanog) kapitala u postupku predstecajne nagodbe	43	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
18. Otkup vlastitih dionica/udjela	44	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
19. Isplata udjela u dobiti/dividende	45	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
20. Ostale raspodjele vlasnicima	46	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
21. Prijenos u pozicije rezervi po godišnjem rasporedu	47	0	0	0	1.100.785	0	0	20.914.914	0	0	0	0	0	-22.015.699	0	0	0	
22. Povećanje rezervi u postupku predstecajne nagodbe	48	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
23. Stanje na zadnji dan izvještajnog razdoblja tekuće poslovne godine (AOP 30 do 48)	49	244.169.200	215.962	12.402.105	545.380	545.380	0	192.328.947	2.608.820	-1.523.280	0	0	-122.301.269	16.648.815	344.549.300	76.033.382	420.582.682	
DODATAK IZVJEŠTAJU O PROMJENAMA KAPITALA (popunjava poduzetnik obveznik primjene MSFI-a)																		
I. OSTALA SVEOBUHVATNA DOBIT TEKUĆEG RAZDOBLJA, UMANJENO ZA POREZE (AOP 32 do 40)	50	0	0	0	0	0	0	421.326	-58.515	289.443	0	0	-2.866.126	0	-2.213.872	33.595.972	31.382.100	
II. SVEOBUHVATNA DOBIT ILI GUBITAK TEKUĆEG RAZDOBLJA (AOP 31 + 50)	51	0	0	0	0	0	0	421.326	-58.515	289.443	0	0	-2.866.126	-13.266.688	-15.480.560	42.422.782	26.942.222	
III. TRANSAKCIJE S VLASNICIMA TEKUĆEG RAZDOBLJA PRIZNATE DIREKTNO U KAPITALU (AOP 41 do 48)	52	0	0	0	1.100.785	0	0	20.914.914	0	0	0	0	-22.015.699	0	0	0	0	